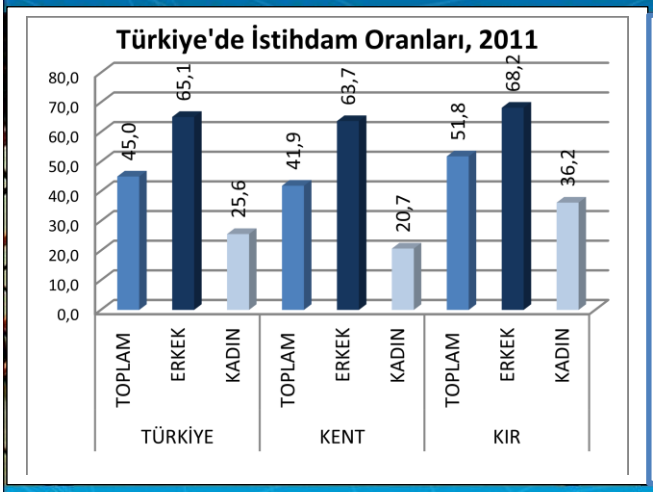

2013

ÇANAKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar

Koordinatör

Mustafa HÖKE

İş ve Meslek Danışmanları

Ahmet ŞARMAN

Necati Günay ÖZTÜRK

Muhammet Tolga AYYILDIZ

SUNUŞ

Çanakkale ilimiz Kurtuluş Savaşımızın ruhunu oluşturan Çanakkale Zaferi'yle tarihe damgasını vurmuş, bunun yanında sayısız tarihi, doğal, kültürel ve ekonomik değere sahip ülkemizin hızla ilerleyen illerinden biridir.

Gelişen teknolojiyle beraber, hayatın her alanında hızla değişen dinamiklerin başında sosyo-ekonomik faaliyetler gelmektedir. İşgücü piyasasında görülen değişimler tüm ülkelerin en önemli sorunu olan işsizlik sorununu ortaya çıkarmıştır. Diğer birçok sorunun da kaynağı olan işsizlikle mücadele için ekonomik politikalarla beraber işgücü piyasasında meydana gelen değişimin izlenmesi de önem arz etmektedir.

İşgücü piyasasının dinamik yapısı, piyasa ihtiyaçlarına en etkin ve de verimli bir şekilde cevap verebilmesi için bilimsel bir metodolojiye dayanılarak hazırlanmış işgücü piyasası araştırmalarıyla mümkün olabilmektedir İldeki istihdamın yapısının bir fotoğrafını çeken araştırmada; aynı zamanda geleceğe ilişkin işveren beklenti ve öngörüleri ile politika önerilerini de içerdiğinden başta İŞKUR olmak üzere, diğer karar alıcılar ve politika yapıcılar için önemli bilgileri içermektedir.

Araştırmanın içerdiği bilgi ve veriler isabetli karar, doğru politika oluşturmada yarar sağlayarak işsizliğin önlenmesi, işletmelerin verimlilik ve rekabet gücünün arttırılması, mesleki eğitim faaliyetlerinin etkinliğinin sağlanması bağlamında katkı sağlayacaktır. Çalışmanın kısa ve uzun vadede sunacağı katkılar sonuçların uygulamaya ne kadar yansıtıldığına bağlı olarak değişecektir.

Başta İŞKUR Çanakkale İl Müdürlüğümüz olmak üzere İşgücü Piyasası Analiz Raporunda emeği geçen herkese teşekkür eder; çalışmanın ilimiz ve ülkemize yararlı olmasını dilerim.

Ahmet ÇINAR

Çanakkale Valisi

SUNUŞ

Çanakkale bulunduğu coğrafi konumu ve doğal güzellikleri nedeniyle, tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, birçok tarihi olayın gerçekleştiği dünyanın önemli şehirlerindendir. Adıyla anılan boğazın en dar yerinde kurulmuş olan Çanakkale her iki kıtada da toprağı bulunan bir boğaz şehridir.

Geçmişten günümüze önemini hiç kaybetmemiş şehrimiz, tarım alanında Türkiye için önemini korumaktadır. Turizm alanında ise gelişmeye çok müsait olmakla birlikte bu sektör istenilen seviyede gelişememiştir. Şehirlerin gelişmişliğini belirleyen önemli faktörlerden olan sanayileşme ise tarım ve hizmetlere göre geride kalmıştır.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın arttırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilebilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir.

Çanakkale ilinde yapılan İşgücü Piyasası Analizi ile elde edilen veriler aktif istihdam politikaları oluşturmak için önemli bilgiler içermektedir. Bu veriler ışığında işsizlik sorununun çözüm için önemli istatistikler oluşturulmuştur. İPA araştırmaları sonuçlarına göre işverenlerimizin eleman ihtiyaçları ve temininde güçlük çektikleri meslekler belirlenerek, bu meslekler için düzenlenen kurslar ile nitelikli eleman yetiştirilmekte ve sektörün talepleri karşılanmaya çalışılmaktadır.

Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl müdürlüğünün İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların bugünkü nitelik taleplerini ve eğitim ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir.

Çanakkale ilinde yapılan 2013 yılı İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasının ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Bu çalışmamızın içinde yer alan istatistiklerin ve verilerin işgücü piyasasında rehber ve yol gösterici olacağı inancıyla emeği geçen herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Ali ÇALIŞKAN

Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **i**
ÖNSÖZ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TABLOLAR LİSTESİ ..... **iv**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **v**
KISALTMALAR ..... **vi**
YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
GİRİŞ **4**
BİRİNCİ BÖLÜM **6**
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **6**
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN **6**
EKONOMİK VERİLER 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ 13
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 18
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 20
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 31
İKİNCİ BÖLÜM **50**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **50**
AMAÇ VE YÖNTEM 50
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 53
AÇIK İŞLER 61
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 71
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 77
SONUÇ 82
KAYNAKÇA **86**
EKLER **87**
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 87
Ek 2- Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 90
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 91
Ek 2 c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 93
Ek 2 : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 95
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 96
Ek 4- Ek Tablolar ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.** 107

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sektörlere Göre Bölgesel Paylar - TR22 Bölgesi (%, 2004-2008) 6
Tablo 2: Yatırım Teşviklerinin Sektörel Dağılımı (2012) 9
Tablo 3: Yatırım Teşvik Belgeleri Dağılımı (Çanakkale-Gökçeada, 2011-2012) 10
Tablo 4: Çanakkale'de Açılan – Kapanan İşyerleri Sayısı (On iki Aylık, 2011-2012) 12
Tablo 5: Yerleşim Yerine Göre Nüfus (Bin, 2009-2012) 13
Tablo 6: Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (Bin, 2010-2012) 14
Tablo 7: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus (Bin, 2012) 15
Tablo 8: Çanakkale'nin Yıllar İtibariye Aldığı-Verdiği Göç (Bin, 2010-2012) 17
Tablo 9: Türkiye'nin En Çok Göç Aldığı/ Verdiği İller (2012) 17
Tablo 10: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları (%, 2012) 18
Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları (2012) 19
Tablo 12: Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı (2012-2013) 19
Tablo 13: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar Ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu (Bin, 2004-2012) 20
Tablo 14: Öğrenim Durumuna göre İşgücüne Katılım Oranı (%, 2012) 21
Tablo 15: İş Arama Süresine Göre İşsizler (Bin Kişi, 2012) 27
Tablo 16: Çanakkale İŞKUR'a Eğitim Durumuna Göre Başvurular (2012) 32
Tablo 17: Mesleklere Göre Başvuruların Dağılımı (2012) 32
Tablo 18: En Fazla Başvuru ve Açık İş Olan Mesleklerin Dağılımı (%, 2012) 33
Tablo 19: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (2012) 35
Tablo 20: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (%, 2012) 37
Tablo 21: Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (%, 2012) 38
Tablo 22: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (%, 2012) 40
Tablo 23: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı (%, 2012) 41
Tablo 24: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler (2012) 44
Tablo 25: Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler (2012) 45
Tablo 26: Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2012) 47
Tablo 27: Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2012) 48
Tablo 28: Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2012) 48
Tablo 29: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2012) 49
Tablo 30: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) 51
Tablo 31: İşyeri Büyüklüklerine Göre Sektörler 53
Tablo 32: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 55
Tablo 33: Meslek Gruplarına göre Çalışan Sayıları 57
Tablo 34: Çalışanların Meslekler ve Cinsiyete Göre Dağılımı 60
Tablo 35: Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı 62
Tablo 36: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı ve Açık İş Oranı 63
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı ve Oranı 65
Tablo 38: Mesleklere Göre Açık İşlerin Dağılımı Türkiye Kıyaslaması 67
Tablo 39: Eleman Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı ve Dağılımı 71
Tablo 40: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 72
Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 73
Tablo 42: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Türkiye İle Kıyaslanması (%) 75
Tablo 43: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi 77
Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi ve Nido 78
Tablo 45: En Fazla Artış Beklenen İlk 20 Meslek 79
Tablo 46: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek 80

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları (TR22/Türkiye %, 2004-2008)..... 7
Şekil 2: Kişi başına GSKD'in Yıllara Göre Dağılımı (TL, 2004-2008)..... 8
Şekil 3: Kişi başına GSKD'in Yıllara Göre Dağılımı (%, 2005-2008)..... 9
Şekil 4: Çanakkale Kamu Yatırımları Sektörel Dağılımı (%, 2012)..... 11
Şekil 5: Çanakkale –Türkiye Kamu Yatırımı Oranları (%, 2012) 11
Şekil 6: Yaş Bağımlılık Oranları (%, 2012)..... 15
Şekil 7: Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Eğitim Seviyelerine Göre Dağılımı (%, 2012) 16
Şekil 8: İşgücüne Katılım Oranının Yıllara Göre Değişimi (%, 2008-2011) 21
Şekil 9: İstihdam Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı (%, 2008-2011) 22
Şekil 10: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranları (%, 2012)..... 23
Şekil 11: Yaş grubu ve cinsiyete göre istihdam oranı (%, 2012) 24
Şekil 12: İşsizlik Oranın Yıllara Göre Dağılımı (% 2008-2011) 25
Şekil 13:Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı (%, 2012) 26
Şekil 14: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları (%, 2012)..... 27
Şekil 15: İşteki Durumuna Göre Kadın-Erkek Dağılımı (%, 2012) 28
Şekil 16: İstihdamın Sektörel Dağılımı (Bin, 2012)..... 29
Şekil 17: Eğitim Durumuna Göre SGK'ya Kayıtlılık (%, 2012)..... 30
Şekil 18: Çanakkale İlinde Yıllara Göre İŞKUR'a Başvurular (2008-2012) 31
Şekil 19: Çanakkale İlinde Yıllara Göre Kayıtlı İşsizler, 2008-2012..... 35
Şekil 20: Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler (%, 2012) 37
Şekil 21: Yıllar İtibariyle Açık İşler (2008-2012) 39
Şekil 22: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı (%, 2012) 41
Şekil 23: Yıllar İtibariye İşe Yerleştirme Faaliyeti (2008-2012) 43
Şekil 24: Çanakkale İlinde Kamu- Özel İşe Yerleştirme Sayıları (2012)..... 44
Şekil 25: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler (%, 2012)..... 44
Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı (%, 2012) 46
Şekil 27: İşyeri Büyüklüklerine Göre Sektörler 54
Şekil 28: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması..... 56
Şekil 29: Meslek Gruplarına göre Türkiye geneli Çalışan Sayıları 58
Şekil 30: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları 59
Şekil 31: Sektörlere Göre Açık İş Oranlarının Karşılaştırılması 64
Şekil 32: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranın Türkiye İle Kıyaslanması 66
Şekil 33: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 68
Şekil 34: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler..... 69
Şekil 35: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Türkiye Geneli ile Karşılaştırılması 70
Şekil 36: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler Gruplarının Türkiye İle Kıyaslanması 74
Şekil 37: Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Türkiye İle Kıyaslanması 76

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

GİRİŞ

Çanakkale ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Sektörlerin ihtiyaç duyduğu mesleklerin tespit edilerek bu mesleklerde mesleki eğitimler düzenlenmesi, sektörlerin gelişim eğilimlerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca daralan sektörlerde arz fazlası oluşabilecek mesleklerin önceden tespit edilmesi ile eğitim sisteminin buna göre yapılandırılması sayesinde arz fazlası oluşturabilecek işgücü başka sektörlere yönlendirilip işsizliğin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Çanakkale'de istihdamın artırılması ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik, il düzeyinde işgücü yapısının tespiti ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla Çanakkale için bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu raporda il düzeyinde işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler sunulacaktır. Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi'nin amacı tüm ilçe ve köylerini de kapsayacak biçimde Çanakkale ilinde işsizliğin azaltılması ve sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek, ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır. Böyle bir talep Araştırması ile desteklenen Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi'nin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi

işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Çanakkale ili için 15 Mayıs – 30 Haziran 2013 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Çanakkale ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasasında arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliği giderecek önerileri oluşturmaktır.

Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Çanakkale ili için 15 Mayıs – 30 Haziran 2013 tarihleri arasında 874 adet işyeri ile İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Ayrıca ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölümde İşgücü Talep Araştırması sonuçları analiz edilerek Çanakkale ili işgücü talep yapısı ortaya koyulmuştur. İşgücü Talep Araştırmasının amacı, işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri ele alınmıştır.

Bu kapsamda, işgücü piyasasını etkileyen faktörlerden Gayri Safi Katma Değer verilerine göre Türkiye genelinde, 2004-2008 yılları arasında, tarım ve sanayi sektörlerinin payı yıllar itibariyle azalırken hizmetler sektörünün payı artmıştır. TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde ise hizmet ve tarım sektörlerinde artış görülürken 2008 yılı itibariyle bölgede en yüksek Gayri Safi Katma Değer %57,4 ile hizmet sektöründedir. Tarım sektörü ise en düşük paya sahip olmasına rağmen % 20,1 ile Türkiye oranının iki katından daha fazla paya sahiptir.

İllerin yatırım teşviklerinde aldığı payları incelendiğimizde 4 bin 330 belge düzenlenmiş, 57.688 Milyon TL'lik yatırım yapılarak 146 bin 887 kişilik istihdam beklenmektedir. Çanakkale ilimizdeki yatırım teşvikleri 500 Milyon TL ile en çok Enerji sektöründe, daha sonra 43 Milyon TL ile Hizmet sektöründedir. En az yatırım teşviki ise 5 Milyon TL ile Tarım sektörüdür. Çanakkale'nin Gökçeada ilçesine de Hizmet sektörü için 2 Milyon TL'lik yatırım teşviki ayrılmıştır.

Çanakkale ilinde, 2011 yılında yatırım teşvik belgesi sayısı 18 iken ciddi bir artış göstererek 2012 yılında 24'e yükselmiştir. Yatırım miktarı ise 2011 yılında 221 Milyon TL' den 616 Milyon TL'ye yükselmiştir.

Çanakkale ili genelinde nüfus 2012 yılında 7 bin 246 kişi artış göstererek 493 bin 691 kişi olmuştur. Nüfusun %50,76'sını erkekler %49,24'ünü de kadınlar oluşturmaktadır.

Çanakkale'de, çalışabilir nüfusun %70,05'ini lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Daha sonra sırası ile %18'i lise veya dengi okul mezunları, %9,7'si yükseköğretim mezunları ve %2,1'i okuma yazma bilmeyenler tarafından oluşmaktadır. Türkiye ortalaması ile

karşılaştırıldığında, Okuma yazma bilmeyenlerin oranı Türkiye ortalamasının altında kalırken, lise veya dengi okul mezunları ile yükseköğretim mezunlarının oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

2011-2012 öğretim yılına kadar uygulanan 5+3 eğitim sistemi ile 8 yıllık zorunlu eğitimin ilkokul ve ortaokul kademelerinde okullaşma oranlarına yansımıştır. 8 yıllık zorunlu eğitimle birlikte brüt okullaşma oranını yüzde yüzün üzerine çıkmıştır. (Brüt okullaşma oranın 100'ün üzerine çıkmasının nedeni nüfusun okul çağı zamanından önce veya sonra okula başlamalarından kaynaklanmaktadır). İlkokul ve ortaokul kademelerinde okula devam eden okul çağındaki nüfusun ise net okullaşma oranlarına bakıldığında ilkokulda %99,26, ortaokulda %81,04 olduğu görülmektedir.

TR22 işgücü piyasasının 2012 yılı verilerine göre, 1 milyon 312 bin kişi işgücünü oluştururken 587 bin kişi istihdam edilmiştir. 33 bin kişi de işsizdir. 2012 yılında işgücüne katılma oranı %47,3, işsizlik oranı %5,4 ve istihdam oranı da %44,7 'dir. 692 bin kişi ise işgücüne katılmamıştır. 2012 yılında, bir önceki yıla göre 13 bin kişi işgücüne dahil olurken, 12 bin kişi istihdama katılmıştır. İşgücüne katılım oranı bir önceki yıla göre 0,2 puan, istihdam oranı 0,1 puan artmış, işsizlik oranı ise 0,1 puan artmıştır.

Çanakkale ilinde, 2008-2011 yılları arasında işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında seyrederken yıllara göre azalma eğilimindedir. 2008 yılındaki küresel krizin ilk etkileriyle gerileme durmuş ve işsizlik oran 0,3 puanlık artışla 2009 yılında %7,3'e yükselmiştir.

Çanakkale'de 2008 yılından 2010 yılına kadar istihdama yönelik (iş başvurusu, işsizlik ödeneği başvurusu, kurs başvurusu vb) başvurularda azalış, 2010 yılından 2012 yılına kadar olan başvurularda ise artış olmuştur. 2008 yılında 8 bin 224 olan başvuru sayısı %69,46'luk artışla 2012 yılında 13 bin 937 başvuruya ulaşmıştır.

Türkiye geneli işe yerleştirmelerin sosyal durumuna göre dağılımını %93,55 (520 bin 713 kişi) normal, %6,38 (35 bin 531 kişi) engelli ve %0,06 (343 kişi) eski hükümlüler oluşturmaktadır. Çanakkale'de ise %97,37 (3 bin 337 kişi) normal, %2,48 (85 kişi) engelli ve %0,14 (5 kişi) eski hükümlüdür.

Çanakkale'de araştırma kapsamındaki 874 işyeri ziyaret edilerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. Bu verilere göre en fazla işyerleri sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama sektörlerindedir. Sektörlere göre açık işlerin dağılımında ise en fazla açık iş %34,5 ile "İmalat" sektöründedir. İmalat Sektörünü sırasıyla, %24,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü, %12,9 ile İnşaat Sektörü ve %9,5 oranı ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri Sektörü izlemektedir. En az açık işin bulunduğu sektörlerin dağılımında ise %0,1 ile Su Temini Kanalizasyon Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Sektörü, %0,8 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve %1,0 ile İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri Sektörü gelmektedir. Bazı sektörlerde ise açık iş hiç bulunmamaktadır.

Çanakkale İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre açık işlerin %16,5'inde işverenler, istihdam etmeyi düşündükleri kişilerde herhangi bir eğitim düzeyinin önemli olmadığını "Fark etmez" seçeneğini işaretleyerek ifade etmişlerdir. En fazla tercih edilen

diğer bir seçenek ise %30,4 ile “Lise altı” eğitim düzeyidir. En fazla açık iş ilanı verilen mesleklerden; Beden İşçisi (Genel), İnşaat Kalıpçısı, Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi meslekler özel bir eğitim düzeyi gerektirmediğinden çoğunlukla “Fark etmez” veya “Lise altı” eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece doğaldır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası, ekonomik ve demografik faktörlerden çok yakından etkilenir. Örneğin ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus ve nüfus artış hızı, göç ve eğitim; istihdamı ve dolayısıyla işsizliği doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından, Çanakkale ilinin genel ekonomik durumu, demografik yapısı, nüfusunun eğitim durumu ve Çanakkale Çalışma ve İŞKUR'un verileri ele alınacaktır.

EKONOMİK VERİLER

Tablo 1: Sektörlere Göre Bölgesel Paylar - TR22 Bölgesi (%, 2004-2008)

Sektörlere Göre Bölgesel Paylar TR22 Bölgesi					
TR 22	2004	2005	2006	2007	2008
TARIM	4,8	4,9	4,6	4,9	5,1
SANAYİ	1,5	1,5	1,4	1,5	1,8
HİZMETLER	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9

Kaynak: TÜİK

Çanakkale ilinin Türkiye içerisinde yer aldığı TR22 bölgesinin sektörlere göre bölgesel paylarına baktığımızda ağırlığı ilk sırada tarım ve sonra hizmetler sektörü yönünde artış göstermiştir. 2004-2008 yılları itibariyle bölgede tarım ve sanayi sektörünün paylarında gözle görülür oranla bir artış olmaktadır. Bölgede hizmet sektörünün payı ise aynı yıllar arasında benzer seviyede devam etmektedir.

Gayrisafi Katma Değer

Şekil 1: Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları (TR22/Türkiye %, 2004-2008)

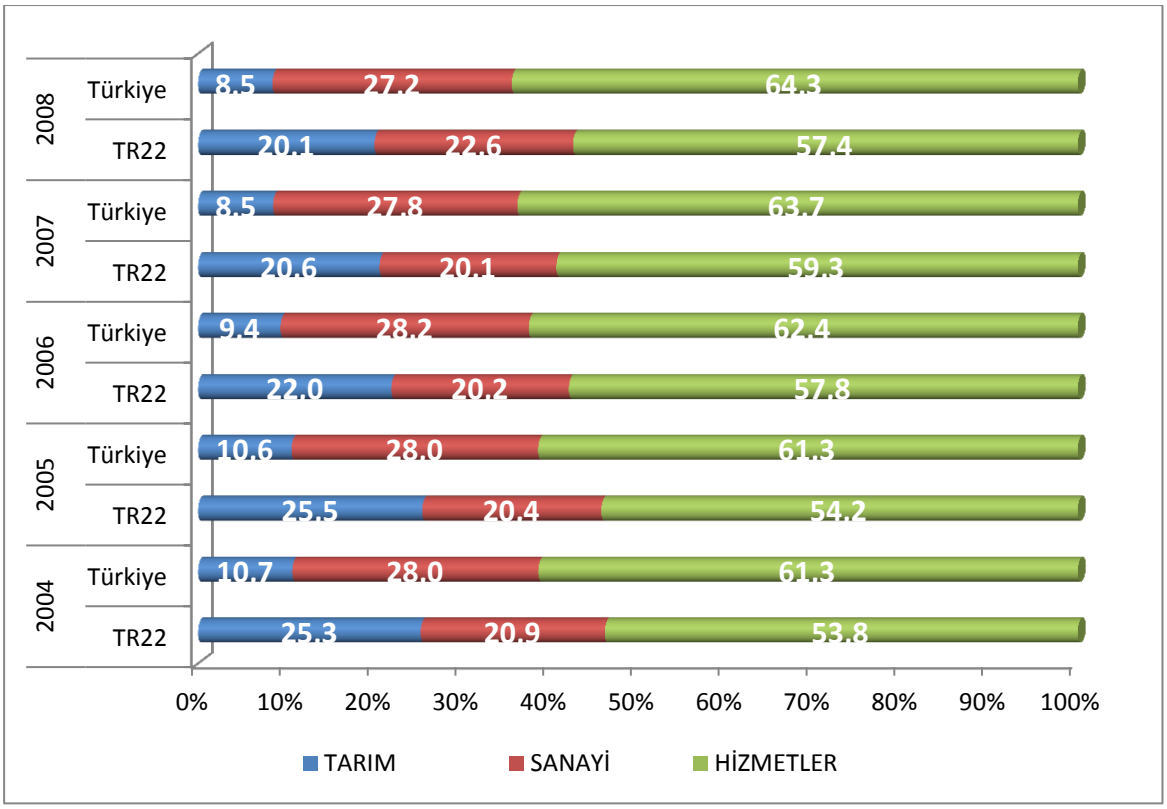

Kaynak: TÜİK

Türkiye'de 2004-2008 yılları arsında gayri safi katma değer verilerine baktığımızda tarım ve sanayi sektörlerinin ağırlığının yıllar itibariyle azaldığını görmekteyiz. Hizmetler sektörünün payı ise yıllar itibariyle artış göstermektedir. Çanakkale ilinin de içerisinde yer aldığı TR22 bölgesinde de Türkiye ile paralel olarak, hizmet sektörünün ağırlığı ilk sırada yer almaktadır. 2008 yılı itibariyle bölgede en yüksek Gayri Safi Katma Değer (GSKD) %57,4'lük oranla hizmetler sektöründe gelmesine rağmen, bu sektör tarım sektörünün de etkisiyle Türkiye ağırlığına göre % 7 oranında küçüktür. Tarım sektörü GSKD içinde en düşük ağırlığa sahip olmasına rağmen % 20,1 ile Türkiye oranının iki katından daha fazladır. 2004 yılına göre artış en yüksek oranla hizmet sektöründedir. Sanayi sektörünün ağırlığı ise %22,6 ile Türkiye oranı olan %27,2'nin 4,8 puan altındadır.

Kişi Başına Gayrı Safi Katma Değer

Şekil 2: Kişi başına GSKD'in Yıllara Göre Dağılımı (TL, 2004-2008)

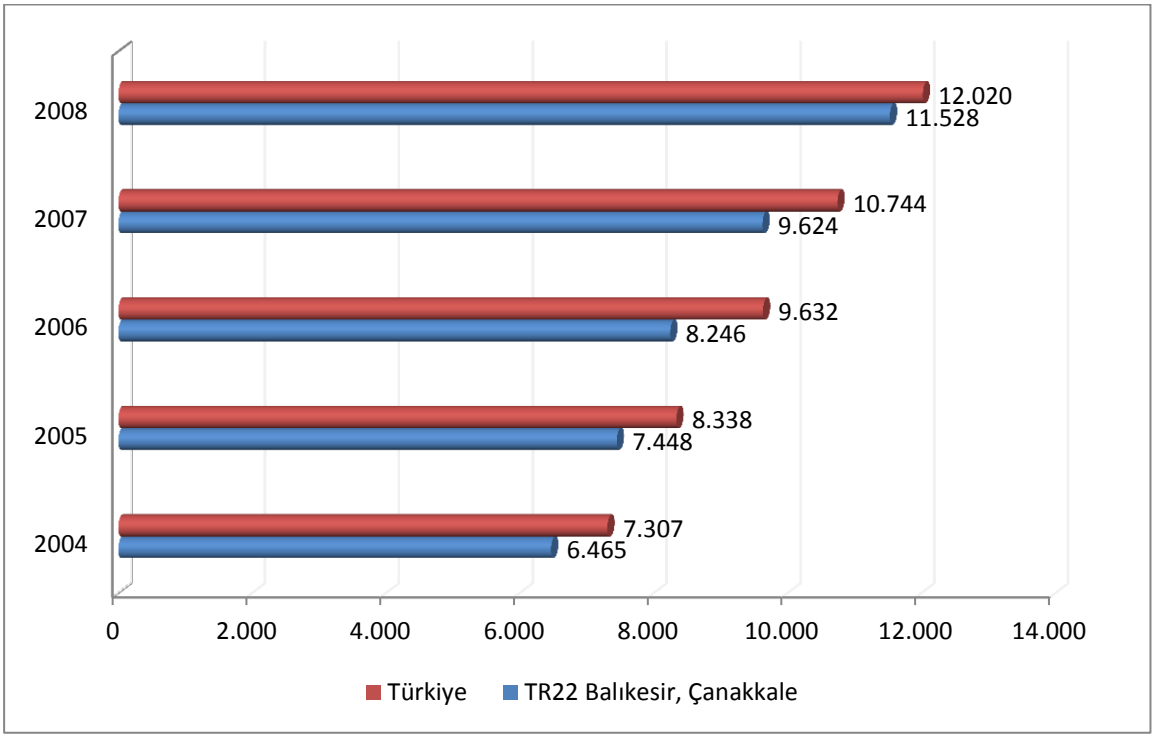

Kaynak: TÜİK

Türkiye İstatistik Kurumu hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarına göre 2008 yılı itibariyle Türkiye genelinde 12.020 TL olan Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer, Çanakkale ilini de içine alan TR22 bölgesinde 11.528 TL olarak gerçekleşmiş ve Türkiye'nin 492 TL altındadır.

Şekil 3: Kişi başına GSKD'in Yıllara Göre Dağılımı (%, 2005-2008)

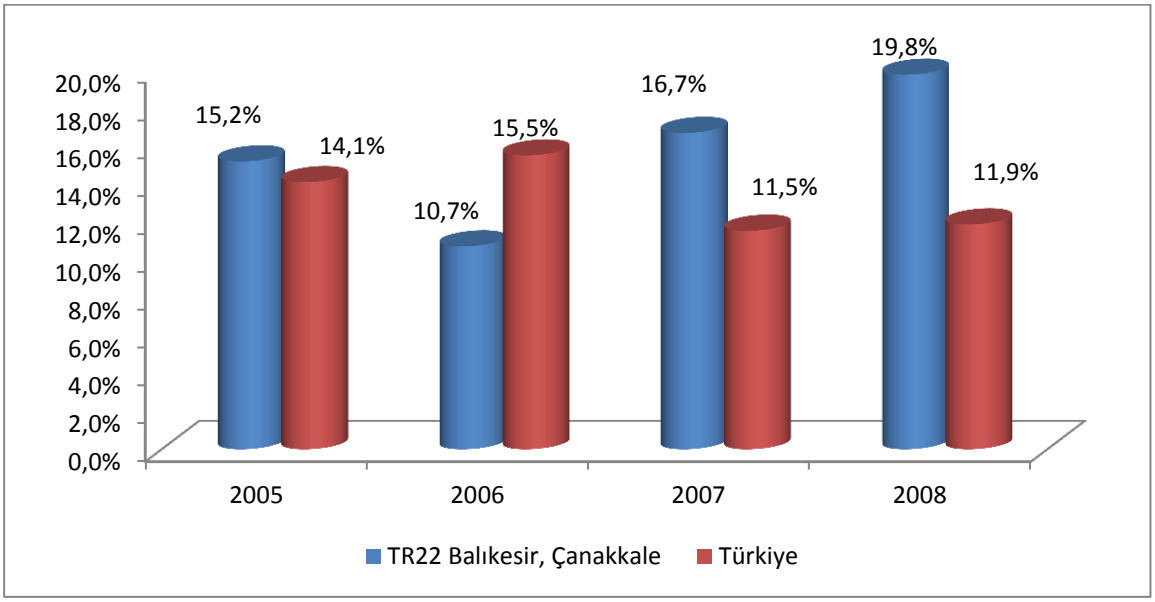

Kaynak: TÜİK

TR22 bölgesinde yıllara göre Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer artış oranlarına bakıldığında, en çok artış oranı 2006-2007 yılları arasında 6 puanlık artış ile gerçekleşmiştir. TR22 bölgesinde yıllara göre en az artış oranı 2006 yılında %10,7 ile olmuştur. Türkiye genelinde ise en çok artış oranı 2006 yılında %15,5 oranı ile gerçekleşmiştir. En az artış oranı ise 2007 yılında %11,5 oranı ile olmuştur.

Yatırım Teşvikleri

Tablo 2: Yatırım Teşviklerinin Sektörel Dağılımı (2012)

Yatırım Teşviklerinin Sektörel Dağılımı 2012				
İli / İlçesi	**Sektör**	**Belge Adedi**	**Toplam İstihdam**	**Sabit Yatırım (Milyon TL)**
Çanakkale		**22**	**948**	**614**
	ENERJİ	1	500	500
	HİZMETLER	7	77	43
	İMALAT	9	232	29
	MADENCİLİK	4	125	38
	TARIM	1	14	5
Gökçeada		**2**	**43**	**2**
	HİZMETLER	2	43	2
Genel Toplam		**24**	**991**	**616**
Türkiye		**4330**	**146.887**	**57.688**

Kaynak: : Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

İllerin yatırım teşviklerinde aldığı paylara bakıldığında toplam 4 bin 330 belge düzenlenmiş olup, 57.688 Milyon TL'lik yatırım yapılarak yapılan yatırımlar sonucunda 146 bin 887 kişilik istihdam beklenmektedir. Teşviklerde Çanakkale ilimize sektörel olarak baktığımızda, Çanakkale'de en çok yatırım 500 Milyon TL ile Enerji sektörünedir. Daha sonra 43 Milyon TL ile Hizmetler sektörü gelmektedir. Çanakkale'de en az yatırım teşviki alan sektör ise 5 Milyon TL ile Tarım sektörüdür. Çanakkale ilinde Gökçeada ilçesine de yatırım teşviki ayrılarak Hizmetler sektörüne 2 Milyon TL ayrılmıştır.

Tablo 3: Yatırım Teşvik Belgeleri Dağılımı (Çanakkale-Gökçeada, 2011-2012)

Yatırım Teşvik Belgeleri						
	2011			**2012**		
	Çanakkale	Gökçeada	**Toplam**	Çanakkale	Gökçeada	**Toplam**
Belge Adedi	16	2	**18**	22	2	**24**
Toplam İstihdam	433	30	**463**	948	43	**991**
Sabit Yatırım (Milyon TL)	217	4	**221**	614	2	**616**

Kaynak: : Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

Çanakkale ilinin yatırım teşvik belge adedi sayılarına baktığımızda 2011 yılına göre yatırımlarda ciddi bir artış görülmektedir. 2011 yılında yatırım teşvik belgesi sayısı 18 iken, 2012 yılında 6 adet artışla 24'e yükselmiştir. Yatırım miktarına baktığımız zaman ise 2011 yılında 221 Milyon TL' den 616 Milyon TL'ye yükselmiştir.

Kamu Yatırımları

Şekil 4: Çanakkale Kamu Yatırımları Sektörel Dağılımı (%, 2012)

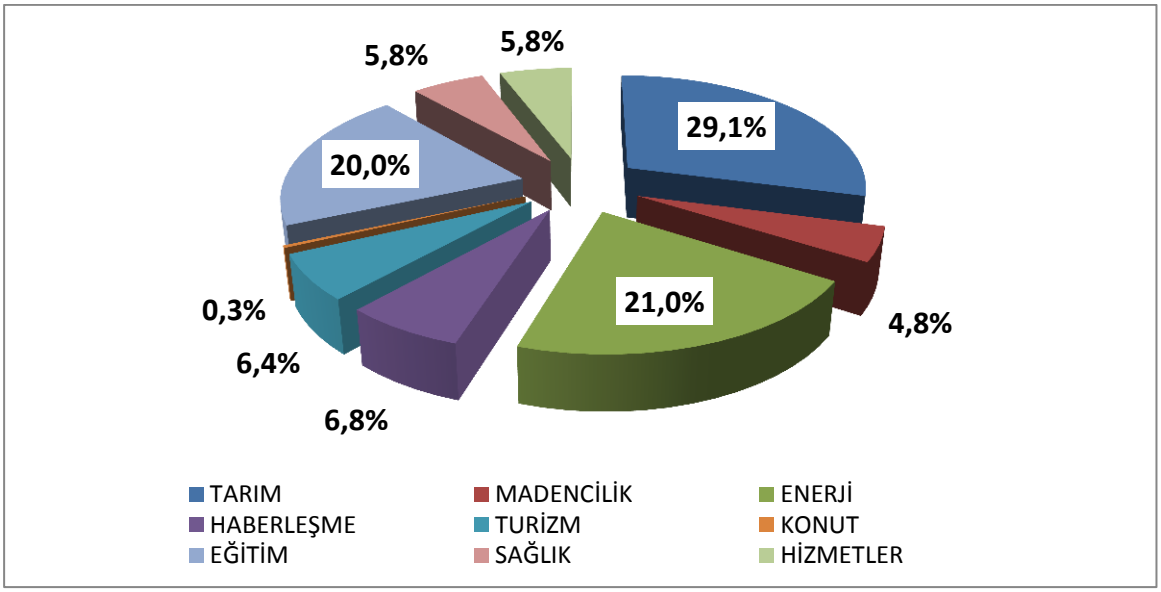

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kamu yatırımlarının sektörel dağılımına bakıldığında, Çanakkale iline yapılan yatırımın %29,1'inin Tarım sektöründe olduğu görülmektedir. Çanakkale ilinde tarım sektörünün %21,0 ile Enerji sektörü ve %20 ile Eğitim sektörü izlemektedir. En az kamu yatırımı alan sektörler ise %0,3 ile Konut sektörü ve %4,8 ile Madencilik sektörü olmuştur.

Şekil 5: Çanakkale –Türkiye Kamu Yatırımı Oranları (%, 2012)

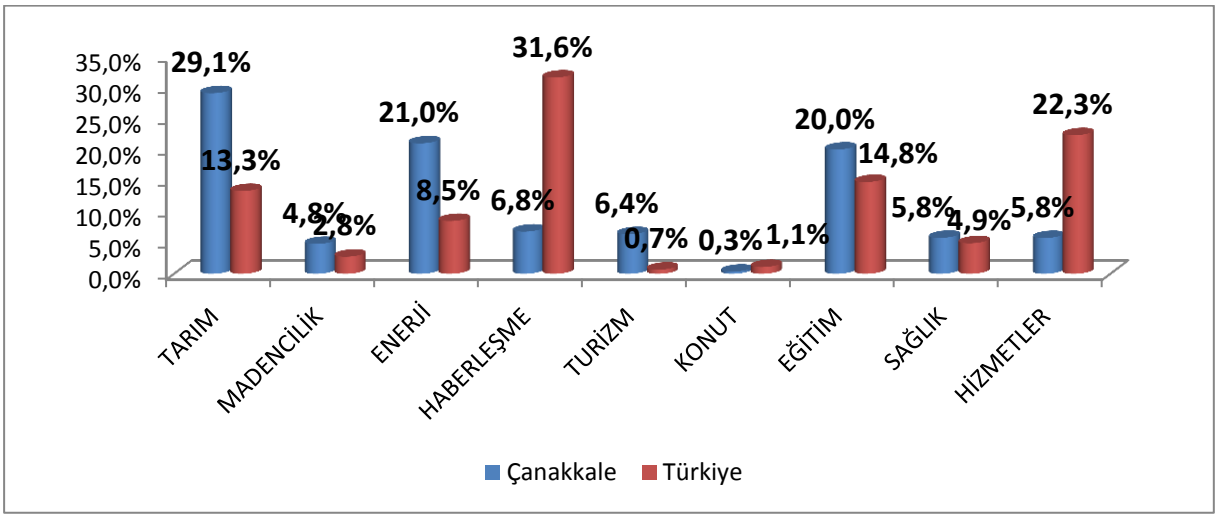

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Türkiye genelinde kamu yatırımlarının dağılıma baktığımız zaman en yüksek yatırımın %31,6 ile Haberleşme-Ulaşım sektöründe olduğu görülmektedir Bu sektörü Hizmetler(%22,3) ve Eğitim(%14,8) sektörü izlemektedir.

Kurulan - Kapanan İşyeri İstatistikleri

Tablo 4: Çanakkale'de Açılan – Kapanan İşyerleri Sayısı (On iki Aylık, 2011-2012)

İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
ÇANAKKALE	96	8	305	57	28	30	23	136	199	11	278	60	33	26	27	539

Kaynak: TOBB

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında, ÇANAKKALE ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakıldığında 2012 yılında, 2011 yılına göre şu tür değişimler izlenmektedir:

Kurulan şirket sayısı 2011 yılında 199 iken; 2012 yılında kurulan şirket sayısı 96 olmuştur. Kurulan kooperatif sayısı 2011 yılında 11 iken; 2012 yılında kurulan kooperatif sayısı 8 olmuştur. Gerçek kişilerde ise 2011 yılında kurulan 278 iken; 2012 yılında kurulan gerçek kişiler sayısı ise 305 olmuştur.

Kurulan şirket sayısı %52 azalmıştır. Kapanan şirket sayısı %13 artmıştır. Kurulan kooperatif sayısı %27 oranında azalmışken, kapanan kooperatif sayısı ise %15 azalmıştır. Kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %10 artarken, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı %75 azalmıştır.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır. 2012 yılı sonu itibariyle Çanakkale'nin demografik yapısına bakılacak olursa, Çanakkale ili genelinde nüfusun 2012 yılı itibariyle 7 bin 246 kişi artış göstererek 493 bin 691 kişi olduğu görülmektir. Nüfusun %50,76'sını erkekler %49,24'ünü de kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 5: Yerleşim Yerine Göre Nüfus (Bin, 2009-2012)

	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2009	131.417	123.803	255.220	112.226	110.289	222.515	243.643	234.092	477.735
2010	143.007	126.028	269.035	111.572	109.790	221.362	254.579	235.818	490.397
2011	139.290	128.792	268.082	109.798	108.565	218.363	249.088	237.357	486.445
2012	142.778	135.277	278.055	107.855	107.781	215.636	250.633	243.058	493.691

Kaynak: TÜİK/ADNKS

Çanakkale'deki nüfus artışı en fazla 2010 yılında (yaklaşık 13 bin) gerçekleşmiştir. 2011 yılında ise 3952 kişi düştüğü görülmektedir. Nüfus artışı 2012 yılında tekrar artarak 493 bin 691 kişi olarak tüm yılların en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

2012 yılına göre Çanakkale' de toplam nüfusun %56,32'si il ve ilçe merkezlerinde yaşarken, %43,68'i belde ve köylerde yaşamaktadır. Bu oranlar Türkiye'deki durum ile karşılaştırıldığında yerleşim yerlerine göre nüfus dağılımının Türkiye ortalamasından farklı olduğu görülmektedir. Belde ve köy nüfusunun ildeki payının il ve ilçe merkezlerine yakın olması Çanakkale'de Tarım sektöründeki istihdamın önemli bir paya sahip olmasıyla açıklanabilir.

Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

2012 ADNKS kayıtlarına göre Çanakkale nüfusunun %50,76'sını erkekler %49,24'ünü de kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 6: Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (Bin, 2010-2012)

	YILLAR		
Yaş grubu	**2010**	**2011**	**2012**
0-14' yaş	81.735	81.388	81.128
15-64' yaş	348.855	344.026	349.739
65+' yaş	59.807	61.031	62.824
Toplam	**490.397**	**486.445**	**493.691**

Kaynak: TÜİK/ADNKS

Nüfusun %71' i (349.739) 15-64 yaş grubunda yani çalışma yaşındadır. %16'sı (81.128) 0-14 yaş grubunda, %13'ü (62.824) 65 ve daha yukarısı yaş grubunda yer almaktadır. Çanakkale de 65+ nüfusun 0-14 yaş grubu nüfusa yakın olması dikkat çekmektedir.

Yaş Bağımlılık Durumları

Yaş bağımlılık oranı 0-14 yaş grubu ile 65 ve daha yukarı yaşlarda bulunan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa(15-64) oranıyla elde edilmektedir. Bir ülkede çalışan (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır. Bu oran çocuklar ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır.

Şekil 6: Yaş Bağımlılık Oranları (%, 2012)

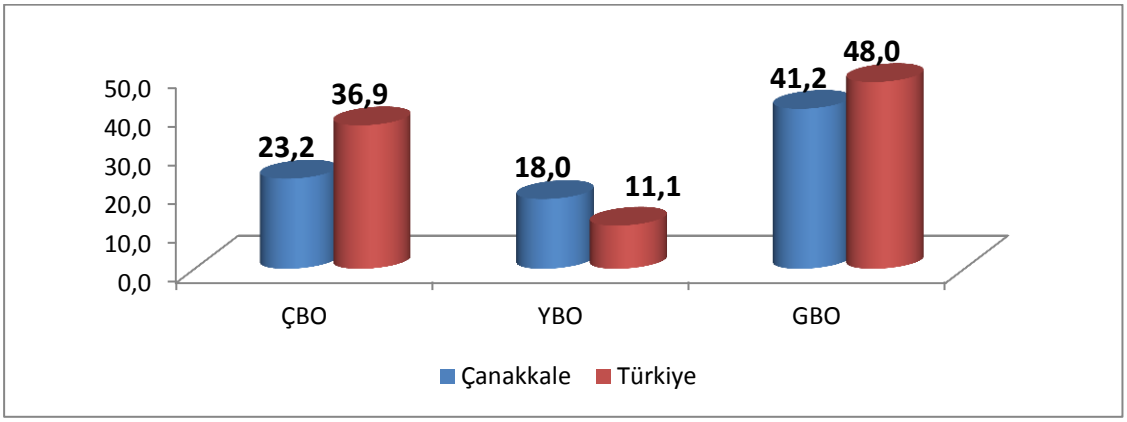

Kaynak: TÜİK/ADNKS

Çanakkale'deki 0-14 yaş grubundaki nüfus Türkiye ortalamasının altında olduğundan dolayı çocuk bağımlılık oranı (ÇBO), Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Ancak 65+ yaş grubundaki nüfus Çanakkale ilinde Türkiye ortalamasının üzerinde olduğundan yaşlı bağımlılık oranı (YBO) Türkiye ortalaması üzerindedir. Çanakkale ili Çocuk bağımlılık oranında (ÇBO) Türkiye ortalaması altında, yaşlı bağımlılık oranında ise ortalamanın her ne kadar üzerinde olsa da genel bağımlılık oranında Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Genel bağımlılık oranı o ülkedeki çalışmayan nüfusun çalışan nüfusa olan bağımlılığını göstermektedir. Bu oranın düşmesi hedeflenmektedir.

Eğitim Düzeyine Göre Nüfus

Tablo 7: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus (Bin, 2012)

Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	9.785	2.309	7.476
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	71.857	33.550	38.307
İlkokul mezunu	154.107	65.820	88.287
İlköğretim mezunu	71.426	42.023	29.403
Ortaokul veya dengi okul mezunu	18.200	11.528	6.672
Lise veya dengi okul mezunu	83.203	48.081	35.122
Yüksekokul veya fakülte mezunu	44.503	25.933	18.570
Yüksek lisans mezunu	2.572	1.496	1.076
Doktora mezunu	921	602	319
Bilinmeyen	4.548	2.683	1.865
Toplam	**461.122**	**234.025**	**227.097**

Kaynak: TÜİK/ADNKS

Çanakkale'de, çalışabilir yaştaki nüfusun dağılımına bakıldığında, çalışabilir nüfusun yarısından fazlasını %70,05 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Bunu takip edenler sırası ile %18 lise veya dengi okul mezunları, %9,7 ile yükseköğretim mezunları ve %2,1 ile okuma yazma bilmeyenler eğitim düzeyindekilerdir. Türkiye ortalaması ile karşılaştırıldığında, Okuma yazma bilmeyenlerin oranı Türkiye ortalamasının altında kalırken, lise veya dengi okul mezunları ve yükseköğretim mezunlarının oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Şekil 7: Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Eğitim Seviyelerine Göre Dağılımı (%, 2012)

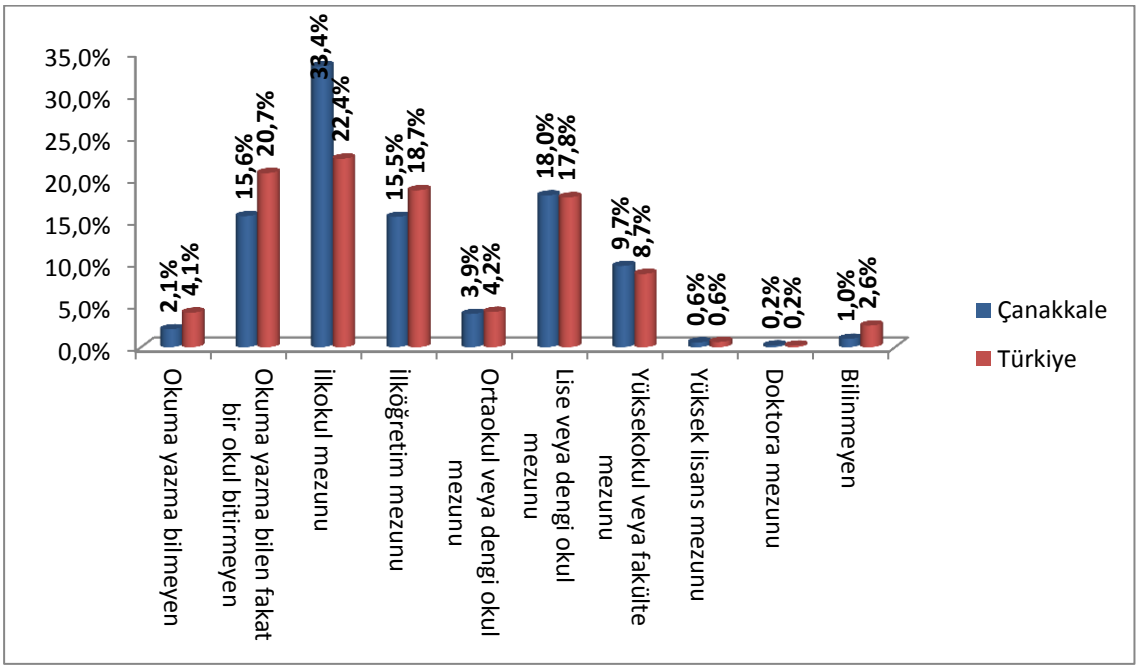

Kaynak: TÜİK/ADNKS

Göç İstatistikleri

Tablo 8: Çanakkale'nin Yıllar İtibariye Aldığı-Verdiği Göç (Bin, 2010-2012)

Yıllar	2012 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2009	477.735	15.412	14.802	610	**1,28**
2010	490.397	16.578	15.420	1.158	**2,36**
2011	486.445	17.278	15.623	1.655	**3,41**
2012	493.691	23.252	14.374	8.878	**18,15**

Kaynak: TÜİK

Çanakkale ili Tablo 8'den de görüldüğü gibi az da olsa göç alan bir ildir. Yıllar itibariyle bakıldığında net göç hızı 2009 yılında ‰1,28, 2010 yılında ‰2,36, 2011 yılında ‰3,41 ve 2012 yılında ‰18,15 oranında görülmektedir. Yıllara göre bakıldığında Çanakkale ilinin en fazla göç aldığı (23.252 kişi) yıl 2012 iken en fazla göç verdiği (15.623 kişi) yıl 2011 yılında olmuştur. Çanakkale ilinde net göç hızı en yüksek olan yıl 2012 olarak görülmektedir.

Tablo 9: Türkiye'nin En Çok Göç Aldığı/ Verdiği İller (2012)

En Çok Göç Aldığı İller	En Çok Göç Verdiği İller
İstanbul	İstanbul
Balıkesir	Balıkesir
İzmir	İzmir
Bursa	Ankara
Ankara	Bursa
Tekirdağ	Tekirdağ
Edirne	Kocaeli
Kocaeli	Edirne
Manisa	Manisa
Antalya	Antalya

Kaynak: TÜİK

Çanakkale ili 2012 yılında diğer illerden 23 bin 252 kişi göç almışken, 14 bin 374 kişi göç vermiştir. Çanakkale'de alınan göçün en fazla olduğu il İstanbul'dur. İstanbul'u sırasıyla Balıkesir, İzmir ve Bursa illeri takip etmektedir. Verilen göçe bakıldığında en fazla göç İstanbul iline yapılmıştır. İstanbul ilini sırasıyla Balıkesir, İzmir ve Ankara illeri takip etmektedir.

Çanakkale'de en çok göç alan ve en çok göç veren il İstanbul iken göçlerin dağılımının komşu illerde oluğu görülmektedir.

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

Bir ülkenin sahip olduğu işgücünün nitelik düzeyi, o ülkenin ekonomik gelişiminin temel göstergelerinden birisidir.[1] İşgücünün daha nitelikli hale getirilmesinde eğitimin rolü büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra raporun ilerleyen bölümlerinde yer alan resmi istatistiklere göre de eğitim düzeyi, işgücüne katılım oranını yakından etkilemektedir.

Okul çağındaki nüfusun ve her bir eğitim kademesine düşen yaş grubu büyüklüklerini belirlemek amacıyla okullaşma oranları hesaplanmaktadır. Net okullaşma oranı, belli bir eğitim çağında olan nüfusun ne kadarının okula devam ettiğini gösterirken, brüt okullaşma oranı ise yaşa bakılmaksızın belli bir düzeyde okula gidenlerin uygun yaş grubuna oranını vermektedir.

Tablo 10: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları (%, 2012)

	İlkokul			Ortaokul			Genel Orta Öğretim			Mesleki ve Teknik Orta Ö.		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	109,54	109,06	110,05	99,9	101,57	98,12	52,33	47,32	57,47	47,68	54,25	40,64
Net	99,29	99,32	99,26	82,61	83,75	81,4	40,55	35,79	45,64	47,07	47,96	35,76

Kaynak: MEB

2011-2012 öğretim yılına kadar uygulanan 5+3 eğitim sistemi ile 8 yıllık zorunlu eğitimin ilkokul ve ortaokul kademelerinde okullaşma oranlarına yansıdığı görülmektedir. 8 yıllık zorunlu eğitimle birlikte brüt okullaşma oranının yüzde yüzün üzerine çıktığı görülmektedir. (Brüt okullaşma oranın 100'ün üzerine çıkmasının nedeni nüfusun okul çağı zamanından önce veya sonra okula başlamalarından kaynaklanmaktadır). İlkokul ve ortaokul kademelerinde okula devam eden okul çağındaki nüfusun ise net okullaşma oranlarına bakıldığında ilkokulda %99,26, ortaokulda %81,04 olduğu görülmektedir.

[1] M.Merve Özaydın, Türkiye İşgücü Piyasasında İşgücün Rolü. Telep Yönlü Yaklaşım, 2009

Genel ortaöğretim ve mesleki teknik ortaöğretimde okullaşma oranlarının ilköğretimden daha düşük olduğu görülmektedir. 8 yıllık zorunlu eğitimin ortaöğretim kademelerinde okullaşma oranın faydası olmadığından eğitim sistemi 2012-2013 öğretim yılında 4+4+4 olarak değişerek 12 yıllık zorunu eğitim getirilmiştir. 12 yıllık zorunlu eğitim ile birlikte ortaöğretimdeki okullaşma oranının yükseleceği beklenmektedir.

Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları (2012)

	Genel			Mesleki ve Teknik		
Cinsiyet	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	**13.894**	**13.024**	**870**	**11.959**	**11.288**	**671**
Erkek	6.506	6.114	392	7.057	6.638	419
Kadın	7.388	6.910	478	4.907	4.650	252

Kaynak: MEB

Tablo 12: Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı (2012-2013)

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	**25.853**	**13.563**	**12.290**
Şehir	24.312	12.752	11.560
Köy	1.541	811	730

Kaynak: MEB

Çanakkale'de 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ortaöğretimde okuyan öğrenci sayılarına bakıldığında, kayıtlı olan öğrencilerin %53,74'ü genel ortaöğretimde iken, %46,26'sı mesleki teknik ortaöğretimde bulunmaktadır. Eğitim gören öğrencilerin cinsiyetlerine bakıldığında %52,46'sı erkek, %47,54'ü kadın olarak görülmektedir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirebilmek için en kapsamlı veriler TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçlarından elde edilmektedir. Türkiye geneli İşgücü Piyasasını değerlendirebilmek için pek çok ölçüt bulunmaktadır. İşgücüne katılıma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı işgücü piyasası değerlendirmelerinde bize yardımcı olan göstergelerden bazılarıdır. 2004-2012 dönemi baz alınarak hazırlanan aşağıdaki tablo temel işgücü göstergelerini içermektedir.

Tablo 13: Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar Ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu (Bin, 2004-2012)

Yıllar	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İşsiz	İşgücüne katılma oranı (%)	İşsizlik oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşgücüne dahil olmayan nüfus
2004	1.223	578	541	38	47,3	6,5	44,2	645
2005	1.203	590	549	40	49	6,8	45,7	613
2006	1.207	586	550	36	48,6	6,2	45,6	621
2007	1.229	627	592	35	51	5,5	48,2	603
2008	1.261	594	550	45	47,1	7,5	43,6	666
2009	1.264	612	560	52	48,4	8,5	44,3	652
2010	1.274	615	568	48	48,3	7,7	44,6	658
2011	1.289	607	575	32	47,1	5,3	44,6	682
2012	1.312	620	587	33	47,3	5,4	44,7	692

Kaynak: TÜİK

2012 yılı itibariyle TR22 (Balıkesir, Çanakkale) işgücü piyasasına bakılacak olursa, 1 milyon 312 bin kişinin işgücünü oluşturduğu, 587 bin kişinin istihdam edildiği ve 33 bin kişinin de işsiz olduğu görülecektir. Buna ek olarak 2012 yılında işgücüne katılma oranı %47,3, işsizlik oranı %5,4 ve istihdam oranı da %44,7 olarak gerçekleşmiştir. 692 bin kişi ise işgücüne katılmayan nüfusu oluşturmaktadır. Söz konusu temel işgücü göstergeleri dikkate alındığında bir önceki yıla göre 13 bin kişi işgücüne dahil olurken, 12 bin kişi istihdama katılmıştır. 2012 yılında işgücüne katılım oranı bir önceki yıla göre 0,2 puan, istihdam oranı 0,1 puan artmış, işsizlik oranı ise 0,1 puan artmıştır.

İşgücüne Katılma Oranları

Şekil 8: İşgücüne Katılım Oranının Yıllara Göre Değişimi (%, 2008-2011)

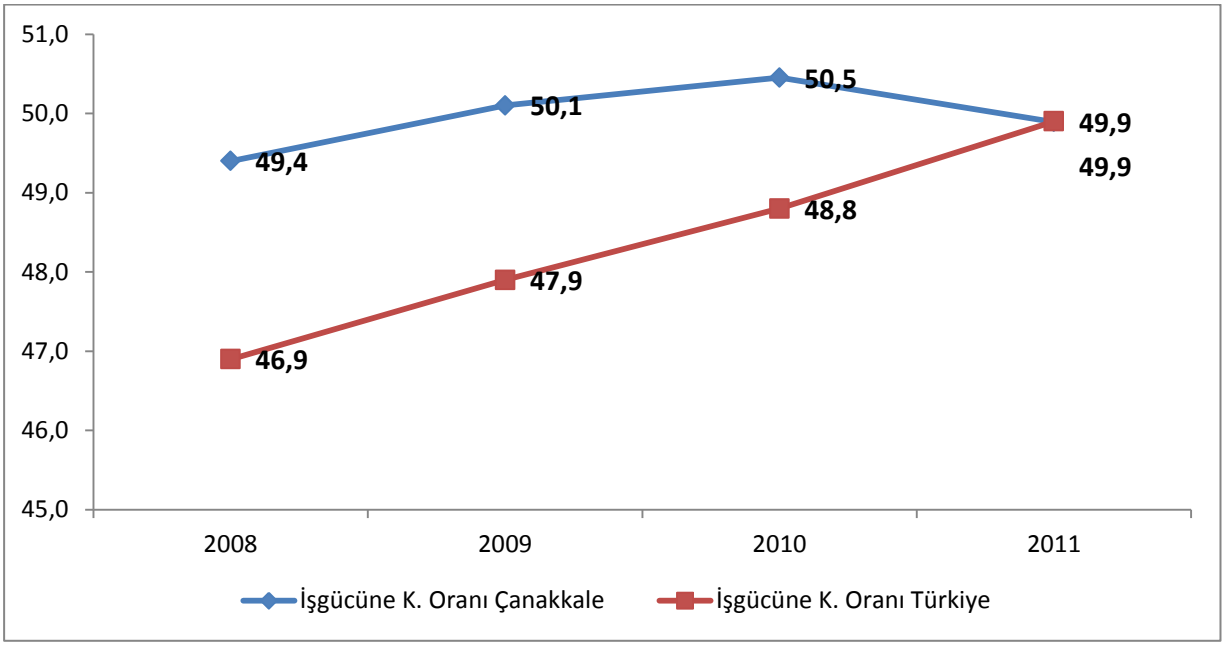

Kaynak: TÜİK

İşgücüne katılıma oranı, işgücünün, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfusa oranıdır. Çanakkale'de işgücüne katılım oranı; yıllara göre bakıldığında 2008 yılından 2010 yılına pozitif yönde bir artış göstermiş ancak 2011 yılında %49,9 ile Türkiye geneli ile aynı seviyeye gerilemiştir. Türkiye genelinde işgücüne katıma oranlarının yıllara göre değişimine bakıldığında ise doğrusal bir artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 14: Öğrenim Durumuna göre İşgücüne Katılım Oranı (%, 2012)

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
Kadın	12,6	29,1	31	65
Erkek	18,4	61,9	71,8	78,1
Toplam	**13,7**	**45,1**	**55**	**72,8**

Kaynak: TÜİK

TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde işgücünün eğitim durumu ve cinsiyete göre işgücüne katılım oranları değerlendirildiğinde; eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılım oranı da artmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin %13,7'si, Lise altı eğitimlilerin %45,1'i, Lise ve Dengi Meslek Okulunun %55'i, Yükseköğretimlilerin %72,8'i işgücüne katılımı oluşturmaktadır.

Eğitim seviyesi artışına göre işgücüne katılımdaki artışın kadınlarda daha belirgin olduğu ve lise ve dengi okul mezunu kadınlarda %31 iken yükseköğrenim mezunu kadınlarda daha da aratarak %65 olduğu görülmektedir.

İstihdam Oranları

Çanakkale'de istihdam oranlarına bakıldığında, 2008-2011 yılları arasında doğrusal bir artış göstererek 2011 yılında %47,8 oranı ile en yüksek seviyeye çıkmıştır. Türkiye geneli istihdam oranlarına bakıldığında 2009 yılında küresel ekonomik krizin etkilerinin sonucunda %41,2'ye gerilemiştir. 2009 yılından sonra Türkiye'de istihdama katılma oranları hızlı bir yükselişle %45'lere kadar çıkmıştır. Çanakkale ile Türkiye'yi karşılaştırdığımızda Çanakkale her yıl Türkiye'den daha yüksek istihdama katılma oranlarına sahiptir.

Şekil 9: İstihdam Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı (%, 2008-2011)

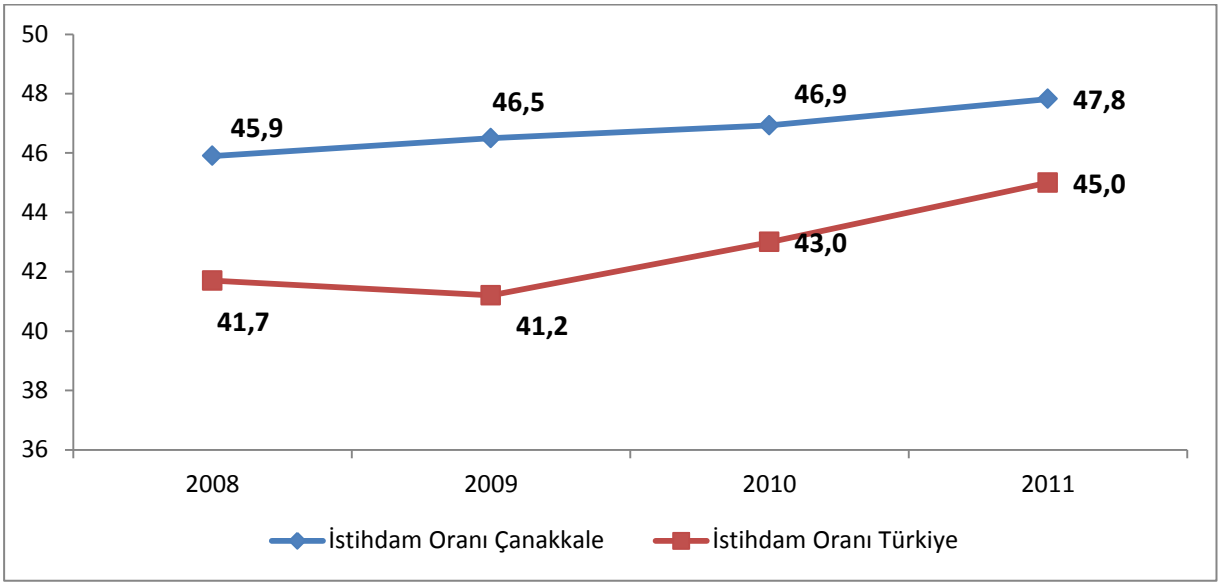

Kaynak: TÜİK

Eğitimin istihdama olan etkisine bakıldığında, eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki olduğu, eğitim seviyesi artıkça istihdam oranının da arttığı görülmektedir. Eğitim seviyesi artıkça istihdamın da artması genel olarak nitelikli işgücüne talebin daha fazla olduğunu göstermektedir.

Şekil 10: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranları (%, 2012)

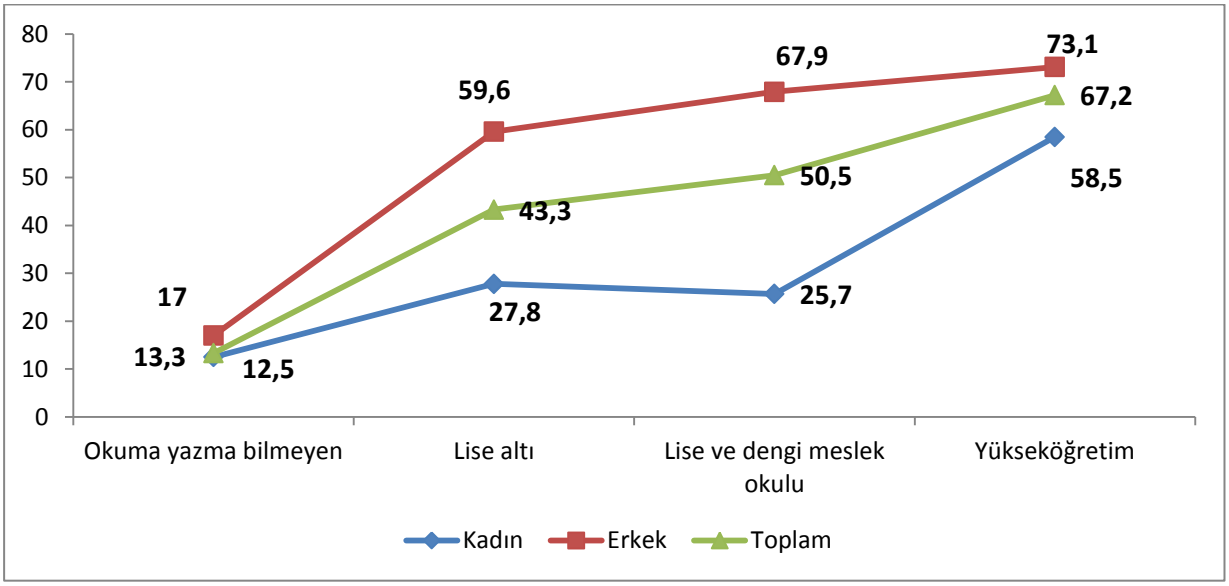

Kaynak: TÜİK

Cinsiyete ve eğitim durumuna göre istihdamın dağılımına bakıldığında kadınların her eğitim seviyesindeki istihdam oranının erkek ortalamasının ve TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesi ortalamasının altında olduğu görülmektedir. TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde erkeklerde eğitim seviyesi ile istihdam oranı aynı paralellikte artış göstermektedir. Ancak kadınlarda bu durum farklılık göstermektedir. Lise ve dengi meslek okulunda istihdam oranı %25,7'ye düşerken, Yükseköğretim eğitim grubunda en yüksek oran ile %58,5 seviyelerine çıkmıştır.

Şekil 11: Yaş grubu ve cinsiyete göre istihdam oranı (%, 2012)

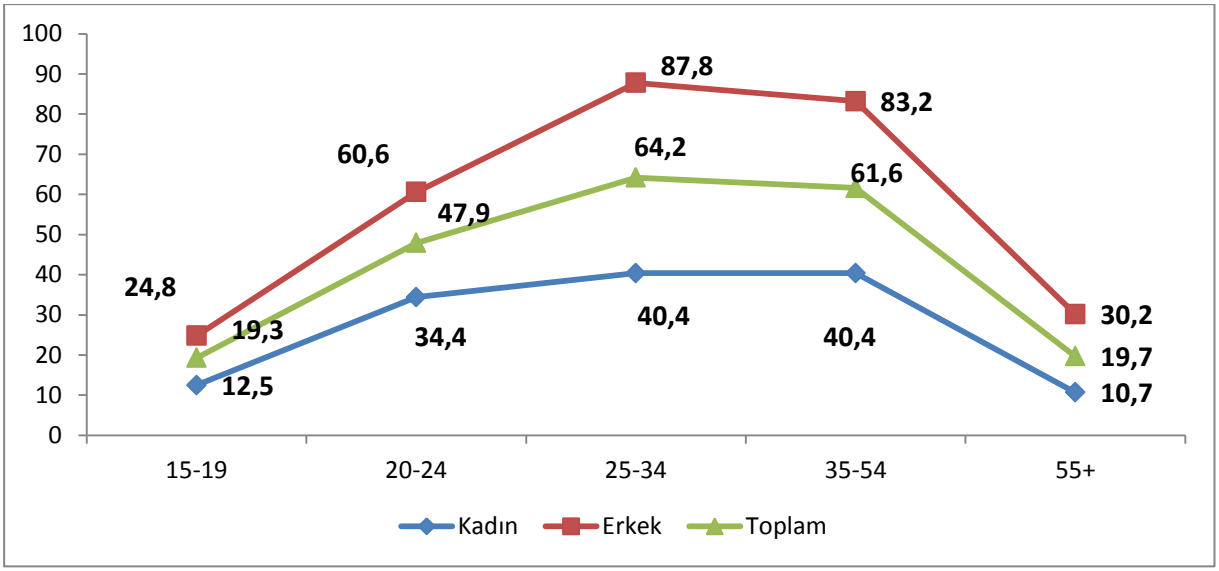

Kaynak: TÜİK

Yaş grubu ve cinsiyete göre istihdam oranlarını karşılaştırdığımızda en yüksek istihdam oranı erkek ve kadınlarda 25-34 yaş grubundadır. Erkeklerde istihdam oranı 25-34 yaş grubunda %87,8 iken kadınlarda %40,4'tür. Kadınlarda en düşük istihdam oranı %10,7 ile 55+ yaş grubunda iken, erkeklerde %24,8 ile 15-19 yaş grubundadır. Grafiğe bakıldığında 25-34 ve 35-54 yaş grupları TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesi için en yüksek istihdam oranlarının olduğu yaş gruplarıdır. Bu yaş grupları insan hayatındaki en verimli çalışma yaşlarıdır.

İşsizlik Oranı

Çanakkale ilindeki işsizlik oranlarının yıllara göre dağılımına bakıldığında 2008-2011 yılları arasında işsizlik oranının Türkiye ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir. Çanakkale ilindeki işsizlik oranı yıllara göre azalma eğilimindedir. 2008 yılındaki küresel krizin ilk etkilerini göstermesiyle birlikte gerileme durmuş ve işsizlik oran 0,3 puanlık bir artışla 2009 yılında %7,3'e seviyesine ilerlemiştir

Şekil 12: İşsizlik Oranın Yıllara Göre Dağılımı (% 2008-2011)

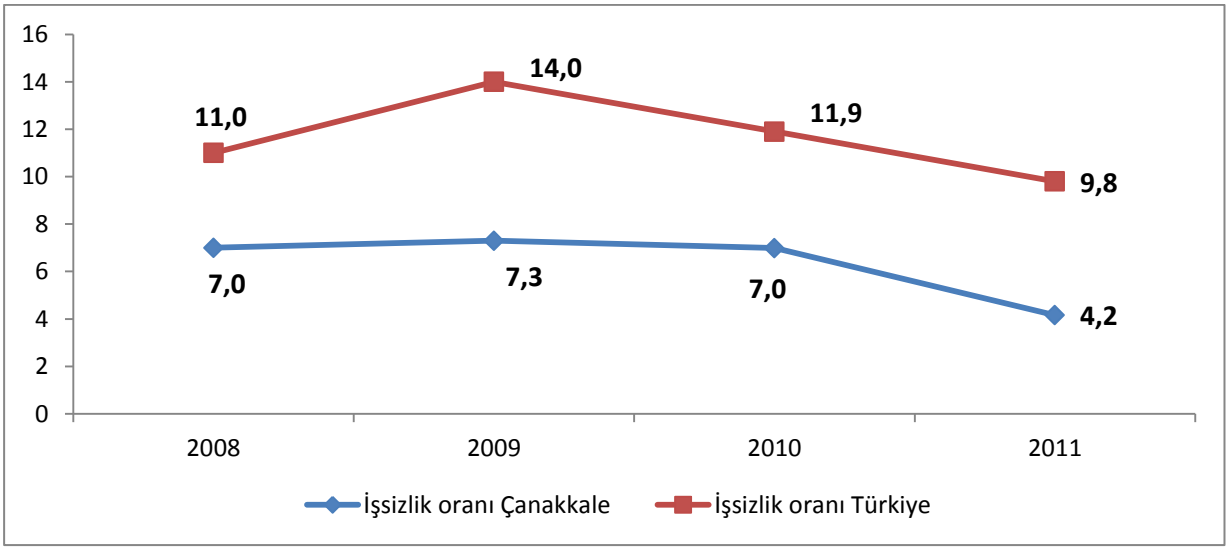

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranındaki bu artışa neden olan küresel krizin etkileri azaltmak adına yürütülen aktif istihdam politikaları etkisini göstermiş ve işsizlik 2010 yılında %7'ye, 2011 yılında ise %4,2'ye gerilemiştir. Türkiye'deki işsizlik ortalaması ile karşılaştırıldığında Çanakkale'deki işsizlik oranı Türkiye ortalamasının oldukça altında görülmektedir.

İşsizlik oranları eğitim durumlarına göre değerlendirildiğinde, TR22 (Balıkesir, Çanakkale) 2012 yılı için genel işsizlik oranının en yüksek olduğu eğitim düzeyi %8,2 ile lise ve dengi meslek okulu, en düşük olduğu eğitim seviyesi ise %2,4 ile okuma yazma bilmeyenler olarak görülmektedir. Okuma yazma bilmeyenlerdeki düşük işsizliğin nedeni bu grubun işgücüne katılım oranındaki düşüklüktür.

Şekil 13:Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı (%, 2012)

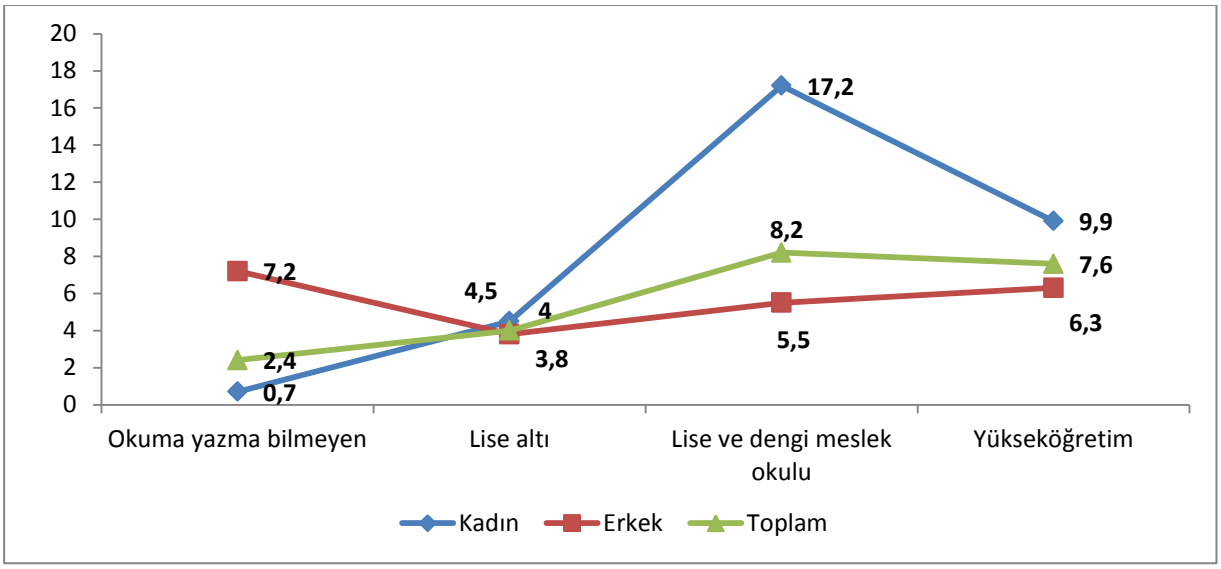

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranları kadınlar açısından değerlendirildiğinde genel işsizlik ve erkek işsizlik oranının üzerinde olduğu görülmektedir. Okuma ve yazma bilmeyen kadınlar %0,7 ile en az işsizlik oranına sahiptir. Bu orandaki düşüklük ilgili grubun işgücüne katılım oranın düşük olmasından kaynaklanmaktadır.

Erkekler açısından bakıldığında ise, okuma yazma bilmeyenlerin işsizlik oranı genel işsizlik oranının üzerinde seyrettiği görülmektedir. Dikkat çekilen nokta erkeklerde eğitim düzeyi artıkça işsizlik oranı düşmekte, kadınlar da ise dalgalanma göstermektedir.

İşsizlik oranları yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde, işsizlik oranın en fazla 15-19 ve 20-24 yaş gruplarında olduğu görülmektedir. 15-24 yaş grubu arasındaki bireylerin genç nüfusu oluşturduğu düşünülürse genç işsizlik oranının TR22 bölgesinde yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları (%, 2012)

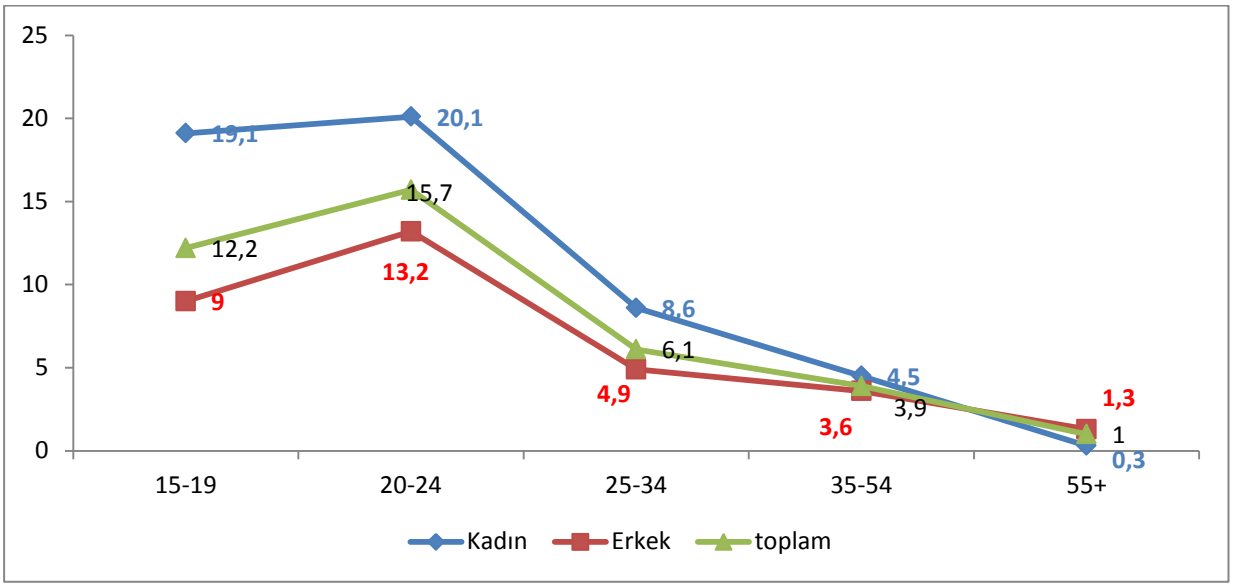

Kaynak: TÜİK

Her iki cinsiyetteki işsizlik oranlarının birbirine ve genel işsizlik oranına en yaklaştıkları yaş grubunun 35-54 ve 55+ olduğu görülmektedir.

En düşük işsizlik oranı toplamda ve erkeklerde 55+ yaş grubunda gerçekleşmiştir.

Kadınlarda işsizlik oranı, hem erkek hem de genel işsizlik oranlarının üstünde bir seyir izlemektedir. Kadınlarda 35-54 yaş grubunda en düşük işsizlik oranını görmekteyiz Bu yaş grubunda ise kadın işsizlik oranının hem genel hem de erkek işsizlik oranının üstünde olduğu görülmektedir.

En yüksek işsizlik oranı hem toplamda, hem de kadın ve erkeklerde 20-24 yaş grubundadır. 20-24 yaş grubundaki erkeklerin işsizlik oranı %13,2, kadınların işsizlik oranı ise %20,1'dir. 20-24 yaş grubunda kadınların işsizlik oranı erkeklerin işsizlik oranından daha yüksek gerçekleşmiştir.

Tablo 15: İş Arama Süresine Göre İşsizler (Bin Kişi, 2012)

	1 yıl yıldan az	1 yıl ve daha çok	İş bulmuş başlamak için bekleyen	Toplam
Kadın	10	4	0	14
Erkek	17	2	1	19
Toplam	**27**	**6**	**1**	**33**

Kaynak: TÜİK

İş arama süresine göre işsizler durumlarına baktığımızda TR22(Balıkesir, Çanakkale) bölgesi için en fazla iş arama durumu erkeklerde ve kadınlarda ''1 yıldan az süreli'' iş arayanlarda görülmektedir. En az iş aram durumu ise kadınlarda ve erkeklerde aynı olmakla birlikte '' iş bulmuş başlamak için bekleyenler'' de görülmektedir.

Şekil 15: İşteki Durumuna Göre Kadın-Erkek Dağılımı (%, 2012)

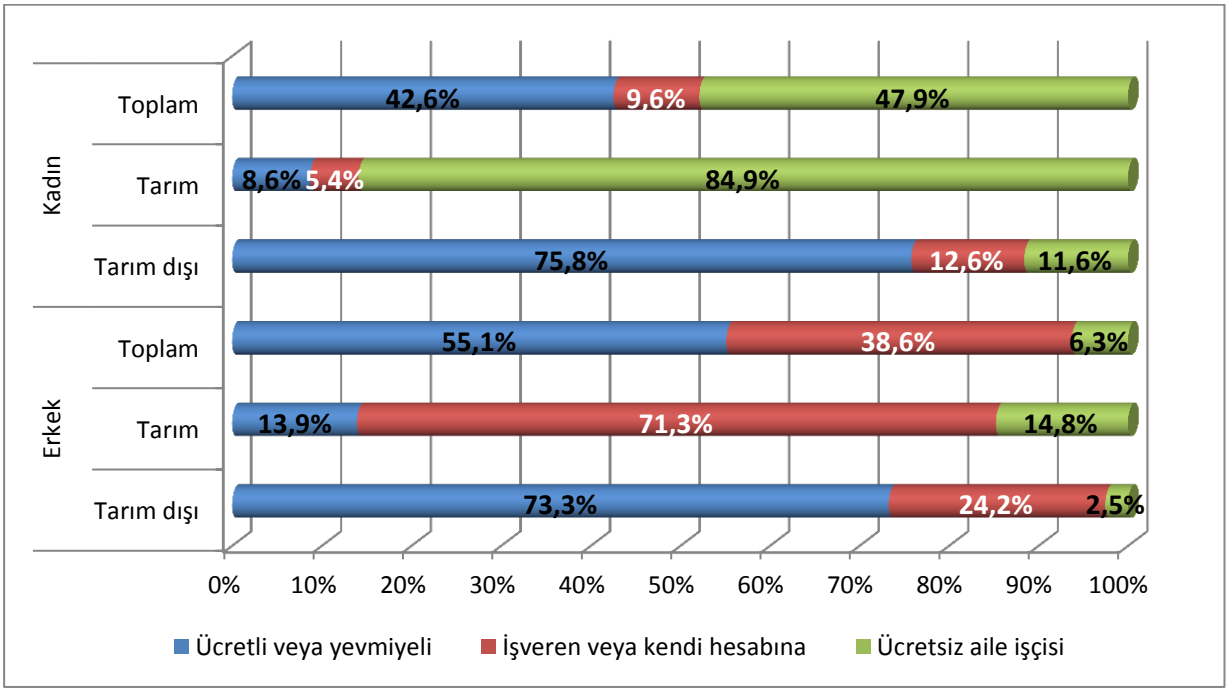

Kaynak: TÜİK

TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesi için 2012 yılında çalışanların işteki durumuna baktığımızda kadınlarda ve erkeklerde tarım dışı sektörde ücretli ve yevmiyeli çalışanların oranının %70'in üzerinde olduğu görülmektedir. Ücretsiz aile işçiliğinde kadınların tarım sektöründe %84,9 oranla çalıştığı görülmektedir. Bu durum bize tarım sektöründe kadınların hem kayıt dışı istihdam edildiğini hem de ücretsiz olarak çalıştırıldığının bir göstergesidir. İşveren veya kendi hesabına çalışanların erkeklerde tarım sektöründe %71,3 oranla çalıştığı görülmektedir. Tarım sektöründe ücretli çalışanların erkeklerde çok yüksek oranda olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 16: İstihdamın Sektörel Dağılımı (Bin, 2012)

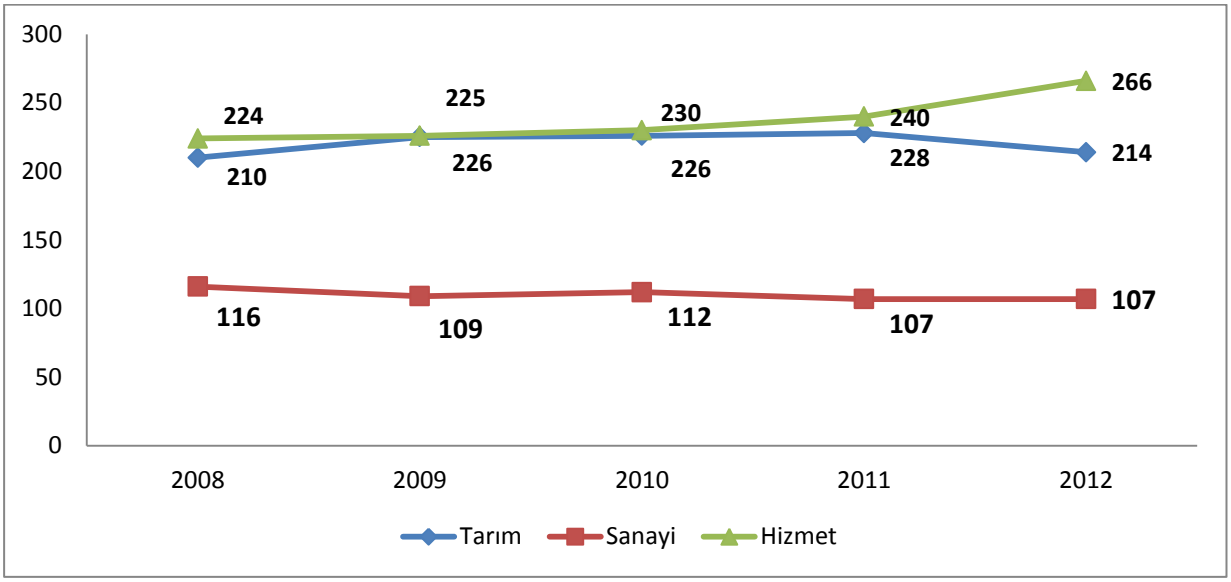

Kaynak: TÜİK

İstihdamın sektörel dağılımına bakıldığında, TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesi için 2012 yılında çalışanların %45,3'ü Hizmetler sektöründe, %18,2' si Sanayi sektöründe, %36,4'ü Tarım sektöründe çalışmaktadır. Türkiye' de ise çalışanların büyük bir kısmı hala Tarım sektöründe çalışmakta olup, TR22 bölgesi ile Türkiye arasında istihdamın sektörel dağılımında benzerlik bulunmaktadır.

Şekil 17: Eğitim Durumuna Göre SGK'ya Kayıtlılık (%, 2012)

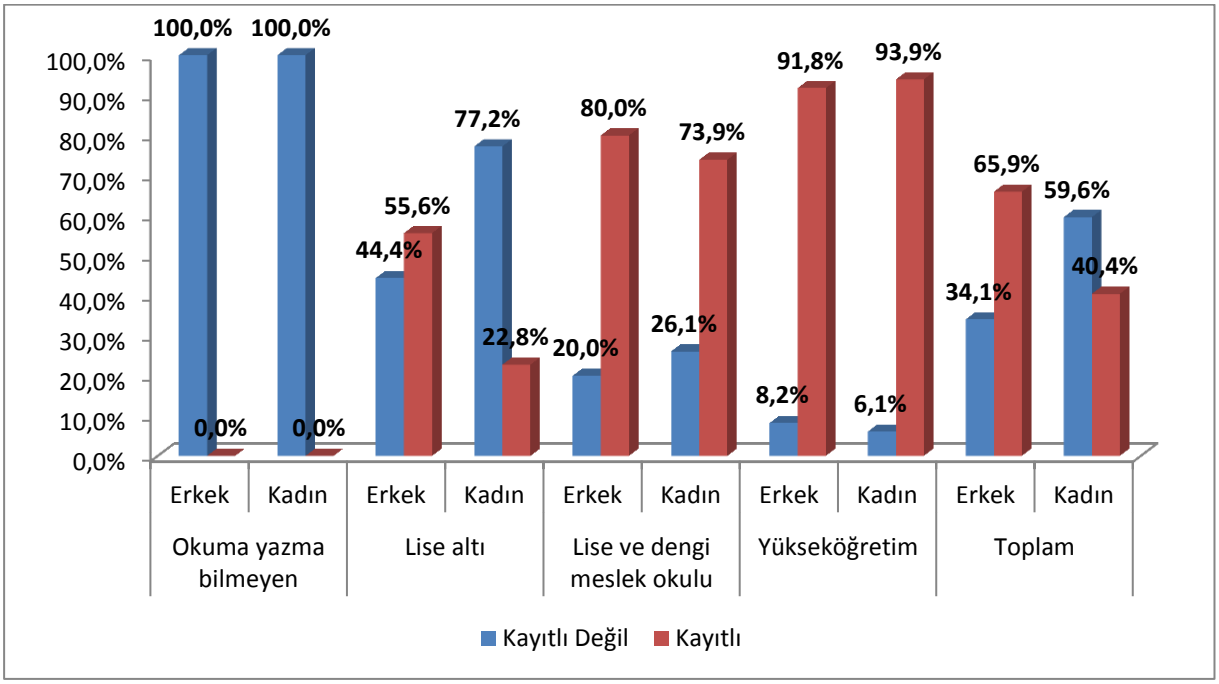

Kaynak: TÜİK

Grafik incelendiğinde eğitim seviyesi yükseldikçe kayıt dışı istihdamda azalma olduğu görülmektedir. TR22 (Balıkesir, Çanakkale)'de, Yükseköğretim düzeyinde istihdam edilenlerin erkeklerin %91,8'i kayıtlı iken, %8,2'si kayıt dışı istihdam edilmektedir. Kadınlarda bu duruma baktığımızda %93,9'u kayıtlı, %6,1'i kayıt dışı istihdam edilmektedir. En fazla kayıt dışılık ise okuma yazma bilmeyenlerde görülmektedir. Bu kapsamda istihdam edilen kısmın tamamına yakını kayıt dışı olarak çalıştırılmaktadır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanılarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında açık işlerin, başvuruların, işe yerleştirmelerin, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlerin cinsiyet, yaş, eğitim, meslek gibi özelliklerini ve açık işlerin sektörel ve mesleki dağılımları gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

İŞKUR'a Başvurular

Çanakkale'de 2008-2012 yılları arasındaki başvurulara bakıldığında 2008 yılından 2010 yılına kadar başvurularda azalış, 2010 yılından 2012 yılına doğru başvurularda artış olduğu görülmektedir. 2008 yılında 8 bin 224 olan başvuru sayısı %69,46 oranında artış göstererek 2012 yılında 13 bin 937 başvuru gerçekleşmiştir.

Şekil 18: Çanakkale İlinde Yıllara Göre İŞKUR'a Başvurular (2008-2012)

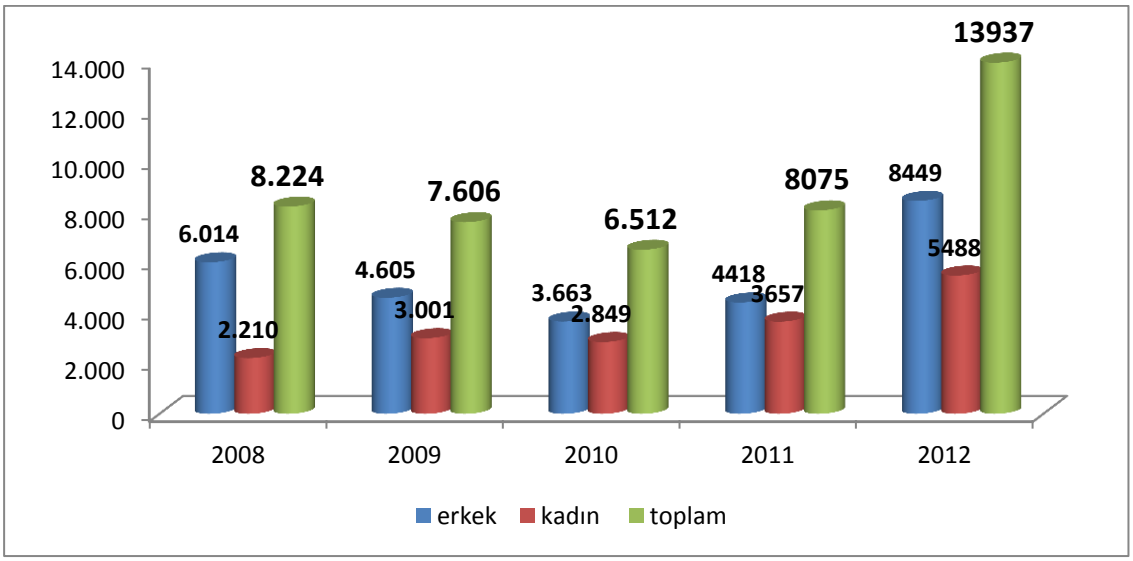

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında başvuru yapanların cinsiyet dağılımına bakıldığında, erkeklerdeki başvuru oranı %60,62 iken bayanlarda bu oran %39,38 olarak görülmektdir. 2008-2012 yılları arasında kadınların en yüksek başvurusu %45,28 ile 2011 yılında görülmektedir.

Tablo 16: Çanakkale İŞKUR'a Eğitim Durumuna Göre Başvurular (2012)

ÇANAKKALE			
Eğitim Durumu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Okuma-Yazma Bilmeyenler	69	55	124
Okur-Yazar Olanlar	41	41	82
İlköğretim	3.941	2.559	6.500
Ortaöğretim	2.839	1.423	4.262
Önlisans	858	721	1.579
Lisans	683	656	1.339
Yüksek Lisans	17	32	49
Doktora	1	1	2
Toplam	**8.449**	**5.488**	**13.937**

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumlarına göre başvurulara bakıldığında Çanakkale'de başvuru yapan 6 bin 706 kişi lise altı eğitimliler, 4 bin 262 kişi ortaöğretim mezunları, 2 bin 999 kişi yükseköğretim mezunları ve 124 kişi okuma yazma bilmeyenler oluşturmaktadır.

Cinsiyete göre başvurulara bakıldığında erkeklerin ve kadınların en fazla başvurusu ilköğretim seviyesinde görülmektedir. Lise altı eğitim seviyesindeki başvuru sayılarına bakıldığında erkeklerin kadınlara göre Çanakkale'de kuruma başvuru sayısında üstün olduğu görülmektedir. Bu durum öğrenim seviyesi arttıkça başvuru oranlarında kadın lehine dönüşüm olmuştur.

Tablo 17: Mesleklere Göre Başvuruların Dağılımı (2012)

MESLEKLER	ÇANAKKALE	MESLEKLER	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.964	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	718	BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	620	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976
BÜRO MEMURU (GENEL)	571	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	340	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	309	SEKRETER	36.929
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	306	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	245	ÖN MUHASEBECİ	30.406
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	213	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132
ÖN MUHASEBECİ	197	MUHASEBECİ	25.799
GARSON (SERVİS ELEMANI)	191	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21.000
SEKRETER	176	AŞÇI	20.870
MUHASEBECİ	159	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.686

ELEKTRİK TEKNİSYENİ	120	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20.649
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	120	KASİYER	19.481
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	119	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18.560
AŞÇI YARDIMCISI	116	ÇAYCI	18.547
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	115	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17.979
AŞÇI	103	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17.754
ORMAN İŞÇİSİ	100	BÜRO İŞÇİSİ	16.029

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre başvuruların dağılımına bakıldığında Çanakkale'de 938 meslekte 13 bin 937 başvuru yapılmışken, Türkiye'de 4 bin 155 meslekte 2 milyon 296 bin 325 başvuru yapılmıştır.

2012 yılında başvuru yapılan mesleklerin dağılımına bakıldığında en çok başvuru yapılan ilk 20 meslekte 10 mesleğin hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de olduğu görülmektedir. İlk meslek tabloda aynı sırada yer almaktadır. Ortak olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik), Muhasebeci, Sekreter, Ön Muhasebeci, Güvenlik Görevlisi ve Şoför-Yük Taşıma meslekleridir.

Tablo 18: En Fazla Başvuru ve Açık İş Olan Mesleklerin Dağılımı (%, 2012)

En Fazla Başvuru Alınan Meslekler	Ağırlık Oranı	En Fazla Açık İş Olan Meslekler	Ağırlık Oranı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	21,3%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	23,1%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	5,2%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	9,5%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,5%	HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	7,0%
BÜRO MEMURU (GENEL)	4,1%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	3,5%
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,4%	VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	3,2%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,2%	ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	3,1%
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	2,2%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3,0%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1,8%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	2,4%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1,5%	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,0%
ÖN MUHASEBECİ	1,4%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,8%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,4%	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1,8%
SEKRETER	1,3%	BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	1,3%
MUHASEBECİ	1,1%	BÜRO MEMURU (GENEL)	1,2%
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	0,9%	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	1,0%

AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	0,9%	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	0,9%
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	0,9%	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,9%
AŞÇI YARDIMCISI	0,8%	DİĞER MÜHENDİSLER	0,9%
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,8%	DİĞER ELEKTRİK TESİSATÇILARI	0,9%
AŞÇI	0,7%	MOBİLYA DÖŞEMECİSİ	0,8%
ORMAN İŞÇİSİ	0,7%	ÇELİKHANE İŞÇİSİ	0,8%

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında en çok başvuru yapılan meslek 2 bin 964 başvuru ile Beden İşçisi(Genel) mesleğinde görülmektedir. Çanakkale'deki toplam başvuruların %21,3'ü Beden İşçisi(Genel) mesleğinde yapılmış iken Türkiye'deki başvuruların %25,0'ı bu meslekte yapılmıştır. Beden İşçisi(Genel) mesleğini sırası ile %9,6 ile Beden İşçisi (Temizlik) ve Temizlik Görevlisi, %4,1 Büro Memuru (Genel) ve %2,4 oranı ile Satış Elemanı (Tanıtım) mesleğinde başvuru yapılmıştır.

Çanakkale ve Türkiye'deki ilk beş meslekteki başvurular aynı meslekleri içermektedir. Bu mesleklere bakıldığında Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Temizlik) görülmektedir. Nitelik gerektirmeyen işlerdeki başvuruların Çanakkale'de ve Türkiye'de benzer yapıda olduğu görülmektedir.

İŞKUR'a Kayıtlı İ İşsizler

Çanakkale'de 2008-2012 yılları arasında kayıtlı işsizlere bakıldığında 2008 yılında 6 bin 132 olan kayıtlı işsiz sayısı 2009 yılında %48,50 oranında bir artış yaşanarak 9 bin 16'ya çıkmıştır. Kayıtlı işsiz oranındaki bu artış nedeni olarak 2008 yılında etkisi başlayan ve 2009 yılın etkisini artıran küresel ekonomik kriz gösterebilir. Bunun yanı sıra İŞKUR'daki istatistikler sadece kayıtlı kesim üzerinden yapıldığından küresel ekonomik krizin etkisi dışında İŞKUR'a kayıt olan kesimin sayısal artışından kaynaklandığı düşünülebilir. 2010 yılında işsizliği azaltmak için uygulanan devlet politikalarının da etkisiyle düşen işsizlik oranı Çanakkale'deki kayıtlı işsizlikte de etkisini göstermiş %23,31 oranında bir düşüş yaşanarak kayıtlı işsiz sayısı 6 bin 914'e düşmüştür. İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdeki sayısal artış olarak gösterebilir. Bu sayısal artış ile birlikte 2008 ve 2012 yıllarının kayıtlı işsiz oranındaki artış görülmektedir. 2012 yılında 13 bin 302 kişi ile son 5 yıldaki kayıtlı işsiz seviyesi en yüksek düzeyde görülmektedir.

Şekil 19: Çanakkale İlinde Yıllara Göre Kayıtlı İşsizler, 2008-2012

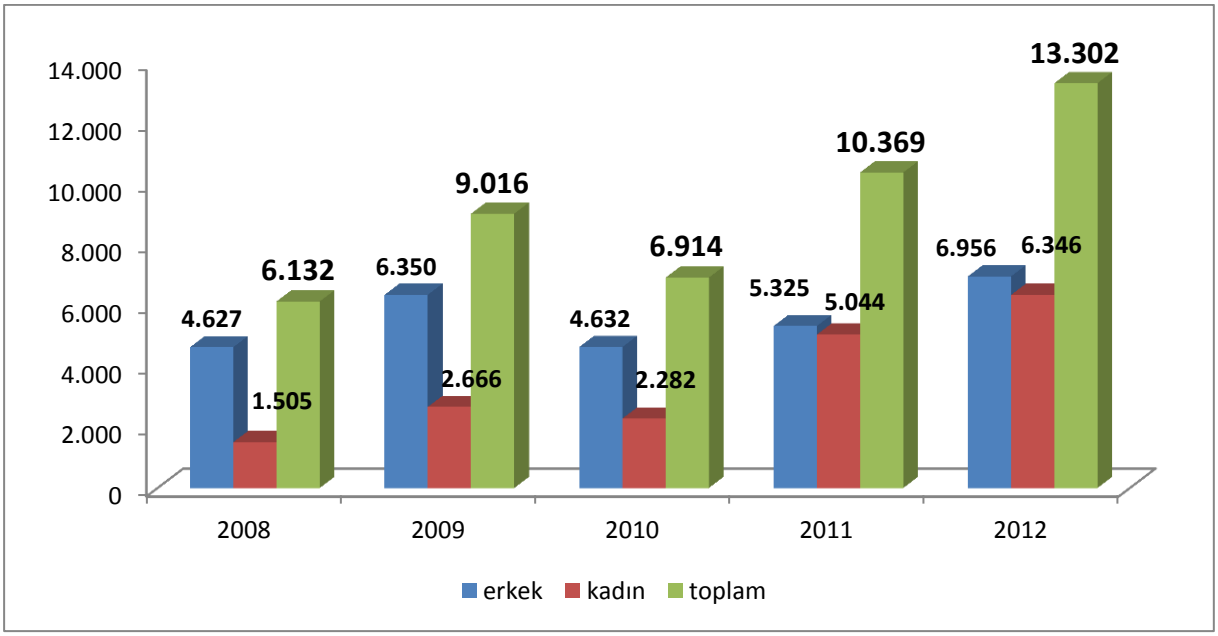

Kaynak: İŞKUR

Son 5 yıldaki istatistiklere bakıldığında, tüm yıllar için erkeklerdeki kayıtlı işsizlik oranınınkadınlardakinden daha fazla olduğu görülmektedir. İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz istatistikleri cinsiyete göre değerlendirildiğinde, İŞKUR'a kayıtlı işsiz erkeklerin daha fazla işgücüne katılmaya aday oldukları görülmektedir. 2008 yılındaki kayıtlı erkek işsizlerin oranı %75,45 iken 2012 yılında kayıtlı kadın işsiz sayısının erkek işsizlere göre daha fazla artmasından dolayı %52,30 oranında görülmektedir. Kayıtlı kadın işsiz oranı son 5 yılda %24,55 oranından %47,70 oranına yükselmiştir.

Tablo 19: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (2012)

ÇANAKKALE	KAYITLI İŞSİZ SAYISI	TÜRKİYE	KAYITLI İŞSİZ SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.682	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580.621
BÜRO MEMURU (GENEL)	777	BÜRO MEMURU (GENEL)	142.007
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	755	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92.007
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	530	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.614
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	336	SEKRETER	46.050
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	283	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45.512
SEKRETER	256	ÖN MUHASEBECİ	38.206

ÖN MUHASEBECİ	243	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35.912
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	212	MUHASEBECİ	32.002
GARSON (SERVİS ELEMANI)	190	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26.951
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	182	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25.819
MUHASEBECİ	152	AŞÇI	24.021
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	128	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22.344
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	125	ÇAYCI	21.965
AŞÇI YARDIMCISI	117	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19.608
BÜRO İŞÇİSİ	117	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19.408
ÇOCUK BAKICISI	115	BÜRO İŞÇİSİ	17.425
KASİYER	112	KASİYER	16.640
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	94	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15.574
AŞÇI	91	AŞÇI YARDIMCISI	14.503

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre kayıtlı işsizlere bakıldığında 2012 yılında 938 meslekte toplamda 13 bin 302 kayıtlı işsiz bulunurken, Türkiye'de 4 bin 327 meslekte toplamda 2 milyon 372 bin 262 kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

En fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk yirmi mesleğe bakıldığında on dört meslek hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de görülmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de başvurularda olduğu gibi kayıtlı işsizlerde de ilk iki sırayı Beden İşçisi (Genel) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri almaktadır.

Beden İşçisi (Genel) mesleğindeki kayıtlı işsizler Çanakkale'de %20,16 ile ilk sırada yer alırken, Türkiye'deki oranı %24,48 olarak görülmektedir. Çanakkale'de Beden İşçisi (Genel) mesleğini sırasıyla %5,80 oranı ile Büro Memuru (Genel), %5,67 oranı ile Beden İşçisi (Temizlik) ve %3,98 oranı ile Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kayıtlı işsizlerin dağılımında Çanakkale ve Türkiye'de nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki kişiler dikkati çekmektedir.

Şekil 20: Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler (%, 2012)

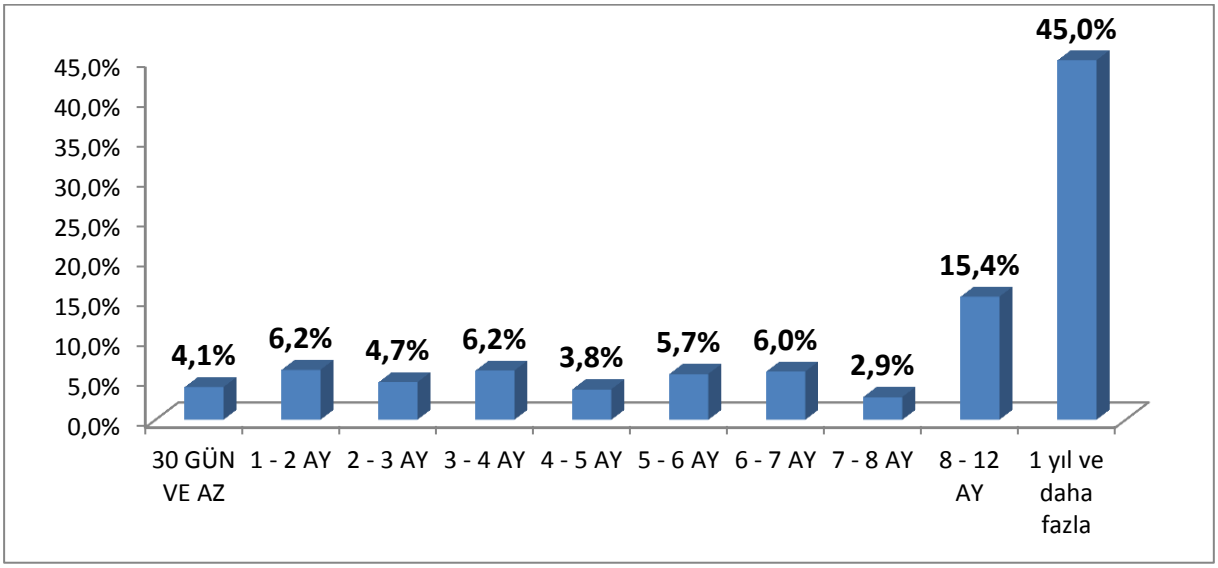

Kaynak: İŞKUR

Bekleme sürelerine göre kayıtlı işsiz istatistiklerine bakıldığında, 1 yıldan daha fazla süre ile iş arayanların oranı göze çarpmaktadır. Toplam kayıtlı işsiz %45'i 1 yıldan daha uzun süredir iş aramaktadır. Kayıtlı işsizlerde ikinci sırayı %15,4 ile 8-12 ay süre ile iş arayanlar ve %6,2 ile 1-2 ay ve 3-4 ay süre ile iş arayanlar, 6-7 ay ile 5-6 ay süre ile iş arayanlar takip etmektedir. Grafik incelendiğinde Çanakkale'de kayıtlı işsizlerin 0-6 ay arasındaki dağılım oranı %30,7 olarak görülmektedir. Bekleme süresi artıkça kayıtlı işsiz sayısının arttığı görülmektedir.

Tablo 20: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (%, 2012)

Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grubuna Göre Dağılımı			
Yaş Grubu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
15 – 19	178	71	**249**
20 -24	1.367	1.124	**2.491**
25 -29	1.551	1.418	**2.969**
30 - 34	1.240	1.277	**2.517**
35-39	966	999	**1.965**
40 - 44	727	765	**1.492**
45-49	561	423	**984**
50-54	227	189	**416**
55-59	98	65	**163**
60-64	33	13	**46**
65+	8	2	**10**
Toplam/Total	**6.956**	**6.346**	**13.302**

Kaynak: İŞKUR

Genç işsiz olarak tanımlanan 15-24 yaş grubundaki kayıtlı işsizlerin dağılımına bakıldığında Çanakkale'de %20,60 dağılım oranıyla 2 bin 740 kayıtlı işsiz bulunmaktadır. Türkiye'de ise %23,46 oranı ile 556 bin 576 geç nüfusta kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Çanakkale'de kayıtlı kadın işsizlerin %22,34 oranı ile en fazla 25-29 yaş grubunda görülmektedir. Daha sonra sırasıyla %20,12 oranı ile 30-34 yaş grubunda, %17,71 oranı ile 20-24 yaş grubunda, %15,74 oranı ile 35-39 yaş grubunda ve %12,05 oranı ile 40-44 yaş grubunda görülmektedir. 45 ve daha yukarı yaş grubundaki oranı ise %10,90 olarak görülmektedir.

Çanakkale'de kayıtlı erkek işsizlerde ise en fazla kayıtlı erkek işsizliği, bayanlarda olduğu gibi 25-29 yaş grubunda görülürken, bu yaş grubundaki dağılım oranı %22,30'dur. Daha sonra sırasıyla %19,65 oranı ile 20-24 yaş grubunda, %17,82 oranı ile 30-34 yaş grubunda, %13,89 oranı ile 35-39 yaş grubunda ve %10,45 oranı ile 40-44 yaş grubunda görülmektedir. 45+ ve daha üzeri yaş grubunda %13,32 ve 15-19 yaş grubunda ise %2,58 olarak görülmektedir.

Tablo 21: Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (%, 2012)

Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı			
Eğitim Durumu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Okuma-Yazma	62	68	130
Okur-Yazar	41	38	79
İlköğretim	3.473	2.714	6.187
Ortaöğretim	2.029	1.705	3.734
Önlisans	730	968	1.698
Lisans	606	814	1.420
Yüksek Lisans	15	38	53
Doktora	0	1	1
Toplam	**6.956**	**6.346**	**13.302**

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin cinsiyet bazlı eğitim durumları dağılımına bakıldığında Çanakkale'de erkeklerde ve kadınlarda en fazla kayıtlı işsiz sayısı eğitim seviyesine göre sıralama olarak aynı sırayı takip etmektedir. Kayıtlı işsiz sayısının en fazla olduğu lise altı eğitim seviyesinde erkek ve kadınlardaki en fazla işsiz sayısı görülmektedir. Bu eğitim seviyesinde 3 bin 576 kayıtlı erkek işsiz bulunurken, kayıtlı kadın işsiz sayısı 2 bin 820'dir. En az kayıtlı işsiz sayısı yüksek lisans ve doktara mezunlarındadır.

Açık İşler

Açık işlerin yıllar itibariye sayısal artışına bakacak olursak, İŞKUR son yıllardaki değişime ve gelişime ayak uydurması, işverenlere daha iyi hizmet sunma çalışmaları, işyeri ziyaretleriyle işverenlere daha fazla hizmet götürmesi ve özel sektörde eleman ihtiyacını karşılama çabası ile bu artışta önemli etken olmuştur. İŞKUR tarafından etkin şekilde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırmalarının sonucunda bu artışın devam edeceği görülmektedir.

Şekil 21: Yıllar İtibariyle Açık İşler (2008-2012)

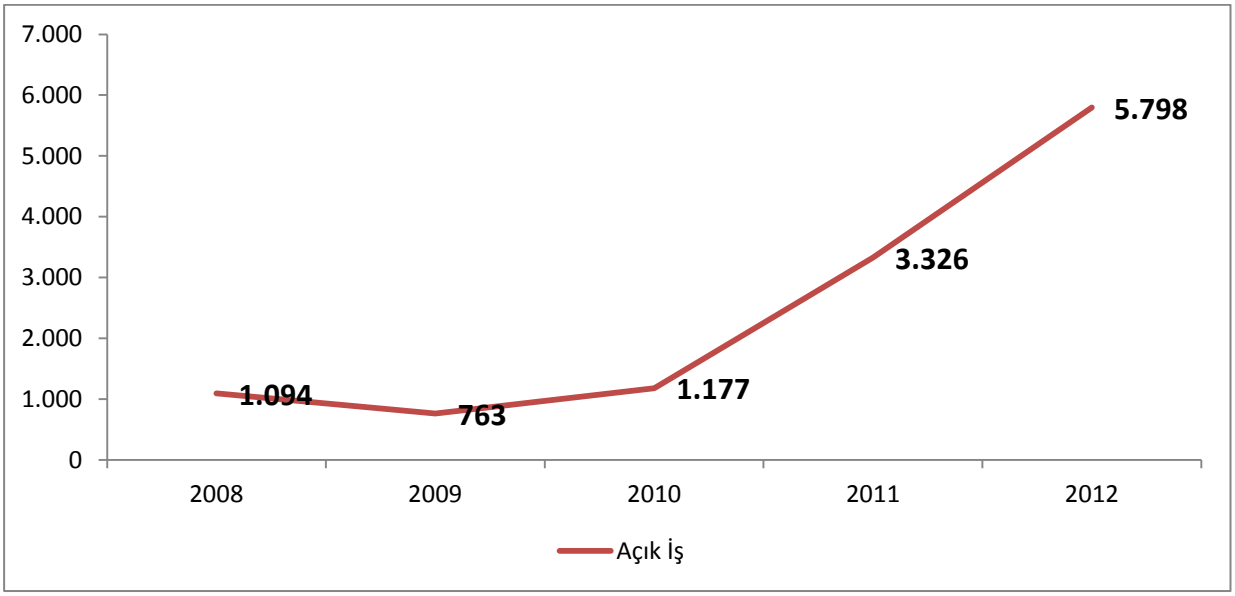

Kaynak: İŞKUR

2008 yılından 2009 yılına geçişte açık iş miktarındaki %30,25 oranındaki düşüşte 2008 yılında başlayan küresel ekonomik krizin etkisini yine görmekteyiz. 2009 yılından sonra uygulanan devlet politikaları ve İŞKUR'un işverene daha iyi hizmet sunma çalışmaları sonucunda 2009 yılından 2012 yılına %659,90 oranında bir artış yaşanarak açık iş sayısı 763'den 5 bin 798'e yükselmiştir.

Tablo 22: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (%, 2012)

Meslekler	Çanakkale	Meslekler	Türkiye
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1341	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366718
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	553	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48132
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	407	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43931
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	202	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22153
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	187	BÜRO MEMURU (GENEL)	20913
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	180	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20446
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	173	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18058
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	137	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15768
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	118	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13197
GARSON (SERVİS ELEMANI)	107	REYON GÖREVLİSİ	11054
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	105	KASİYER	10159
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	74	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7944
BÜRO MEMURU (GENEL)	70	ÖN MUHASEBECİ	7860
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	58	LOJİSTİK ELEMANI	7723
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	53	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7551
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	52	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7114
DİĞER MÜHENDİSLER	51	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6820
DİĞER ELEKTRİK TESİSATÇILARI	50	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6621
MOBİLYA DÖŞEMECİSİ	49	AŞÇI	6033
ÇELİKHANE İŞÇİSİ	49	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5817

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale'de 2012 yılında 683 meslekte 5 bin 798 açık iş alınmış olup en fazla açık Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Türkiye'de 2 bin 542 meslekte 991 bin 804 açık iş alınmıştır. Çanakkale'de olduğu gibi Türkiye'de de en fazla açık iş beden işçisi genel mesleğinde görülmektedir.

Açık işlerin dağılımına bakıldığında meslek grubu olarak nitelik gerektirmeyen işler, sektör olarak ise hizmet sektöründeki mesleklerin ağırlıkları dikkat çekmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de en fazla açık iş bulunan yirmi meslekte dokuz meslek ortak olarak gözükmektedir. Çanakkale'de açık işlere bakıldığında Balık Temizleme İşçisi, Elektrikçi (Diğer), Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Çelikhane İşçisi Türkiye'den farklı meslekler olarak gözükmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinden sonra 553 kişilik açık iş sayısı ile Temizlik

Görevlisi, 407 kişilik açık iş sayısı ile Hizmetli (Kamu Kuruluşları) ve 187 kişilik açık iş sayısı ile Güvenlik Görevlisi meslekleri gelmektedir.

Şekil 22: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı (%, 2012)

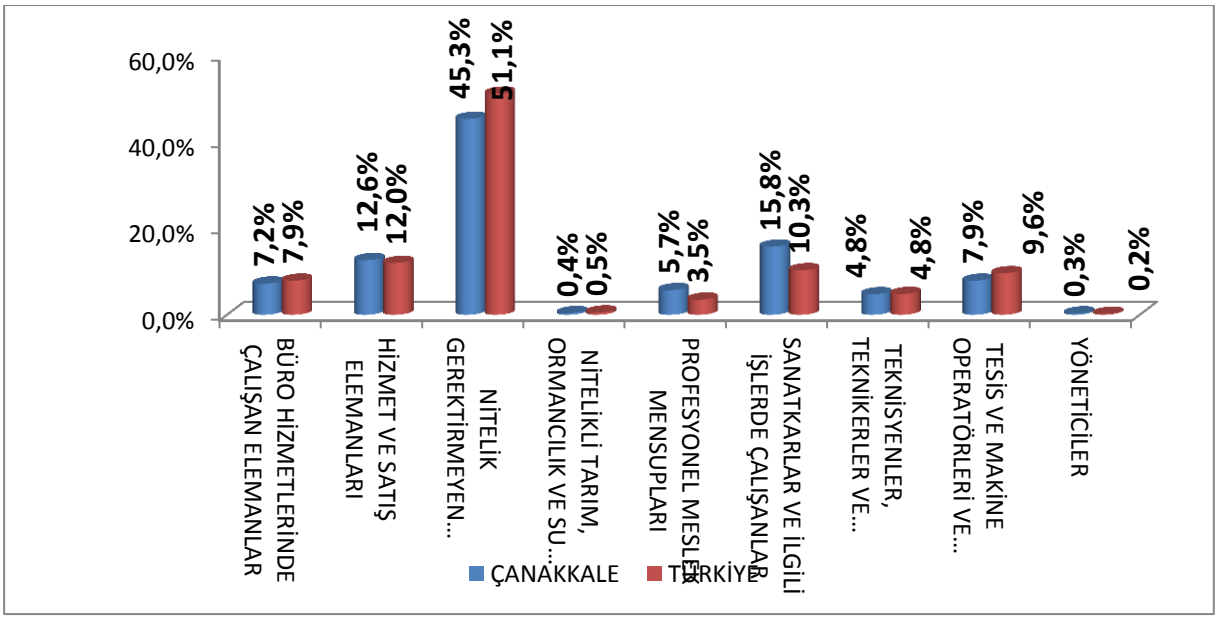

Kaynak: İŞKUR

2012 yılındaki açık işlerin büyük çoğunluğunu hem Çanakkale ve hem de Türkiye için nitelik gerektirmeyen meslek grubunun oluşturduğu görülmektedir. Daha önceki tablolarda en fazla açık işin bulunduğu mesleklere bakıldığında ilk yirmi meslekte nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki dağılım oranın fazla olduğu belirtilmişti. Çanakkale'deki en fazla açık işin olduğu meslek grubu %45,3 oranı ile nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu görülmektedir. Daha sonra %15,8 açık iş ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %12,6 oranı ile hizmet ve satış elemanları, %7,9 tesisat ve makine operatörleri ve montajcıları ve ilgili işlerde çalışanlar ve %7,2 açık iş ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar gelmektedir. En az açık işin bulunduğu meslek grubu olarak da %0,3 açık iş sayısı ile Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ve Yönetici meslek gruplarının olduğu görülmektedir.

Tablo 23: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı (%, 2012)

Sektörler	ÇANAKKALE	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	3,4%	4,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	14,7%	9,1%
Eğitim	6,3%	3,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi	0,8%	0,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1%	1,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,1%

Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0,1%	0,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,8%	8,6%
İmalat	28,3%	33,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,0%	1,4%
İnşaat	5,2%	5,4%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,0%	1,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,0%	5,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1,3%	0,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,4%	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,3%	6,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	0,8%	1,5%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1,5%	1,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtları	7,3%	9,5%
Ulaştırma ve depolama	1,4%	4,2%
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,2%	0,0%

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında alınan açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımından sonra sektörlere göre dağılımını incelediğimizde, alınan açık işlerin hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de en fazla imalat sektöründe olduğu görülmektedir. Çanakkale'de imalat sektöründe %28,3 oranı ile açık iş alınmıştır. Türkiye'de ise bu sektörde alınan açık iş dağılımı %33,9'dur. Mesleklere göre açık işlerin dağılımında görülen Beden İşçisi (Genel) mesleğinin ilk sırada olması, meslek gruplarının dağılımında nitelik gerektirmeyen mesleklerin dağılımda büyük oranla görülmesi imalat sektöründe işverenlerin vasıfsız elemanlar tercih ettiğini göstermektedir. Çanakkale'de genel olarak görülen bu durum Türkiye'de de paralellik göstermektedir.

Çanakkale'de açık işlerde imalat sektörünü %14,7 oranı ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler %12,3 açık iş ile mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler, %7,8 açık iş ile idari ve destek hizmet faaliyetleri ve %7,3 açık iş ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtları sektörleri takip etmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de en az açık iş uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri ve gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR'un işgücü talebini kuruma çekme çalışmaları sonucu kurumun açık işlerinde görünür artış olduğu daha önceki grafiklerde görülmektedir. Açık işlerdeki artış oranı işe yerleştirmede de etkisini göstermiş ve işe yerleştirme göstergelerinde de görünür bir artış olmuştur. Bu artışın daha çok özel sektörde olması İŞKUR'un özel sektör işverenlerinin işgücü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlattığı yeni hizmetlerinin bir sonucudur.

Şekil 23: Yıllar İtibariye İşe Yerleştirme Faaliyeti (2008-2012)

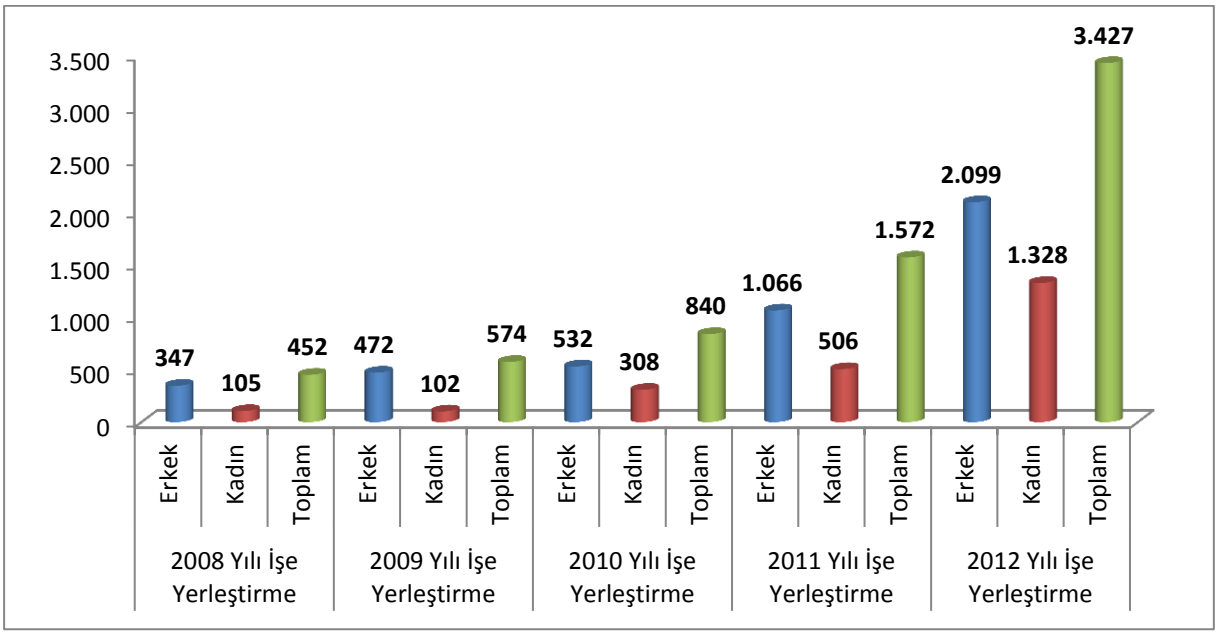

Kaynak: İŞKUR

2008 yılından 2012 yılına ilerlediğimizde 2008 yılında Çanakkale'de 452 olan işe yerleştirme sayısı 2012 yılında 3427 sayısına ulaşmıştır. Yıllar itibariyle işe yerleştirme sayısında sürekli artış görülmektedir. 2008 ve daha sonra da 2009 yılındaki işe yerleştirme sayılarının az oluşunda küresel ekonomik krizin oluşturduğu işten çıkarmalar gösterilebilir.

Çanakkale'de işe yerleştirmelere cinsiyet bazlı bakıldığında, 2008 yılında işe yerleştirmelerin %76,77'sini erkek, %23,23'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Yıllar itibariyle işe yerleştirme dağılımında kadınların payı artmıştır. 2012 yılına geldiğimizde erkeklerin işe yerleştirmedeki dağılım oranı %61,25 iken, kadınların %38,75 olarak görülmektedir.

Şekil 24: Çanakkale İlinde Kamu- Özel İşe Yerleştirme Sayıları (2012)

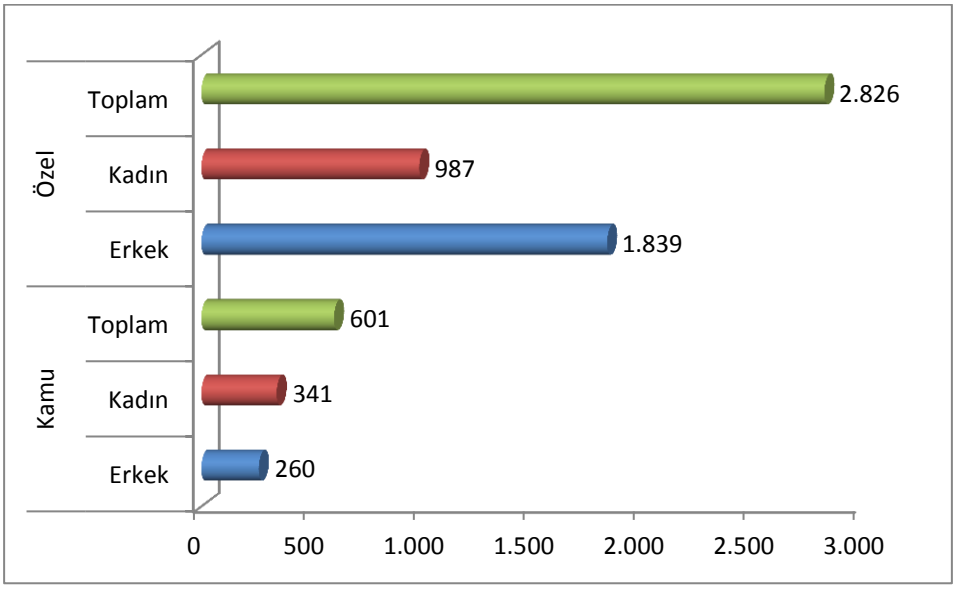

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale' de yapılan işe yerleştirmelerinin %17,54'ü kamu sektörüne, %82,46'sı ise özel sektöre gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler (2012)

Şekil 25: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler (%, 2012)

Eğitim Durumu	Çanakkale	Türkiye
Okuma-Yazma Bilmeyenler	4	2602
Okur-Yazar Olanlar	23	20965
İlköğretim	1916	318636
Ortaöğretim	990	159761
Önlisans	267	32547
Lisans	222	21425
Yüksek Lisans	5	644
Doktora	0	7
Toplam	**3427**	**556587**

Kaynak: İŞKUR

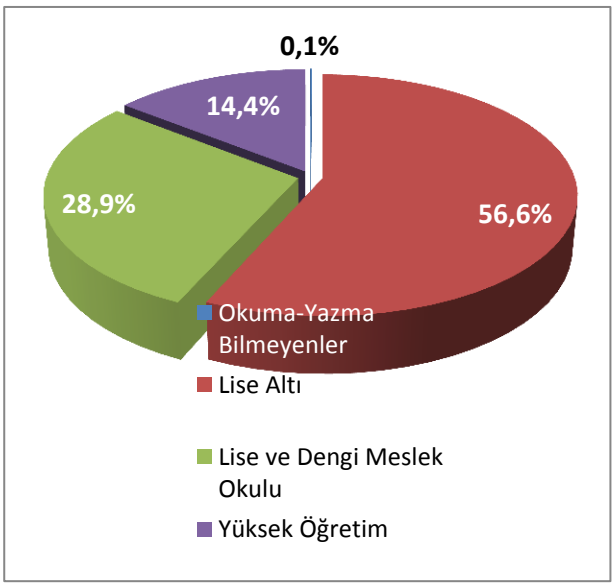

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında eğitim durumlarına göre işe yerleştirmelere bakıldığında hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de en fazla işe yerleştirme lise altı eğitim durumunda görülmektedir. Lise altı eğitim durumunda işe yerleştirilenlerin Çanakkale'deki oranı %56,6 iken, bu oran Türkiye'de %61,01 olarak görülmektedir. Çanakkale'de lise altı öğrenim durumunda sonra işe yerleştirme sırasıyla %28,9 ortaöğretim, %14,4 yükseköğretim ve %0,1 okuma yazma bilmeyen eğitim durumlarındakiler gelmektedir. Çanakkale'de dağılım oranı olarak lise altı ve yükseköğretim eğitim durumlarındakilerin işe yerleştirme dağılım oranı Türkiye ortalamasının üzerinde görülmektedir.

Tablo 25: Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler (2012)

Meslek	Çanakkale	Meslek	Türkiye
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	765	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	407	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	302	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	134	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	129	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	97	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	91	REYON GÖREVLİSİ	8267
BÜRO MEMURU (GENEL)	89	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	73	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	62	KASİYER	6740
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	53	LOJİSTİK ELEMANI	6087
ÇELİKHANE İŞÇİSİ	49	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
GARSON (SERVİS ELEMANI)	46	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	46	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	43	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	42	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
MAKİNECİ (DİKİŞ)	42	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
MOBİLYA DÖŞEMECİSİ	37	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	35	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	30	ÖN MUHASEBECİ	2738

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre işe yerleştirmelere bakıldığından Çanakkale'de 209 meslekte 3 bin 427 işe yerleştirme gerçekleşirken, Türkiye'de bin 989 meslekte 556 bin 587 işe yerleştirme gerçekleşmiştir.

2012 yılında işe yerleştirilenlerin en fazla işe yerleştirilen ilk 20 mesleğe göre dağılımına baktığımızda; en fazla işe yerleştirme 765 ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinde

gerçekleşmiştir. Beden İşçisi mesleğinde işe yerleştirilenlerin toplam işe yerleştirme içerisindeki oranı % 22,32'dir. Daha sonra sırasıyla %11,88 oranı ile Hizmetli (Kamu Kuruluşları) ve %8,81 oranı ile Güvenlik Görevlisi gelmektedir.

Çanakkale ve Türkiye'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelere bakıldığında mesleklerin çoğunluğu nitelik gerektirmeyen meslekler olarak görülmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de en fazla işe yerleştirmenin yapıldığı ilk yirmi meslekte on bir mesleği aynı olduğu görülmektedir. Hizmetli (Kamu Kuruluşları), Balık Temizleme İşçisi, Elektrikçi (Diğer), İş Makineleri Operatörü, Çelikhane İşçisi, Mobilya Döşemecisi ve Veri Giriş Kontrol İşletmeni Çanakkale'de ilk yirmi meslekten Türkiye'den farklı meslekler olarak görülmektedir. Bu meslek farklılıklarına bir örnek olarak Çanakkale'nin Biga ilçesindeki Mobilyacılık sektörünün gelişmiş olması gösterilebilir.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı (%, 2012)

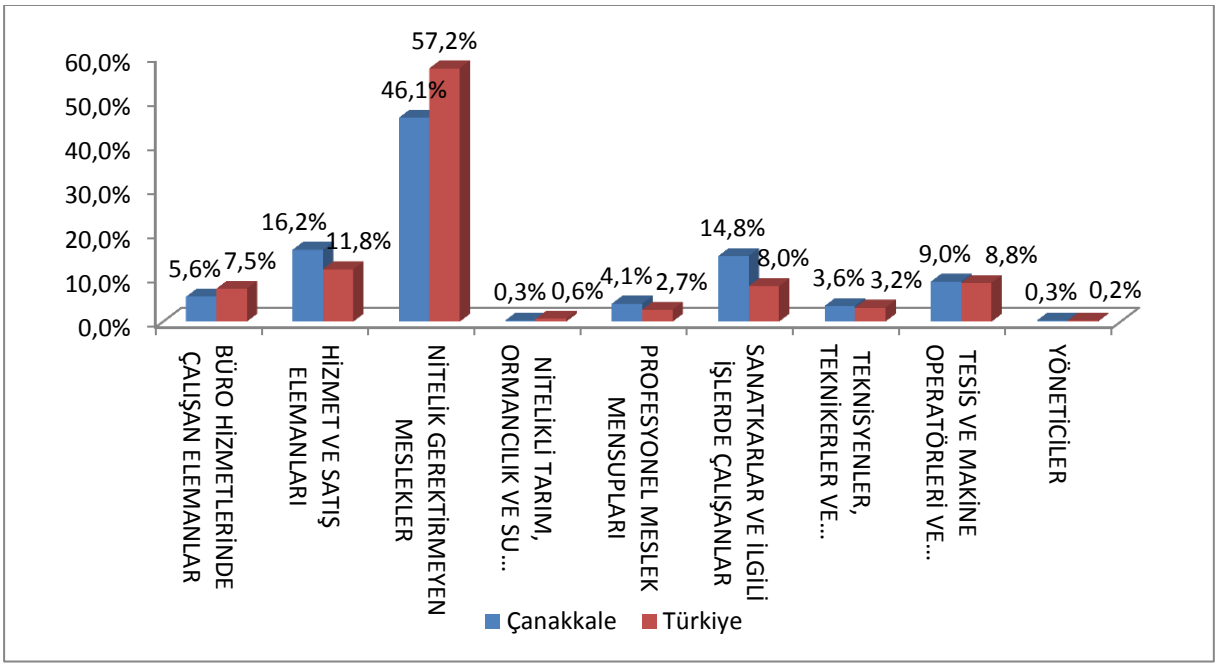

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR tarafından 2012 yılında yapılan işe yerleştirmelerin 9 ana meslek grubuna göre dağılımına baktığımızda; Çanakkale'de ilk sırada %46,1 oranı ile nitelik gerektirmeyen meslek grubu yer almaktadır ve işe yerleştirme sayısı bin 579'tur. Türkiye'de de 318 bin 556 kişi (%57,2) ile en fazla işe yerleştirme bu meslek grubunda gerçekleşmiştir. Nitelik gerektirmeyen işleri sırasıyla 556 kişi (%16,2) ile hizmet ve satış elemanları ve 508 kişi (%14,8) ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışan elemanlar takip etmektedir. Çanakkale'de en az

işe yerleştirme ise 10'ar kişi (%0,3) ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ile yöneticiler meslek grubunda görülmektedir. Türkiye'de ise en az işe yerleştirme bin 78 kişi (%0,2) ile yöneticiler meslek grubundadır.

Tablo 26: Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2012)

Sektörler	Çanakkale	Türkiye
Bilgi ve iletişim	7,2%	6,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	13,6%	9,8%
Eğitim	9,6%	6,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,7%	0,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	1,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0,1%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13,2%	10,7%
İmalat	29,4%	28,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,7%	1,5%
İnşaat	3,1%	5,6%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,0%	1,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,1%	3,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2,3%	0,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,0%	0,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4,3%	7,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,4%	2,4%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2,0%	2,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının	4,3%	8,0%
Ulaştırma ve depolama	1,0%	4,0%
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,1%	0,0%

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmelerin iktisadi faaliyetlere (NACE Rev.2) göre dağılımına baktığımızda; toplam işe yerleştirmenin %29,4'ü (bin 6 kişi) imalat sektöründe gerçekleşmiştir. %13,6'sı (465 kişi) diğer hizmet faaliyetleri sektöründe, %13,2'si (453 kişi) idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe, % 9,6'sı (329 kişi) eğitim sektöründe ve %7,2'si ise (246 kişi) bilgi ve iletişim sektöründe gerçekleşmiştir.

Çanakkale'de olduğu gibi Türkiye'de de en fazla işe yerleştirme imalat sektöründe gerçekleşmiştir. Türkiye'de işe yerleştirmelerin %28'i imalat sektöründe gerçekleşmiştir. En az işe yerleştirme uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörde işe yerleştirilenlerin sayısı Çanakkale'de 3 iken Türkiye'de ise 17'dir. Sektörel olarak bakıldığında Türkiye ve Çanakkale'de en fazla işe yerleştirmenin yapıldığı sektörler imalat sektöründen sonra hizmet sektörleridir. Türkiye genelinden farklı

olmak üzere Çanakkale'de en fazla işe yerleştirme oranlarına bakıldığında eğitim sektörü dikkat çekmektedir.

Tablo 27: Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2012)

Sosyal Durumlar	Çanakkale	Türkiye
Normal	3.337	520.713
Engelli	85	35.531
Eski Hükümlü-TMY (Terörle Müc. Yaralanan)	5	343
Genel Toplam	**3.427**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirmelerin sosyal durumuna göre dağılıma bakıldığında ise Çanakkale'de işe yerleştirmelerin %97,37'si (3 bin 337 kişi) normal, %2,48'i (85 kişi) engelli ve %0,14'ü (5 kişi) eski hükümlü kapsamındadır. Türkiye'de ise %93,55'i (520 bin 713 kişi) normal, %6,38'i (35 bin 531) engelli ve %0,06'sı (343 kişi) eski hükümlü olarak görülmektedir.

Tablo 28: Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2012)

Eğitim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	20	5	25
Lise Altı	1.273	290	1.563
Lise ve Dengi	552	253	805
Yüksek Öğretim	265	252	517
Toplam	**2.110**	**800**	**2.910**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında işsizlik ödeneğine Çanakkale'de 2 bin 910 kişi başvuru yapmıştır. Başvuru yapan adaylardan bin 563'ünü lise altı eğitim durumundakiler oluşturmaktadır. Bunları sırasıyla 805 kişi ile Lise ve Dengi okullar ile 517 kişi ile Yüksek Öğretim grubundakiler takip etmektedir. Eğitim durumlarına göre işsizlik ödeneği başvuranlarına bakıldığında en çok lise altı eğitim durumunun oluşturmasının temel nedeni nitelik gerektirmeyen meslek grubunda çalışanların işe giriş çıkışlarını yoğun olmasıdır.

İŞKUR'un Mesleki Eğitim Faaliyetleri

2012 yılında Çanakkale'de İŞKUR tarafından 8 program türünde toplam 162 kurs düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda 2 bin 197 kursiyer katılmıştır. En fazla açılan ilk iki kurs sırası ile İşbaşı Eğitim Programı(İEP) ve Umem Projesi kapsamındaki kurslardır. İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır. Bu kapsamda İŞKUR tarafından açılan kurslar bölgelere göre farklılık göstermektedir.

Tablo 29: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2012)

KURS TÜRÜ	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
Çalışanların Mesleki Eğitimi	5	318
Girişimcilik	3	77
İşgücü Yetiştirme Kursları / İstihdam Garantili	4	93
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	4	98
İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP	23	486
İşbaşı Eğitim Programı(İEP)	48	153
Umem Projesi	46	695
Umem Projesi/İEP	29	277
TOPLAM	**162**	**2.197**

Kaynak: İŞKUR

İşbaşı Eğitim Programı(İEP) türünden sonra en fazla sırayla 46 kurs ile Umem Projesi, 29 kurs ile Umem Projesi(İEP) ve 23 kurs ile İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP programında düzenlenmiştir. Girişimcilik ve İşgücü Yetiştirme Kurslarına yönelik düzenlenen programlar son sıralarda yer almaktadır.

Katılımcı sayılarına bakıldığında Umem Projesi (695 kişi) program türünden sonra en fazla katılım sırasıyla, İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP (486 kişi), Çalışanların Mesleki Eğitimi (318 kişi) ve Umem Projesi/İEP (277 kişi) programında düzenlenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 30: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN**	
2007	50+ TÜM	15 EKİM -	İSCO 88-	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım- 13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül- 31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs- 30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

2.1 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Çanakkale'de araştırma kapsamına giren 874 iş yeri ziyaret edilerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. Çanakkale'de işyeri sayılarının sektörlere göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolar ve grafiklerde görülmektedir.

Araştırma kapsamında 874 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde bulunmaktadır.

Tablo 31: İşyeri Büyüklüklerine Göre Sektörler

Sektör	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı(50++)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0	12	5	17
İMALAT	27	139	16	182
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	1	1	2
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	1	1	2
İNŞAAT	69	76	11	156
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	55	137	9	202
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	16	29	10	55
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	14	59	3	76
BİLGİ VE İLETİŞİM	0	2	0	2
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	24	0	27
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	10	21	0	31
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1	13	6	20
EĞİTİM	8	39	3	50
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	1	13	3	17
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1	0	2	3
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	21	11	0	32
Genel Toplam:	226	577	72	874

Kaynak: İPA 2013

İşyerlerinin büyüklüklerine bakıldığında, 226 işyeri 1-9 kişi arası istihdam etmekte, 577 işyeri 10-49 arası istihdam etmekte ve 72 işyeri 50 kişi ve daha üzeri istihdam etmektedir. 1-9 kişi işyeri sayısı arası istihdam edilen işyerlerine bakıldığında, en fazla işyeri 69 işyeri ile İnşaat, 55 işyeri ile Toptan Perakende ve Ticaret ve 27 işyeri ile İmalat sektörlerinde görülmektedir.

10-49 istihdamlı işyerlerinde en fazla işyeri 139 işyeri ile İmalat, 137 işyeri sayısı ile Toptan Perakende ve Ticaret ve 76 işyeri ile İnşaat sektörlerinde görülmektedir. 50 kişi ve üzeri istihdamlı işyerlerinde en fazla işyeri ise 16 işyeri ile İmalat, 11 işyeri ile İnşaat ve 10 işyeri ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde görülmektedir. "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı", "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri", "Madencilik ve Taş Ocakçılığı" ve "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor", "Bilgi ve İletişim" sektörlerinde işyerleri sayısının Çanakkale'de az olduğu görülmektedir.

Şekil 27: İşyeri Büyüklüklerine Göre Sektörler

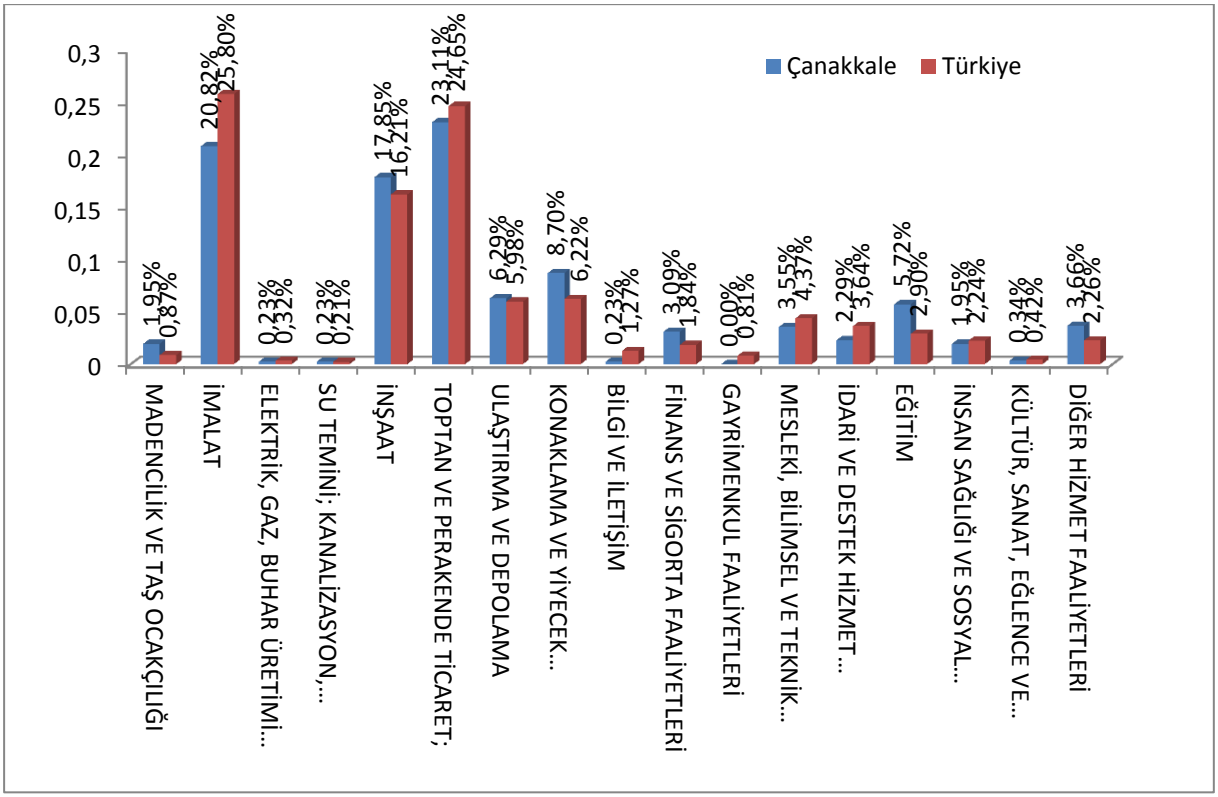

Kaynak: İPA 2013

Çanakkale ve Türkiye'de sektörler arasındaki dağılımda ilk 3 sektör sıralama olarak aynı sırada görülmektedir. "İmalat", "Toptan ve Perakende Ticaret" ve "İnşaat" sektörleri dağılımda Çanakkale için %61,78, Türkiye için ise %66,6 oran ile büyük paya sahiptirler. Bu sektörler arasında "İnşaat" ve "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" sektöründeki iş

yeri sayısının oranı Türkiye ortalamasının üzerinde yer aldığı görülmektedir. “İmalat” ve “Toptan ve Perakende Ticaret” sektörlerindeki işyeri oranlarında ise Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

“Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı”, “Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri”, “Bilgi ve İletişim”, “Gayrimenkul Faaliyetleri” ve “Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor” sektörlerinin Çanakkale’de %1,03, Türkiye’de ise %2,03 oran ile önemli bir paya sahip olmadıkları görülmektedir.

Tablo 32: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	855	50	**905**
İMALAT	8171	1905	**10076**
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	310	23	**333**
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	73	3	**76**
İNŞAAT	2656	296	**2953**
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2954	834	**3788**
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	1519	138	**1657**
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	996	523	**1519**
BİLGİ VE İLETİŞİM	11	10	**21**
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	249	189	**438**
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	372	96	**468**
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	739	557	**1296**
EĞİTİM	452	543	**995**
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	206	381	**588**
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	87	18	**105**
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	177	117	**293**
Genel Toplam:	**19827**	**5683**	**25510**

Kaynak: İPA 2013

Sektörlerin dağılımını inceledikten sonra bu sektörlerde çalışanlara bakılacak olursa 874 işyerinde 25 bin 510 kişi çalışmaktadır. Çalışanların %77,72’si erkeklerden, %22,29’u kadınlardan oluşmaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla “İmalat” sektöründe çalışılmaktadır. Daha sonra kadın ve erkeklerde en fazla çalışma “Toptan ve Perakende Ticaret” ve “İnşaat” sektörlerinde görülmektedir. “İmalat” ve “Toptan ve Perakende Ticaret” sektörlerinde çalışma kapsamına giren işyeri sayısının fazla olması ve işyeri büyüklüklerinin ortalamanın üstünde olması bu sektörlerde çalışan sayısını ilk iki sırada olmasına sebep olmuştur.

Kadın çalışanların “Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri” ve “Bilgi ve İletişim” en az çalıştığı sektörler olarak görülmektedir. Bu sektörlerin sektörler içerisindeki işyeri sayısının az olması nedeniyle kadınların istihdamının az olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise “Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri” ve “Bilgi ve İletişim” Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor” sektörlerinde en az çalışmanın olduğu sektörlerdir. Bu sektörlerin işyeri sayısının az olmasından erkek çalışan sayısının az olduğu görülmektedir.

Şekil 28: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

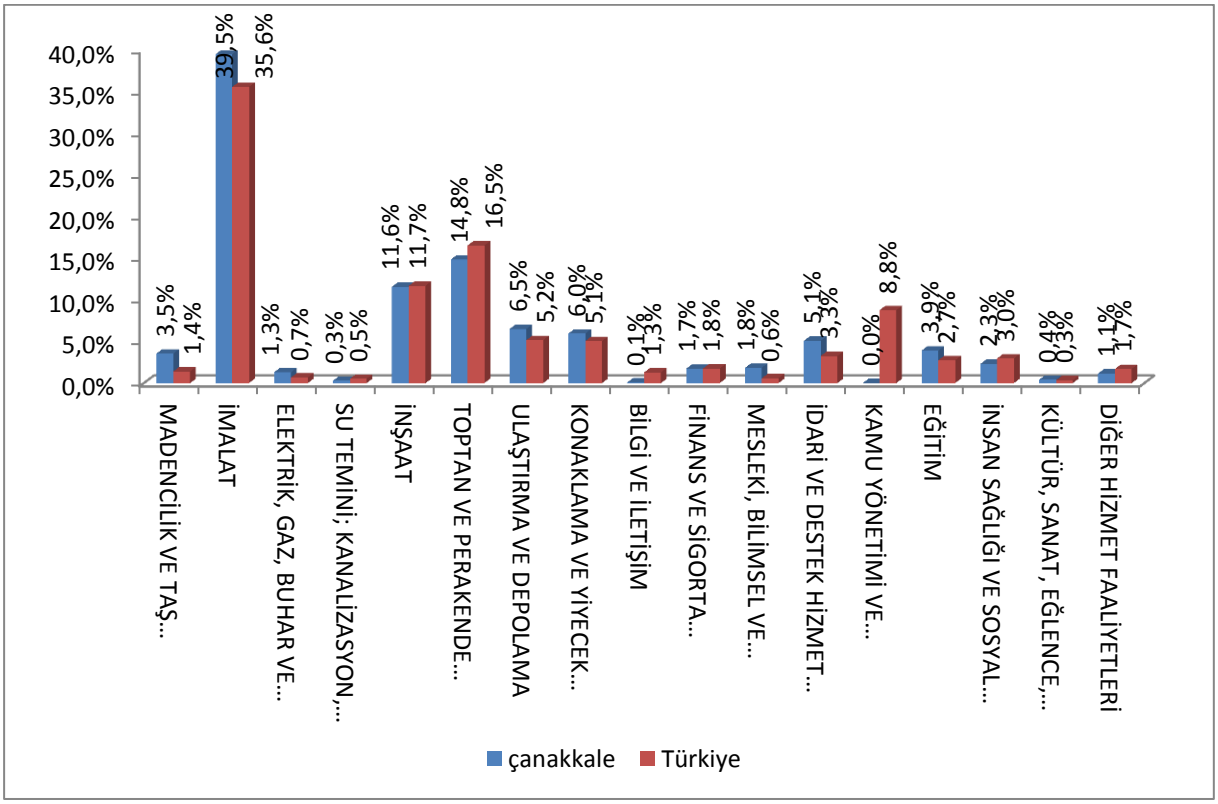

Kaynak: İPA 2013

Çalışanların sektörlere göre dağılımına bakıldığında, çalışanların işyeri büyüklük sayıları ile doğru orantılı olarak dağılım gösterdiği görülmektedir. Çalışan sayılarının en fazla işyerinin bulunduğu ilk üç sektöre paralel olarak dağıldığı görülmektedir. En fazla çalışan %39,5 oranı ile “İmalat” sektörüdür.

En fazla çalışanın bulunduğu “İmalat” sektöründen sonra “Toptan ve Perakende Ticaret” sektörü %14,8 oranı ile %16,5 olan Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. “İmalat” sektöründe ise Çanakkale’nin %39,5 oranı ile %35,6 olan Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

"Bilgi ve İletişim**"** sektörü dağılımda %0,1 oranı ile Çanakkale'de en az çalışana sahip iken bu sektör Türkiye'de %1,40 oranı ile sondan 6. sırada bulunmaktadır. "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor" sektörü %0,3 oranı ile Türkiye'de son sırada yer alırken, Çanakkale'de %0,4 oranı ile sondan 4. sırada yer almaktadır.

Tablo 33: Meslek Gruplarına göre Çalışan Sayıları

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	523	97	620
Profesyonel Meslek Mensupları	1.056	800	1.855
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2.999	278	3.277
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.135	952	2.087
Hizmet ve Satış Elemanları	2.050	747	2.798
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	49	14	63
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.549	763	4.311
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	5.554	863	6.417
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.912	1.169	4.081
Genel Toplam	**19.827**	**5.683**	**25510**

Kaynak: İPA 2013

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında, en fazla çalışan 6 bin 417 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar" meslek grubunda görülmektedir. Daha sonra 4 bin 311 kişi ile "Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" , 4 bin 081 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" ve 3 bin 277 kişi ile "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları" meslek gruplarında görülmektedir. En az çalışan sayısın 63 kişi ile "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları" meslek grubunda görülmektedir.

Kadın çalışanların en fazla çalıştığı meslek grupları olarak bin 169 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler", 952 kişi ile "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" ve 863 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" olduğu görülmektedir. Erkelerde ise 5 bin 554 kişi ile "Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar", 3 bin 549 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve 2 bin 999 kişi ile "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında en fazla çalışanın olduğu görülmektedir.

Şekil 29: Meslek Gruplarına göre Türkiye geneli Çalışan Sayıları

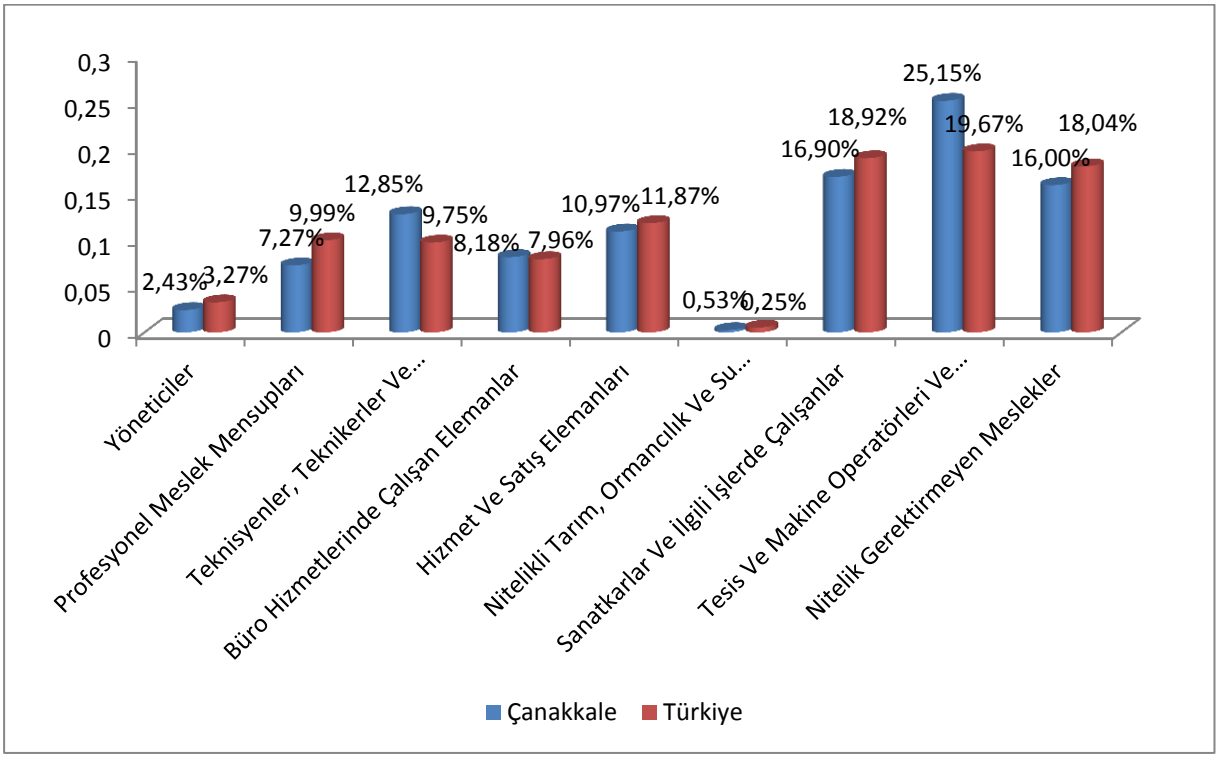

Kaynak: İPA 2013

Meslek gruplarına göre çalışanların Türkiye geneli ile karşılaştırmasına baktığımızda en fazla çalışan "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" Çanakkale'de %25,15 iken Türkiye'de %19,67'dir. "Profesyonel Meslek Mensupları", Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek grupları Türkiye oranlarının altında iken; "Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar" ve "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları" meslek grupları Türkiye oranlarının üzerinde seyretmektedir. "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" ve "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek gruplarında çalışan sayıları ise Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir.

Şekil 30: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları

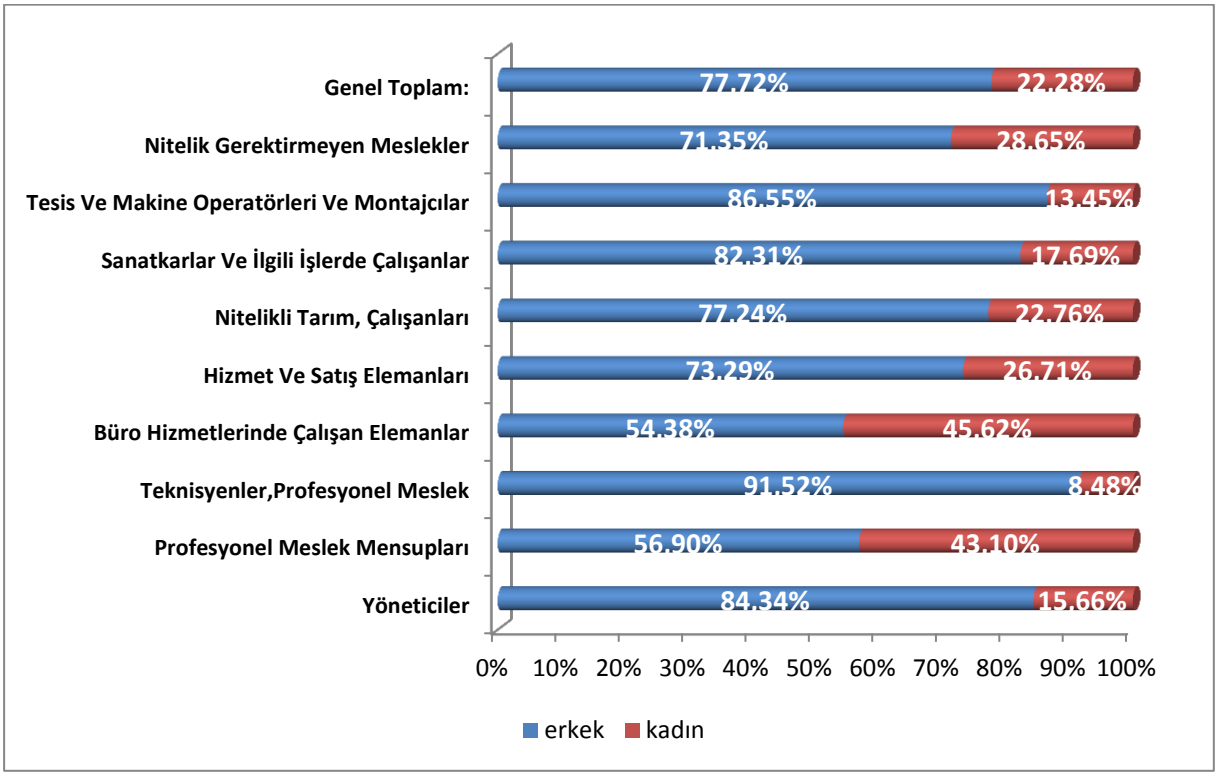

Kaynak: İPA 2013

Çanakkale'de "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek grubunda kadın ağırlığının %45,62 oranı ile en fazla olduğu meslek grubu olarak görülmektedir. Çanakkale'de diğer meslek gruplarında kadın çalışanların ağırlığının erkek çalışanların ağırlığından az olduğu görülmektedir. Çanakkale'de erkek çalışan ağırlığın en fazla olduğu meslek grubu olarak %91,52 oranı ile "Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları" görülmektedir. Çanakkale geneline bakıldığında erkek çalışan oranı %77,72 iken kadın oranı %22,28'de kalmıştır.

Tablo 34: Çalışanların Meslekler ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek	Erkek Toplamı	Meslek	Kadın Toplamı
Seramik İşçisi	1970	Seramik İşçisi	674
Beden İşçisi (İnşaat)	1001	Temizlik Görevlisi	516
İş Makineleri Operatörü	973	Balık Temizleme İşçisi	257
Beden İşçisi (Genel)	924	Büro Memuru (Genel)	255
Şoför-Yük Taşıma	849	Muhasebeci	195
Makine Bakımcı	692	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	173
Çelikhane İşçisi	473	Kat Görevlisi-Temizlik	161
Madenci (Genel)	403	Beden İşçisi (Genel)	132
Büro Memuru (Genel)	400	Satış Danışmanı	121
Temizlik Görevlisi	384	Sekreter	105
Garson (Servis Elemanı)	335	Kasiyer	101
Güvenlik Görevlisi	267	Hemşire	99
Mobilya Döşeme İşçisi	254	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	95
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	231	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze) (Elle)	89
Gemici	228	Aşçı	83
Satış Temsilcisi / Plasiyer	226	Diğer Hizmetçiler Ve İlgili Hizmet İşçileri	82
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	222	Bulaşıkçı (Stevard)	70
Nezaretçi Ve Ustabaşı (Elektrik Teçhizat İmalat Ve Donanımı)	215	Satış Temsilcisi / Plasiyer	69
Elektrik Tevzii İşçisi (Enerji Merkezi)	207	Ön Muhasebeci	62
Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler	193	Fast Food Hazırlayıcısı-Hamburger, Tost, Sandviç Vb.	61
Satış Danışmanı	184	Mobilya Döşeme İşçisi	60

Kaynak: İPA 2013

Araştırma kapsamına giren işyerlerinde yapılan çalışmada 841 meslekte çalışan olduğu tespit edilmiştir. 371 farklı meslekte kadın çalışan bulunduğu, 766 farklı meslekte ise erkek çalışanın bulunduğu tespit edilmiştir. En fazla kadın çalışanın olduğu mesleklerin bazıları Seramik İşçisi, Temizlik Görevlisi, Balık Temizleme İşçisi, Büro Memuru (Genel); Erkeklerin yoğun olarak çalıştığı meslekler ise Seramik İşçisi, Beden İşçisi (İnşaat), İş Makineleri Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Makine Bakımcı, vb. mesleklerdir. En fazla çalışanın olduğu mesleklere baktığımızda erkeklerde ve kadınlarda Seramik İşçisi, yalnız kadınlarda ise Balık Temizleme İşçisinin olduğu dikkat çekmektedir. Bunun temel nedeni Çanakkale'nin coğrafi konumu (yarımada oluşu) ve Seramik sektörünün bu şehrimizde gelişmiş olmasıdır.

Çalışanların mesleklere göre dağılımında ilk yirmi mesleğe bakıldığında, araştırma kapsamına giren işyerlerinden derlenen bilgilere göre Çanakkale'de en fazla çalışılan meslekler sırasıyla; 2 bin 644 çalışan ile Seramik İşçisi, bin 133 çalışan ile Beden İşçisi (İnşaat), 900 çalışan ile Temizlik Görevlisi gelmektedir.

AÇIK İŞLER

Referans Dönemi içerisinde (15 Mayıs-30 Haziran 2013) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli bir göstergedir. Bu mesleklerin hangi sektörlerden talep edildiği, bu meslekler için hangi eğitim düzeyi ve becerilerin talep edildiği ve genellikle açık işlerin nasıl karşılandığına ilişkin araştırma kapsamına giren işyerlerinden alınan bilgileri içermektedir.

Aşağıdaki tabloda 874 adet işyeri ile yapılan İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre sektörler bazında hangi işletmenin hangi oranda eleman talebinde bulunduğu açıkça ortaya konmaktadır.

Tablo 35: Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı

Sektör	TOPLAM İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık işveren işyeri dağılımı	Açık işveren işyeri dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	17	4	23,5%	19,9%
İMALAT	182	42	23,2%	40,6%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	0	0,0%	13,0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	2	1	50,0%	23,4%
İNŞAAT	156	29	18,7%	17,3%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET;	202	64	31,6%	27,8%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	55	5	9,4%	18,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	76	20	25,7%	35,8%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	0,0%	29,1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	27	0	0,0%	17,2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0	0,0%	21,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	31	7	22,6%	24,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	20	2	11,1%	24,8%
EĞİTİM	50	9	18,0%	21,8%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	17	3	18,8%	36,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0,0%	19,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	32	7	22,6%	27,4%
Genel Toplam:	**874**	**193**	**22,1%**	**28,7%**

Kaynak: İPA 2013

Sektörlere göre açık işveren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Çanakkale ilinde bulunan 874 işyerinin %22,1'inn eleman ihtiyacı duyduğu bilgisine ulaşılmıştır. Yani Çanakkale ilinde her 100 işyerinden 22'sinde açık iş olduğu görülmektedir. Türkiye'de ise her 100 işyerinden 29'unda açık iş bulunmaktadır.

Açık iş veren işyerlerinin dağılımına baktığımızda; en fazla açık iş veren işyerlerimiz sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret %31,6, Konaklanma ve Yiyecek Faaliyetleri %25,7, Madencilik ve Taş Ocakçılığı %23,5, İmalat Sektörü 23,2 ve Meslek Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Diğer Hizmet Faaliyetleri %22,6 gelmektedir. Tabloda %50 oran ile belirtilen Su

Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirilmesi Faaliyetleri Sektöründe Çanakkale ilinde 2 iş yeri ile yapılan görüşme sonucunda 1 işyerinde açık iş alınmış ve bu tablomuza %50'lik bir oran ile yansımaktadır. Bu oran Çanakkale ilinin yapısını yansıtmadığı için sıralamamıza dahil edilmemiştir. En az açık iş veren işyerlerimize baktığımızda bazı sektörlerden hiç açık iş talebinde bulunulmadığı görülmüştür. Bu sektörlerin Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim Faaliyetleri, Elektrik Gaz Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtım Faaliyetleri ve Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri Sektörlerindendir.

Tablo 36: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı ve Açık İş Oranı

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	36	5,3%	3,8%
İMALAT	235	34,5%	2,3%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	0,0%	0,0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	1	0,1%	1,3%
İNŞAAT	88	12,9%	2,9%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	170	24,8%	4,3%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	9	1,4%	0,6%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	65	9,5%	4,1%
BİLGİ VE İLETİŞİM	0	0,0%	0,0%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,0%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	11	1,6%	2,3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	7	1,0%	0,5%
EĞİTİM	33	4,8%	3,2%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	5	0,8%	0,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0,0%	0,0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	23	3,3%	7,2%
Genel Toplam:	**683**	**100,0%**	**2,6%**

Kaynak: İPA 2013

Sektörlere göre açık işlerin dağılımında en fazla açık iş %34,5 oranı ile "İmalat" sektöründe görülmektedir. İmalat Sektörünü sırasıyla, %24,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü, %12,9 ile İnşaat Sektörü ve %9,5 oranı ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri Sektörü izlemektedir. En az açık iş olan sektörlere baktığımızda %0,1 Su Temini Kanalizasyon Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Sektörü, %0,8 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet

Faaliyetleri ve %1,0 ile İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri Sektörü gelmektedir. Bazı sektörlerde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.

Açık iş oranı bir anlamda bize ilgili sektördeki talep potansiyelini göstermektedir. Çanakkale genelinde 683 açık bulunmakta olup, açık iş oranı %2,6 olarak görülmektedir. Bir başka deyişle her 100 kadronun 97'si dolu durumdadır ve 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadro bulunmaktadır. Sektörler itibari ile açık iş oranı en fazla sektör sırasıyla %7,2 oranı ile "Diğer Hizmet Faaliyetleri", %4,3 oranı ile "Toptan ve Perakende Ticaret ", %3,8 oranı ile "Madencilik ve Taş Ocakçılığı" sektörlerinde görülmektedir.

Şekil 31: Sektörlere Göre Açık İş Oranlarının Karşılaştırılması

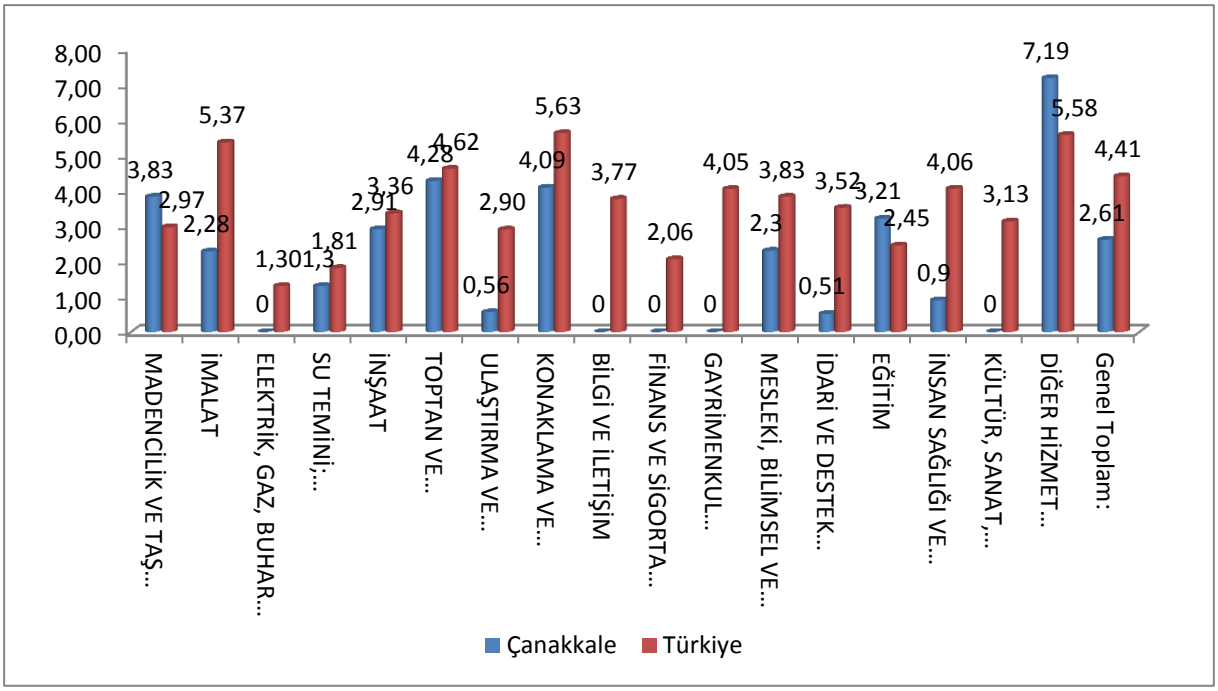

Kaynak: İPA 2013

Sektörlere göre açık iş oranlarının dağılımına bakıldığında Çanakkale'de toplam açık iş oranının Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Çanakkale'de Diğer Hizmet Faaliyetleri '', '' Eğitim Faaliyetleri'' ve ''Madencilik ve Taş Ocakçılığı'' sektörlerinde Açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerinde görülmektedir. Diğer sektörlerde Çanakkale açık iş oranları Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı ve Oranı

Meslek Grup	Açık iş sayısı	Açık iş Dağılımı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	2	0,3%	0,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	66	9,7%	3,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	87	12,7%	2,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20	2,9%	0,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	92	13,5%	3,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	4	0,6%	6,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	187	27,3%	4,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	78	11,5%	1,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	147	21,5%	3,5%
Genel Toplam:	**683**	**100,0%**	**2,6%**

Kaynak: İPA 2013

Meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımına bakıldığında en fazla çalışan sayısına sahip ilk dört sektörde açık işlerin dağılımının paralellik gösterdiği görülmektedir. Açık işlerin dağılımın en fazla görüldüğü ilk dört sıradaki %27,3 ile "Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar", %21,5 ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" ve %13,5 "Hizmet Ve Satış Elemanları" meslek grupları açık işlerin %62'sini oluşturmaktadır.

"Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları" meslek grupları açık işlerin dağılımında %0,6 oranı ile en az dağılım oranına sahiptir. Bu meslek grubundaki çalışanlar sektör olarak tarım ürünleri sektöründe görülmektedir. Tarım ürünleri sektörünün de Çanakkale'deki payı düşünüldüğünde açık iş oranın dağılımda en az orana sahip olması sektörel olarak payıyla paralellik göstermektedir. Bu sektör içerisinde tarım sektörü bulunmamakta olup sadece tarım ürünleri sektörü bulunmaktadır. "Yöneticiler" meslek grubunun "Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları" meslek grubundan dağılımında sonra en az paya sahip olduğu görülmektedir. Açık iş sayısının düşük olmasının nedeni olarak referans dönemde işyeri bilgi formu uygulanan işyerlerinde yönetici pozisyonunda eleman ihtiyacının bulunmaması ve bu pozisyonlarda çok fazla sirkülasyon olmadığı gösterilebilir.

Şekil 32: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranın Türkiye İle Kıyaslanması

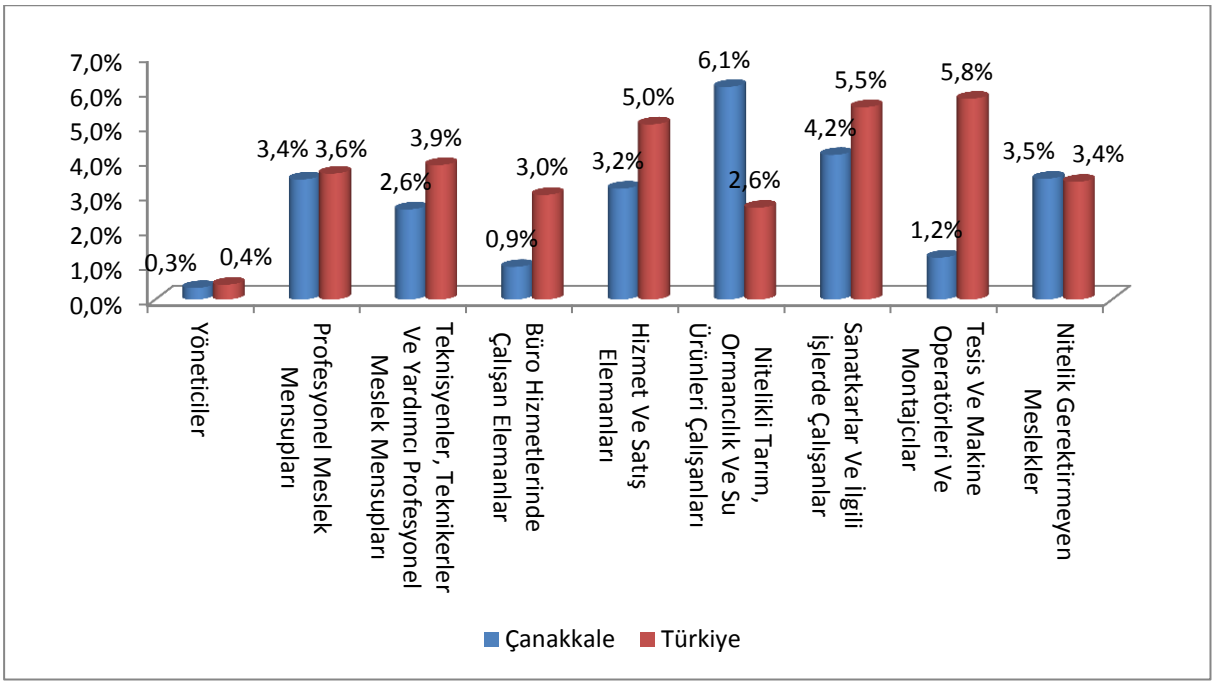

Kaynak: İPA 2013

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranlarına bakıldığında ise, Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunun açık iş oranı sıralamasında ilk sırada yer almaktadır. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ikinci sırada ve üçüncü olarak da Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gelmektedir. 'Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları'" meslek grubundaki çalışan sayısının "Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek gruplarındaki çalışan sayısından az olması nedeniyle açık iş oranı bu meslek gruplarına göre daha yüksek görülmektedir.

Meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımına bakıldığında, Türkiye'de %5,77 oranı ile en fazla açık iş oranının "Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar" meslek grubunda olduğu görülmektedir. Çanakkale'de bu sektördeki açık iş oranın %1,2 Türkiye ortalamasının altında görülmektedir. Çanakkale'de ve Türkiye'de ikinci sırada yer alan "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubu görülmektedir. Çanakkale'de olduğu gibi Türkiye'de de "Yöneticiler" meslek grubundaki açık iş oranın en az paya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 38: Mesleklere Göre Açık İşlerin Dağılımı Türkiye Kıyaslaması

ÇANAKKALE		TÜRKİYE	
Meslekler	**Oran**	**Meslekler**	**Oran**
Beden İşçisi (Genel)	12,8%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Balık Temizleme İşçisi	6,0%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Garson (Servis Elemanı)	4,4%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Konfeksiyon İşçisi	3,8%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Pazarlamacı	3,4%	Temizlik Görevlisi	2,2%
Satış Danışmanı	2,6%	Ortacı	1,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	2,6%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Deri İşçisi	2,6%	Satış Danışmanı	1,6%
Temizlik Görevlisi	2,4%	Pazarlamacı	1,4%
Şoför-Yük Taşıma	2,1%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%
Makineci (Dikiş)	1,8%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1%
Torna Tezgahı Ayarcı-Operatörü (Metal İşçiliği)	1,5%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Yapı Yalıtımcısı	1,5%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,0%
Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler	1,5%	Ütücü	1,0%
Montajcı (Kurgucu)	1,5%	Depo Hamalı	0,9%
Diğer Madenciler Ve Taş Ocakçılar	1,5%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Ön Muhasebeci	1,4%	Overlok Makinesi Operatörü	0,9%
Kat Görevlisi-Temizlik	1,4%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	1,2%	Ön Muhasebeci	0,8%
Gaz Altı Kaynakçısı	1,2%	Muhasebeci	0,7%

Kaynak: İPA 2013

Mesleklere göre açık işlere bakıldığında; Çanakkale'de 158 meslekte 684 açık iş bulunurken, Türkiye'de 2 bin 368 meslekte 258 bin 82 açık iş bulunmaktadır. Çanakkale'de %12,8 Beden İşçisi(Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de %7,9 ile en fazla açık işin Makineci (Dikiş) mesleğinde olduğu görülmektedir. Çanakkale'de Makineci (Dikiş) mesleği ise %1,8 ile 12.sırada yer almaktadır. Çanakkale'de en fazla açık iş Balık Temizleme İşçisi, Garson, Konfeksiyon İşçisi ve Pazarlamacı mesleklerinde görülmektedir. Türkiye'de ise Makineci mesleğinden sonra en fazla açık iş Beden işçisi(Genel), Güvenlik görevlisi, Garson ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde görülmektedir.

Mesleklere göre çalışan sayılarının dağılımına bakıldığında; en fazla açık işin bulunduğu ilk yirmi mesleğin on dört tanesi hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de görülmektedir. Çanakkale'de Konfeksiyon, Deri İşçisi, Yapı Yalıtımcısı, Formenler, Madenciler, Oto Onarım meslekleri ilk yirmi meslekte Türkiye'den farklı olarak açık işin fazla olduğu meslekler olarak görülmektedir.

Şekil 33: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

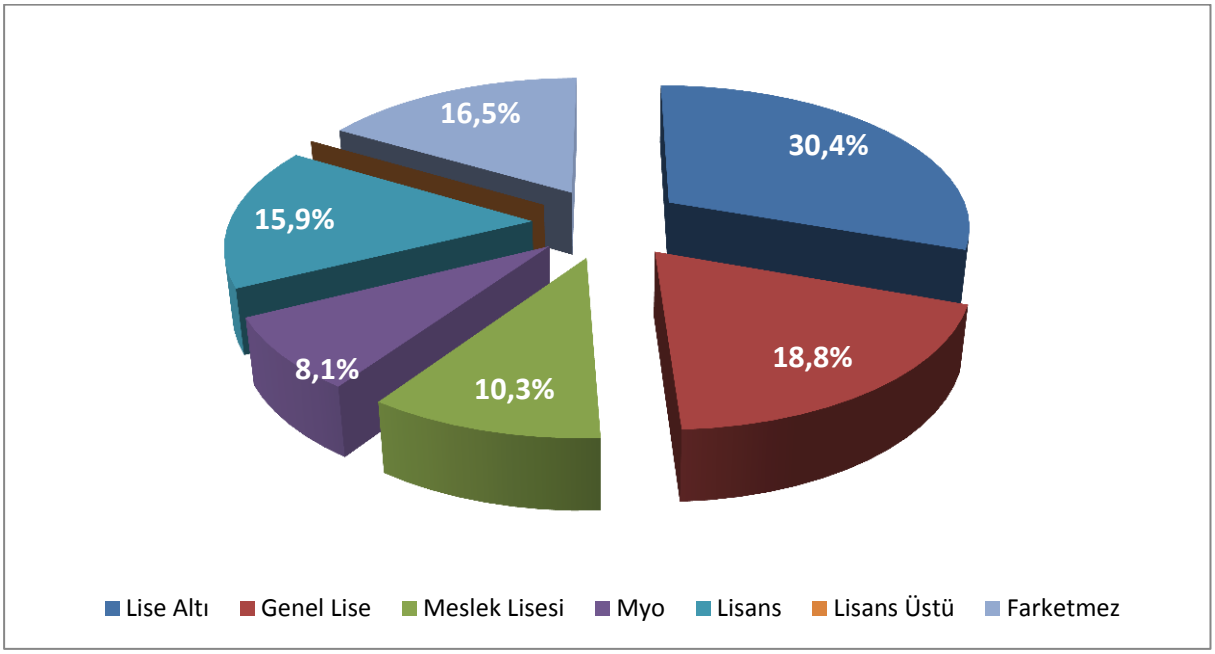

Kaynak: İPA 2013

Çanakkale İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre açık işlerin %16,5'inde işverenler istihdam etmeyi düşündükleri kişilerde herhangi bir eğitim düzeyinin önemli olmadığını "Fark etmez" seçeneğini işaretleyerek ifade etmişlerdir. İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyeri sahiplerinin en fazla tercih ettiği bir diğer seçenek ise %30,4 oranı ile "Lise altı" eğitim düzeyidir. En fazla açık verilen meslekler incelendiğinde eğitim düzeyi tercihinin gerekçesi anlaşılmaktadır. En fazla açık iş verilen mesleklerden; Beden İşçisi (Genel), İnşaat Kalıpçısı, Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla "Fark etmez" veya "Lise altı" eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece doğaldır.

Açık işlerde istenen diğer eğitim düzeylerine bakıldığından işverenlerin %18,8'i "Genel Lise" mezunu %10,3'ü ise "Meslek Lisesi" mezunu eleman istemektedir. Lise mezunlarının toplamdaki oranına bakıldığından %29,1 ile "Fark etmez" olarak işaretlenen eğitim düzeyinin üzerinde olduğu ve işverenlerin büyük kısmının nitelik eleman istediği görülmektedir. Nitelikli

eleman gücünde ''Lisans'' mezunu talep edenlerin oranına baktığımızda ise %15,9 ile oldukça yüksek bir orana sahiptir

Aşağıdaki grafikte açık iş bulunan bazı mesleklerde İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyerlerinin talep ettikleri beceri düzeyleri yer almaktadır. Açık iş bulunan meslek için birden fazla beceri düzeyi talep edilebilmektedir. Bu nedenle grafikte meslekler itibariyle yer alan yüzdesel beceri düzeylerinin toplamı yüzde yüzün üzerinde olduğu görülmektedir.

Şekil 34: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler

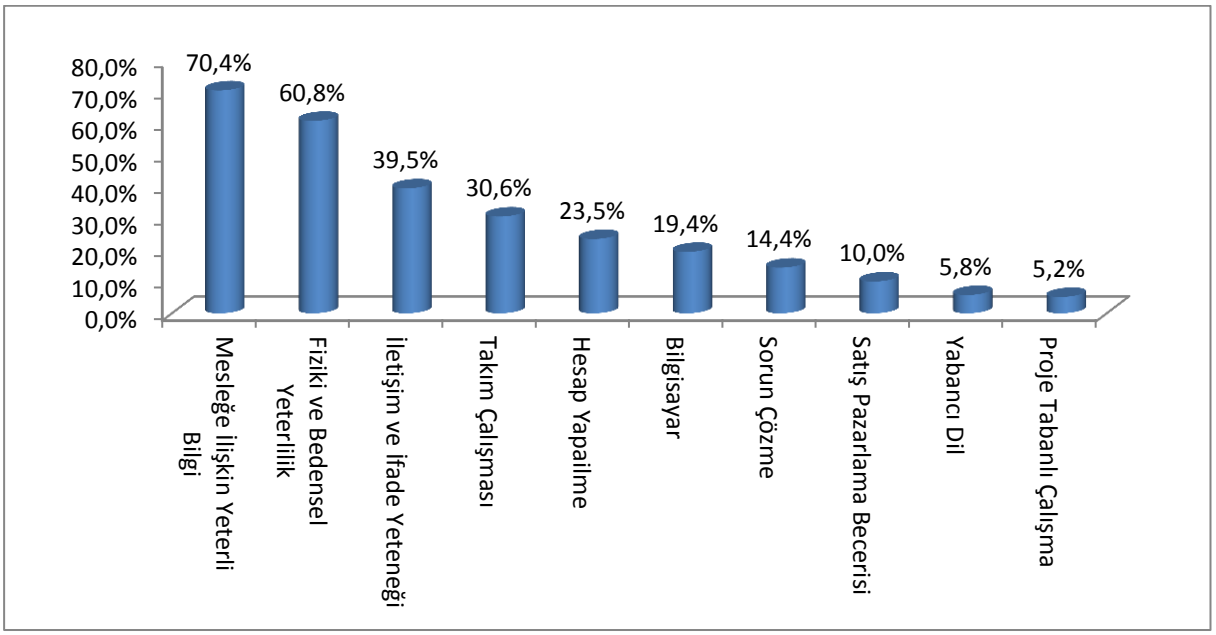

Kaynak: İPA 2013

Açık iş bulunan mesleklerde istenen becerilerin genel toplamının yüzde oranlarına bakıldığında açık işlerin %70,4'ünde Mesleğe İlişkin Yeterli Bilgi, %60,8'inde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, %39,5'inde İletişim ve İfade Yeteneği ve % 30,6'ında Takım Çalışması becerileri talep etmektedir. Buna ek olarak açık işlerde toplamda en az tercih edilen beceriler ise %5,2 ile Proje Tabanlı Çalışma ve %5,8 ile Yabancı Dil Yeteneği becerileridir. Bu sonuç bize bir kez daha mesleki eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Ancak Fiziki ve Bedensel Yeterlilikte yüksek oranın nitelik gerektirmeyen mesleklerde aranan özellik olarak görülmektedir. Fiziki ve Bedensel Yeterliliğin beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi açık işlerde eleman ihtiyacının fazla olduğu mesleklerde bu beceri düzeyi istenmektedir.

Aşağıdaki grafikte açık iş bulunan bazı mesleklerde İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyerlerinin kullandığı elemanları karşılama yolları yer almaktadır. İşverenler açık iş bulunan meslek için birden fazla arama kanalını kullanarak eleman ihtiyacını karşılayabilmektedirler. Bu nedenle tabloda açık işlerin karşılanma yollarının toplamı yüzde yüzün üzerindedir.

Şekil 35: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Türkiye Geneli ile Karşılaştırılması

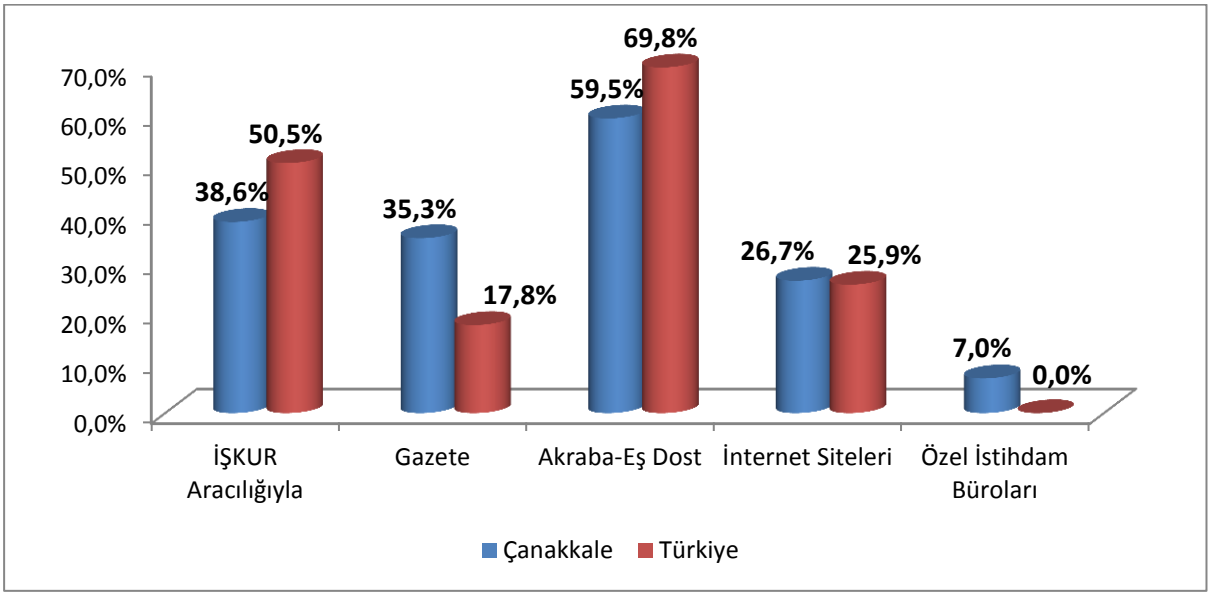

Kaynak: İPA 2013

Açık işlerin tamamı için işyerlerinin açık iş arama kanallarından hangi düzeylerde yararlandıklarına bakılacak olursa, Çanakkale ve Türkiye'de Akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman ihtiyacını karşılamanın en önemli arama kanalı olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin %74,3'ünün 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri olmasına rağmen açık iş taleplerini karşılama konusunda fazla kurumsal olmayan ve geleneksel yöntemleri tercih ettikleri sonucuna ulaşılabilmektedir. Çanakkale'de Akraba-Eş Dost aracılığı (%59,5) ile açık işleri karşılanma yolundan sonra tercih edilen arama kanalı %38,6 oranı ile İŞKUR , %35,3 oranı ile Gazete ve %26,7 oranı ile İnternet siteleri olarak görülmektedir. Çanakkale'de ve Türkiye'de arama kanalı olarak İŞKUR 2. Sırada yer almaktadır. Çanakkale ve Türkiye arama kanalları açısından paralellik göstermektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Çanakkale İli İşgücü Piyasası kapsamındaki işletmelere 2013 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine ilişkin araştırma kapsamına giren işyerlerinden alınan bilgiler aşağıdaki tablolar ve grafiklerde görülmektedir.

Çanakkale'deki 874 işyerinden %40,1'i(349) eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. Yani Çanakkale'deki her 100 işyerinden 40'i eleman teminin zorluk çekmektedir. Çanakkale'de elaman temininde en fazla güçlük Madencilik ve Taş Ocakçılığı Faaliyetleri sektöründe yaşanmaktadır. Bu sektörde her 100 işverenden 59'u eleman temin ederken güçlük çektiğini bildirmiştir. Bu sektörden sonra en fazla güçlük İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yaşanmaktadır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki her 100 işverenden 56'sından eleman temin ederken güçlük çektiği bilgisi alınmıştır. Eleman temininde en az güçlüğün ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe görülmektedir. Bu sektördeki her 100 işverenden 8'inin güçlük çektiği görülmektedir.

Tablo 39: Eleman Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı ve Dağılımı

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	17	10	58,8%
İMALAT	182	70	38,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	1	50,0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	2	0	0,0%
İNŞAAT	156	45	28,7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	202	103	50,8%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	55	15	26,4%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	76	43	56,8%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	1	50,0%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	27	2	7,7%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	31	15	48,4%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	20	2	11,1%
EĞİTİM	50	24	48,0%

İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	17	10	56,3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0,0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	32	10	32,3%
Genel Toplam:	**874**	**350**	**40,1%**

Kaynak: İPA 2013

Çanakkale'de eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, en fazla eleman temininde güçlüğü %58,8 oranı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki işyerlerinde görülmektedir. Bu sektörü %56,8 oranı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyeti, %56,3 oranı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Sektörü ve %50,6 oranı ile Toptan ve Perakende sektörlerindeki işyerlerinin takip ettiği görülmektedir. Temininde güçlük çeken işyerlerinin sektörel sıralaması, sektörlere göre işyerleri ve sektörlere göre açık işlerin dağılımı ile paralellik göstermektedir. Temininde en az güçlük çekilen sektördeki işyerlerinde de benzer durum mevcuttur. %0 oranı ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve yine %0 oranı ile Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri sektörü gelmektedir.

Tablo 40: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Çanakkale	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	36	3,5%	0,8%
İMALAT	308	29,6%	39,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	0,1%	0,1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,2%
İNŞAAT	120	11,5%	13,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	297	28,5%	18,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	42	4,0%	3,8%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	105	10,1%	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	0,1%	0,8%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2	0,2%	0,7%

GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	26	2,5%	3,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	12	1,2%	5,8%
EĞİTİM	43	4,1%	1,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	22	2,1%	2,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0,0%	0,2%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	27	2,6%	1,8%
Genel Toplam:	1042	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2013

İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması neticesinde farklı mesleklerde 1042 kişinin temininde güçlük çekildiği bilgisi alınmıştır.

Çanakkale ve Türkiye en fazla temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu ilk iki sektör aynıdır. İmalat sektöründe Çanakkale %29,6 oranı ile %39,4 Türkiye ortalamasının altında görülürken, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe %28,5'lik oranı ile %18,14 olan Türkiye ortalamasının üstünde görülmektedir. Bu iki sektörden sonra Çanakkale'de temininde en fazla güçlük çekilen meslekler %11,5 oranı ile İnşaat Faaliyetleri, %8,78 oranı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve %4,1 oranı ile Eğitim Faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü ve Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri Sektörü %0 oranı ile temininde en az güçlük çekilen meslekleri bulunduğu sektördür.

Tablo 41: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Toplam	Dağılım Oranı	Açık İş Dağılımı
Yöneticiler	0	0,0%	0,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	106	10,2%	9,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	146	14,0%	12,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	23	2,2%	2,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	151	14,5%	13,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0,2%	0,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	353	33,9%	27,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	126	12,1%	11,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	135	13,0%	21,5%
Genel Toplam:	**1042**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2013

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı %33,9 ile en yüksek olan meslek grubudur. Bu meslek grubunu %14,5 oranı ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu ve %14 oranı ile Teknisyenler Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek mensupları olduğu görülmektedir.

Temininde Güçlük çekilen meslek gruplarında ne az ihtiyaç duyulan gruplar ise ilk sırada %0 ile Yöneticiler ve %0,02 oranı ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Meslek grupları gelmektedir.

Şekil 36: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler Gruplarının Türkiye İle Kıyaslanması

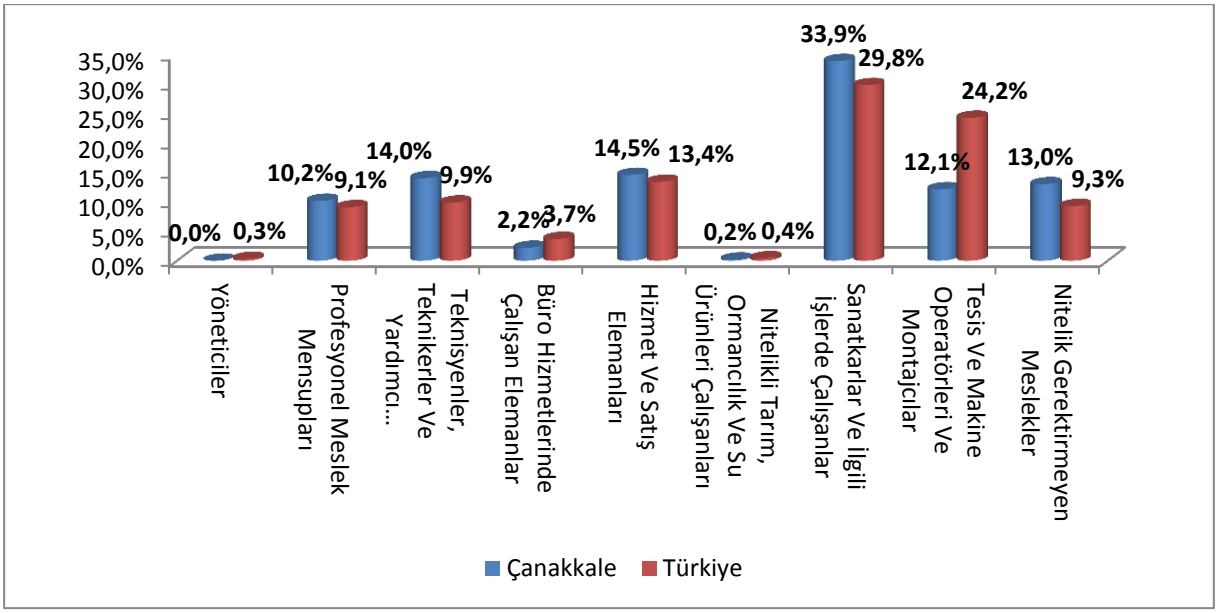

Kaynak: İPA 2013

Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının dağılımında Çanakkale'de en fazla Sanatkârlar ve İlgili işlerde meslek grubunda görülürken, Türkiye'de de aynı durum görülmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de en fazla bu temininde güçlük çekilen mesleklerin %50'sinden fazlası Sanatkârlar ve İlgili işlerde ve Tesis ve Makine Operatörlüğü meslek gruplarında görülmektedir. Yöneticiler ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grupları dağılımda hem Çanakkale hem de Türkiye'de toplamda %1'in altında en az güçlüğün yaşandığı meslek grupları olduğu görülmektedir.

Tablo 42: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Türkiye İle Kıyaslanması (%)

Çanakkale	Oran	Türkiye	Oran
Beden İşçisi (Genel)	7,1%	Makineci (Dikiş)	6,9%
Balık Temizleme İşçisi	4,9%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	4,9%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Pazarlamacı	3,0%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Şoför-Yük Taşıma	3,0%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Garson (Servis Elemanı)	3,0%	Satış Danışmanı	1,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,2%	Ortacı	1,4%
Kaynak Operatörü	2,1%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Elektrikçi (Genel)	1,9%	Pazarlamacı	1,3%
Satış Danışmanı	1,7%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%
Deri İşçisi	1,7%	Aşçı	1,1%
Kat Görevlisi-Temizlik	1,5%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,3%	Şoför-Yük Taşıma	1,0%
Muhasebeci	1,3%	Sıvacı	0,9%
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1,3%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	1,2%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9%
Makineci (Dikiş)	1,2%	Ütücü	0,9%
İnşaat Mühendisi	1,2%	Hemşire	0,8%
Yapı Yalıtımcısı	1,1%	Muhasebeci	0,8%
İnşaat Kalfası (Genel)	1,1%	Komi (Garson Yardımcısı)	0,8%

Kaynak: İPA 2013

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Çanakkale'de ilk sırada (%7,1) Beden İşçisi(Genel) mesleği gelmektedir. Türkiye'de ilk sırada ise (%6,9) Makineci (Dikiş) mesleğinin aldığı görülmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de teminde en fazla güçlük yaşanan ilk yirmi meslekte on üç meslek aynı olarak görülmektedir.

Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında büyük bir paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 20 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk yirmi mesleğin on beş tanesi aynıdır.

Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğe bakıldığında yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek meslekler bulunurken, ara eleman bulunması noktasında da büyük sıkıntı yaşanan meslekler de yer bulmaktadır.

Araştırma kapsamında işverenlerin temininde güçlük çekilen meslekler ile ilgi güçlük nedenlerine ilişkin vermiş olduğu bilgiler aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

İşveren tarafından doldurulan işyeri bilgi formlarından, temininde güçlük çekilme sebebinin çok yüksek oranlı olarak "iş arayan" kaynaklı olduğu ve işveren kaynaklı sorunun

çok düşük olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedenin işyeri bilgi formunda soruların işveren tarafından cevaplanması gösterilebilir.

Şekil 37: Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Türkiye İle Kıyaslanması

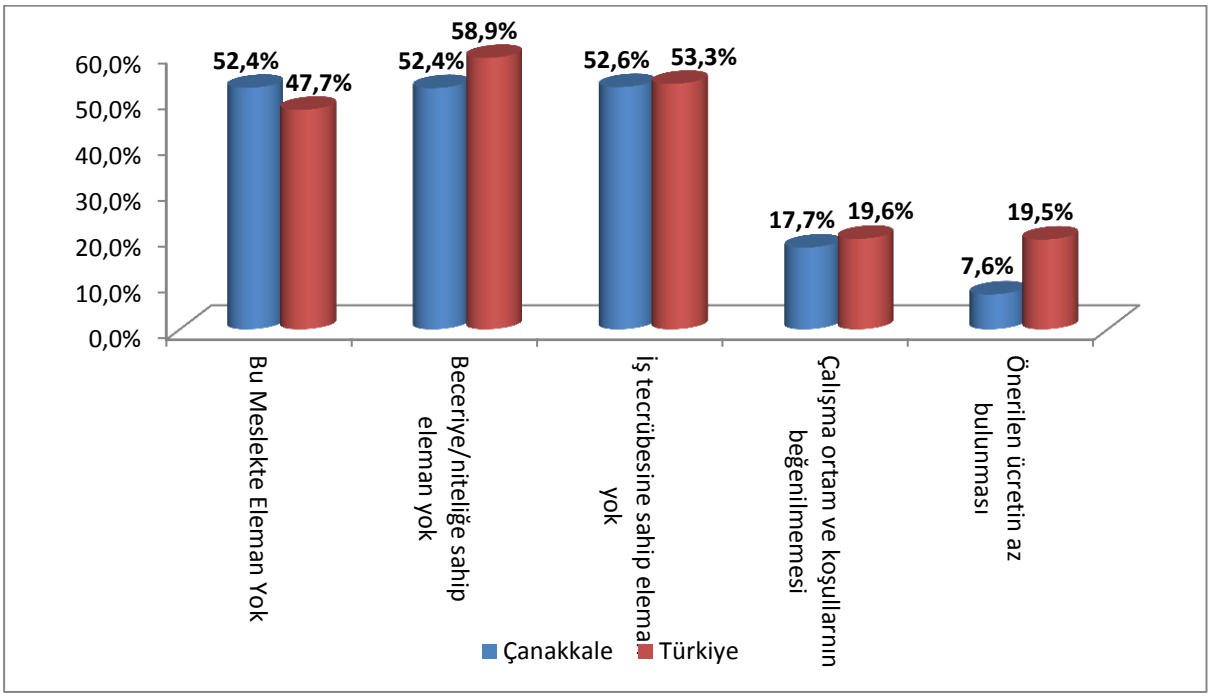

Kaynak: İPA 2013

İşgücü Piyasasında, temininde güçlük çekilen mesleklerin neden temininde güçlük çekildiği bilgisi oldukça önemlidir. Bu bağlamda İŞKUR, düzenlemiş olduğu mesleki eğitim kursları ile temininde güçlük çekilen mesleklerde işgücü piyasasına aday kazandırma noktasında aktif görev almaktadır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri nedenlerine bakıldığında, güçlük nedenleri Çanakkale ve Türkiye'de paralellik göstermektedir. İlk üç güçlük çekme nedeni benzer olarak görülmekte ve Türkiye ortalamasında bu güçlük nedenleri daha yüksek oranda görülmektedir. "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" Çanakkale ve Türkiye'de son sıralarda yer alırken, "önerilen ücretin az bulunması" Çanakkale'de %7,6 oranı ile son sırada yer almaktadır.

Çanakkale'de işverenler tarafından güçlük çekilme nedeni olarak ilk sırada %52,6 oranı ile ''yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması'' belirtilmiştir. Daha sonra sırasıyla %52,4 oranı ile ''gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve "ilgili meslekte eleman bulunamaması", ve %17,7 oranı ile "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" ve %7,6 oranı ile "önerilen ücretin az bulunması" güçlük çekilme nedeni olarak belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

31 Aralık 2013 itibariyle yaklaşık 778 kişilik istihdam artışı beklemektedirler. Bugüne göre istihdamın %3,05 oranında artacağı tahmin edilmiştir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle yaklaşık 274 kişilik istihdam artışı beklemektedirler. Bugüne göre istihdamın %1,07 oranında artacağı tahmin edilmiştir.

Tablo 43: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi

Sektör	31 Aralık Net İstihdam Değişimi	30 Haziran Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	67	2	7,40	0,22
İMALAT	234	-16	2,33	-0,16
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	0	0,60	0,00
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	0	0,00	0,00
İNŞAAT	136	101	4,61	3,42
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	212	77	5,61	2,04
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	24	1	1,44	0,06
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	3	54	0,20	3,58
BİLGİ VE İLETİŞİM	0	4	0,00	19,05
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	1	0,71	0,24
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	16	4	3,42	0,85
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	32	9	2,49	0,69
EĞİTİM	14	17	1,41	1,71
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	12	6	1,99	1,08
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0	0,00	0,00
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	22	13	7,39	4,58
Genel Toplam:	**778**	**274**	**3,05**	**1,07**

Kaynak: İPA 2013

İstihdam beklentilerine sektörel olarak baktığımızda 31 Aralık 2013 itibariyle tüm sektörlerde istihdam artışı beklendiğini görmekteyiz. En fazla istihdam artışı 31 Aralık 2013 itibariyle İmalat sektöründe beklenmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle imalat sektöründen sonra en fazla istihdam artışı sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise imalat sektöründe net istihdam değişiminde bir azalma gözükmektedir. Yine 31 Aralık 2013 dönemindeki gibi en fazla istihdam artışı 30 Haziran 2014 döneminde de İnşaat ve Toptan Perakende Ticaret sektörlerinde görünmektedir. İstihdam değişimi beklenmeyen sektörler ise 31 Aralık 2013 itibariyle Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, Bilgi ve İletişim ve Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründe; 30 Haziran 2014 tarihinde ise Elektrik, Gaz, Buhar, İklimlendirme Üretim ve Dağıtımı, Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme, Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerindedir.

31 Aralık 2013 tarihinde net istihdam artış oranı en yüksek olan sektörler %7,40 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve %7,39 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. 30 Haziran 2013 tarihinde ise net istihdam artış oranın en yüksek olacağı öngörülen sektörler %4,58 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri ve %3,58 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetler sektörleridir. 30 Haziran 2014 itibari ile net istihdam değişimi oranı negatif olan tek sektör %-0,16 ile İmalat sektörüdür. Bilgi ve İletişim sektöründeki net istihdam değişim oranının yüksek gözükmesi o sektörde çalışan sayısının az olması ve değişimin az sayıda olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi ve Nido

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi 31 Aralık	Net İstihdam Değişimi 30 Haziran	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
Yöneticiler	-1	4	-0,2%	0,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	32	29	1,7%	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	150	36	4,6%	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3	43	0,1%	2,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	42	75	1,5%	2,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7	-3	11,3%	-5,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	154	32	3,6%	0,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	165	53	2,6%	0,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	226	5	5,5%	0,1%
Genel Toplam:	**778**	**274**	**3,0%**	**1,1%**

Kaynak: İPA 2013

İstihdam beklentilerine meslek gruplarına göre bakıldığında 31 Aralık 2013 itibariye Yöneticiler meslek grubu dışındaki tüm meslek gruplarında ve 30 Haziran 2014 itibariyle Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu dışındaki tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

En fazla istihdam artışı 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek grubunda beklenirken, 30 Haziran 2014 itibariyle ise en fazla istihdam artışı "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubunda beklenmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek grubundan sonra en fazla istihdam artışı" Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında beklenmektedir. 30 Haziran 2014 itibariyle ise "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubundan sonra "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" ile "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek gruplarında en fazla istihdam artışı beklenmektedir. 30 Aralık 2013 tarihinde en az istihdam artış beklentisi "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek grubunda, 30 Haziran 2014 tarihinde ise en az istihdam artışı "Yöneticiler" meslek grubundan görülmektedir.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranlarına bakıldığında, 31 Aralık 2013 itibari ile Yöneticiler meslek grubunda %0,2 oranında ve 30 Haziran 2014 itibariyle Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri meslek grubunda %5,1'lik bir azalma beklentisi görülmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle net istihdam değişim oranlarına bakıldığında "Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları" oranı her ne kadar yüksek görünse de "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" meslek grubu %5,5 oran ile en yüksek orana sahiptir. 30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim oranı en yüksek %2,7 oranı ile "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubundadır.

Tablo 45: En Fazla Artış Beklenen İlk 20 Meslek

En Fazla Artış Beklenen İlk 20 Meslek	
31.Ara.13	**30.Haz.14**
Proses İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (İnşaat)	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Servis Garsonu
Diğer Sondajcılar Ve İlgili İşçiler	Garson (Servis Elemanı)
Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı
Konfeksiyon İşçisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Pazarlamacı	Makineci (Dikiş)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Komi (Garson Yardımcısı)
Yapı Yalıtımcısı	Diğer Hizmetçiler Ve İlgili Hizmet İşçileri
Nezaretçi Ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Kaynak Operatörü	İnşaat Ustası
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Temizlik Görevlisi

Şoför-Yük Taşıma	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)
Güvenlik Görevlisi	Kat Görevlisi-Temizlik
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	Depo Hamalı
Doğal Gaz Tesisatçısı	Pazarlamacı
Orman İşçisi	Betonarme Demircisi
Deri İşçisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Madenci (Genel)	Taş Taşlama İşçisi
Makineci (Dikiş)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)

Kaynak: İPA 2013

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen mesleklerin dağılımına bakıldığında, en fazla istihdam artışı olan ilk yirmi meslekte sadece altı meslek (Makineci, Pazarlamacı, Kaynakçı vb.) ortak olarak görülmektedir. 31 Aralık 2013 en fazla artış beklentisi Proses İşçisi mesleğinde, 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise en fazla artış beklentisi Şoför-Yük Taşıma mesleğinde görülmektedir.

31 Aralık 2013 İtibariyle Proses İşçisinden sonra en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel), Diğer Sondajcılar ve İlgili İşçiler ve Temizlik Görevlisi; 30 Haziran 2014 itibariyle ise Büro Memuru (Genel), Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı, Satış Temsilcisi / Plasiyer ve Makineci (Dikiş) meslek gruplarındadır.

İstihdam artışı beklenen mesleklerde Çanakkale'nin bölgesel farklılığı dikkat çekmektedir. Madencilik, Turizm ve Hizmet sektörünün il genelinde etkin olması istihdam artışı beklenen mesleklerdeki farklıları ortaya koymaktadır.

Tablo 46: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek

En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek	
31.Ara.13	**30.Haz.14**
Süthane/ Mandıra İşçisi	Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	Yapı Yalıtımcısı
Komi (Garson Yardımcısı)	Zeytin Toplama İşçisi
Diğer Hizmetçiler Ve İlgili Hizmet İşçileri	Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	Beden İşçisi (Genel)
Servis Garsonu	Usta Gemici
Kat Görevlisi-Temizlik	Sofralık Zeytin İşleme İşçisi
Depo Hamalı	Hamal

Usta Gemici	Bahçıvan
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	Pasta Ustası
Betonarme Demircisi	Plaj Görevlisi (Beach Boy)
Aşçı	Gemici
Balık Temizleme İşçisi	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)
Housekeeping Yöneticisi (Housekeeper)	Pastacı Yardımcısı
Peynir İmal İşçisi	Pide Ustası
Sıhhi Tesisatçı	Beden İşçisi (İnşaat)
Su Satış ve Dağıtım Elemanı (Damacana)	Meydancı
Sıvacı	Çaycı
Pasta Ustası	Sıvacı
Ağır Kamyon Şoförü	Sıhhi Tesisatçı

Kaynak: İPA 2013

31 Aralık 2013 yılının sonunda ve 30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen ilk yirmi meslek görülmektedir. İstihdam azalışının dağılımına bakıldığında her iki tarih itibariyle en fazla azalış beklenen ilk yirmi meslekte üç meslek ortak olarak görülmektedir. Pasta Ustası, Sıvacı, Usta Gemici meslekleri ortak olan mesleklerdir.

Belirtilen tarihler itibariyle istihdam artışı beklenen meslekler ile istihdam azalışı beklenen meslekler karşılaştırıldığında her iki tabloda benzer mesleğin bulunmadığı görülmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam azalışı Süthane/ Mandıra İşçisi, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle), Komi (Garson Yardımcısı), Diğer Hizmetçiler ve İlgili Hizmet İşçileri mesleklerinde görülmektedir. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ise Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri), Yapı Yalıtımcısı, Zeytin Toplama İşçisi, Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Beden İşçisi (Genel) ve Usta Gemici en fazla istihdam azalışının beklendiği mesleklerdir. Sonuçlar araştırma kapsamına giren işyerlerinin vermiş olduğu bilgilerden derlendiğinden dolayı, işyeri bilgi formu uygulandığı sıradaki işveren veya işveren temsilcilerinin öngörülerini yansıtmaktadır.

SONUÇ

Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2013 yılında Çanakkale ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İşkur Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Talep Araştırması, Çanakkale ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünden bakarken kullanılabilecek verilerin il özelinde değil, TR22 bölgesi genelinde mevcut olmasıdır. Veri anlamında ikinci bir kısıtlılık ise işgücü talebi araştırmasının sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş iş yerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-9 kişi çalıştıran sadece bazı işyerlerini kapsamıştır. İkinci tespit ise araştırmaya çerçevesinde görüşülen işyerlerinin toplam istihdam anlamında Çanakkale özelinde beyan edilen sadece 25.510 çalışanı kapsıyor olmasıdır. 2012 yılı itibariyle TR22 bölgesinde çalışma yaşı nüfusun (15-64 yaş) yaklaşık 620.000 olduğu, bu nüfusun da 2012 yılı itibariyle %47,3'nün işgücüne katıldığı düşünüldüğünde araştırmanın kapsamı hayli daralmış olmaktadır. Buna tarım sektörü, kayıtdışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yine de bu raporun sonuçlarına bu kısıtlılıklar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

İşsizlik oranları kadınlar açısından değerlendirildiğinde genel işsizlik ve erkek işsizlik oranının üzerinde olduğu görülmektedir. Okuma ve yazma bilmeyen kadınların işsizlik oranına bakıldığında %0,7 oranı ile en az işsizlik olduğu görülmektedir. Bu orandaki düşüklük ilgili grubun işgücüne katılım oranın düşük olmasından kaynaklanmaktadır.

Erkekler açısından bakıldığında ise, okuma yazma bilmeyenlerin işsizlik oranı genel işsizlik oranının üzerinde seyrettiği görülmektedir. Dikkat çekilen nokta erkeklerde eğitim düzeyi artıkça işsizlik oranı düşmekte, kadınlar da ise dalgalanma göstermektedir.

İşsizlik oranları yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde, İşsizlik oranın en fazla 15-19 ve 20-24 yaş gruplarında olduğu görülmektedir. 15-24 yaş grubu arasındaki bireylerin genç nüfusu oluşturduğu düşünülürse genç işsizlik oranının TR22 bölgesinde yüksek olduğu görülmektedir.

İstihdamın sektörel dağılımına bakıldığında, TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesi için 2012 yılında çalışanların %45,3 'ü Hizmetler sektöründe, %18,2' si Sanayi sektöründe, %36,4'ü Tarım sektöründe çalışmaktadır. Türkiye' de ise çalışanların büyük bir kısmı hala Tarım sektöründe çalışmakta olup, TR22 bölgesi ile Türkiye arasında istihdamın sektörel dağılımında benzerlik bulunmaktadır.

Çanakkale'de 2008-2012 yılları arasındaki başvurulara bakıldığında 2008 yılından 2010 yılına kadar başvurularda azalış, 2010 yılından 2012 yılına doğru başvurularda artış olduğu görülmektedir. 2008 yılında 8 bin 224 olan başvuru sayısı %69,46 oranında artış göstererek 2012 yılında 13 bin 937 başvuru gerçekleşmiştir. 2012 yılında başvuru yapanların cinsiyet dağılımı bakıldığında, erkeklerdeki başvuru oranı %60,62 iken bayanlarda bu oran %39,38 olarak görülmektedir. 2008-2012 yılları arasında kadınların en yüksek başvurusu %45,28 ile 2011 yılında görülmektedir.

Mesleklere göre başvuruların dağılımına bakıldığında Çanakkale'de 938 meslekte 13 bin 937 başvuru yapılmışken, Türkiye'de 4 bin 155 meslekte 2 milyon 296 bin 325 başvuru yapılmıştır.

2012 yılında başvuru yapılan mesleklerin dağılımına bakıldığında en çok başvuru yapılan ilk 20 meslekte 10 mesleğin hem Çanakkale'de hem de Türkiye'de olduğu görülmektedir. İlk meslek tabloda aynı sırada yer almaktadır. Ortak olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik), Muhasebeci, Sekreter, Ön Muhasebeci, Güvenlik Görevlisi ve Şoför-Yük Taşıma meslekleridir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Çanakkale ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan

sayısının hem kadınlar, hem de erkekler için nitelik gerektirmeyen işlerde yoğunlaştığıdır. Bu kategori meslek olarak açık işlere bakıldığında da 171 kişilik açık işle birinci sırada gelmektedir. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde de temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Pazarlamacı (Satış Temsilcisi), Beden İşçisi (İnşaat) şeklinde sıralanmaktadır. Bu durumda Çanakkale ilinde işgücü talebi açısından, aslında eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Çanakkale'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.
- TR22 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.
- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Çanakkale'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Çanakkale İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı
- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

1. TÜİK İşgücü Anketi Dinamik Veri Tabanı

2. DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

3. OKA (2012) TR22 Bölgesi İnsan Kaynakları Analizi, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, Çanakkale.

4. Çanakkale Valiliği (2012) İstatistiklerle Çanakkale 2011. http://www.çanakkale.gov.tr/ContentDownload/%C4%B0statistiklerle_Çanakkale_2010.pdf.

5. STSO (2013) Ekonomik Bülten Eylül 2013¸ Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası.

6. TÜİK (2012) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2012, Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın No. 3649, Ankara.

7. Türkiye İş Kurumu, 2021 İstatistik Yıllığı.

8. TİSK ve Türk-İş (2007) İl Düzeyinde İşgücü Piyasasını İzleme Rehberi, TİSK ve Türk-İş Yerel Düzeyde İşgücü Piyasasını İzleme ve Yönlendirme Mekanizmalarının Etkinleştirilmesi Projesi, 2007, Ankara.

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR, ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

	İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - IŞYERI FAALIYETI

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan Iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde çu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Meslege ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse ⟹	6.3'e geçiniz
	Hayırsa ⟹	6.1 veya 6.2 geçiniz
S.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	⟹	7.soruya geçiniz
S.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

S.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse ⟹	7.3'e geçiniz
	Hayırsa ⟹	7.1 veya 7.2 geçiniz
S.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	⟹	8.soruya geçiniz
S.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse ⟹	8.3'e geçiniz
	Hayırsa ⟹	8.1 veya 8.2 geçiniz
S.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	⟹	9.soruya geçiniz
S.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

9.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
9.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
9.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
9.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKILEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekleri şu an karşılıyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklime Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek

tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2} \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right) \right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı

E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+\text{iş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş

aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5

Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0

Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon,	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence,	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	**183.667**	**5.595.354**	**258.082**	**340.950**	**263.906**	**268.334**	**4,4**	**4,7**	**4,8**

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim**	**Net İstihdam Değişim**
Madencilik ve taş	17	905	36	36	67,00	2,00	3,83	7,40	0,22
İmalat	182	10076	235	308	234,43	-16,45	2,28	2,33	-0,16
Elektrik, gaz, buhar ve	2	333	0	1	2,00	0,00	0,00	0,60	0,00
Su temini; kanalizasyon,	2	76	1	0	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00
İnşaat	156	2953	88	120	136,24	100,88	2,91	4,61	3,42
Toptan ve perakende	202	3788	170	297	212,46	77,45	4,28	5,61	2,04
Ulaştırma ve depolama	55	1657	9	42	23,87	1,04	0,56	1,44	0,06
Konaklama ve yiyecek	76	1519	65	105	3,08	54,43	4,09	0,20	3,58
Bilgi ve iletişim	2	21	0	1	0,00	4,00	0,00	0,00	19,05
Finans ve sigorta	27	438	0	2	3,12	1,04	0,00	0,71	0,24
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mesleki, bilimsel ve	31	468	11	26	16,00	4,00	2,30	3,42	0,85
İdari ve destek	20	1296	7	12	32,22	8,89	0,51	2,49	0,69
Kamu yönetimi ve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eğitim	50	995	33	43	14,00	17,00	3,21	1,41	1,71
İnsan sağlığı ve sosyal	17	588	5	22	11,69	6,38	0,90	1,99	1,08
Kültür, sanat, eğlence,	3	105	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer hizmet faaliyetleri	32	293	23	27	21,68	13,42	7,19	7,39	4,58
GENEL TOPLAM	874	25510	683	1042	777,78	274,07	2,61	3,05	1,07

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres:
Tel:
www.iskur.gov.tr